לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

השיעים לא מדברים על שבויים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר" וכתב „רויטר"
מנהיג המיליציה השיעית „אמל", נביה ברי, אמר אתמול, כי לא ישא ויתן על שחרור הטייס הישראלי השבוי, אלא לאחר שישראל תוציא את כל חייליה מדרום־לבנון.
ברי אמר במסיבת עתונאים בדמשק: „ישראל מחזיקה במאות לבנונים והצלב האדום הבינלאומי לא הצליח לבקר אצלם".
ארגון „חיזבאללה" בדרום־לבנון אינו מעוניין לנהל משא־ומתן עם ישראל על גורל השבויים הישראלים הנמצאים בידי הארגון השיעי הקיצוני.
בראיון שנתן לאמצעי התקשורת הלבנוניים אמר השייך צבחי אלטפילי אחד ממנהיגי החיזבאללה בלבנון שאין ארגונו מעוניין לדבר עתה על השבויים.

יום ב', ר"א בטבת תשמ"ז, 12 בינואר 1987 / שנה מ"ד מס' 13241 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

הממשלה מתכנסת הערב — עשויה להחליט על פיחות קטן בשער השקל

צפוי גם אישור התוכנית הכלכלית החדשה וחוק התקציב ■ חילוקי־דעות על תקציב הביטחון ■ צפויות העלאות מחירים ותעריפי נסיעה; אגרת חינוך, אגרת בריאות; ביטול יותר מאלף משרות ממשלתיות ■ נסיגה מרפורמה מקיפה במיסוי

מאת כתבנו הכלכלי ב"ים
הממשלה תתכנס הערב לי־שיבה מיוחדת לאישור התוכ־נית הכלכלית החדשה, וייתכן שתאשר פיחות קטן בשער השקל.
בקרב קובעי המדיניות יש עדיין חילוקי דעות באשר לנחיצות והאפשרות לבצע פיחות. אך לדברי שרים בממשלה, לא יהיה מנוס מביצוע שינוי בשער החליפין כבר הערב.
(המשך בעמוד 2)

שמועות־פיחות הקפיצו שערי מניות בבורסה

מאת אלחנן הורוביץ, כתב „על המשמר"
הדיונים על פיחות השקל הבהילו חלק גדול מן הציבור. שחורים אתמול סכומי־שיא להשקעות מכל הסוגים וגרם לקפיצות שערים גבוהות בשוק איגרות־החוב ובשוק המניות.
הביקושים למניות־החסדר. הצמודות לדולר עלו ל־26 מיליון ש"ח ויותר. הביקושים בשוק איגרות־החוב הסתכמו ב־54 מיליון ש"ח. מהם 18 מיליון ש"ח לצמודות לדולר ו־36 מיליון ש"ח לצמודות למדד. השקעות הציבור בקרנות הנאמנות הגיעו אתמול ל־56 מיליון ש"ח.
באווירה זו עלה הדולר השחור ל־1.57 עד 1.60 ש"ח.
עקב ריבוי הביקושים. הסתיים אתמול המסחר בשוק אגרות־החוב באיחור של שעה. ובגלל זה התחיל באיחור רב המסחר במניות. שהמחזורים בו לא היו מעולם גדולים יותר. במניות היו פי 17 יותר עליות שערים מאשר ירידות שערים.
עסקים רבים הקדימו אתמול לפרוע הלוואות דולריות וצמודות לדולר, בעקבות ההדלפות על הדיונים בפיחות.

הממשלה נחושה: יימנע פירסום שם חשוד

מאת דליה שהורי,
הכתבת המדינית של „על המשמר"
הממשלה דחתה אתמול ברוב קולות את הערר של שר־הקליטה, יעקב צור. על החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה להגיש לכנסת לקריאה ראשונה את הצעת החוק לאיסור פירסום שמו של חשוד. ההחלטה התקבלה בהתנגדות שלושה – יעקב צור, משה שחל ואמנון רובינשטיין – ובהימנעות שר־המשטרה, חיים בר־לב.
הצעת החוק אוסרת בכל פירסום שמו של אדם שנגדו הוגשה תלונה למשטרה או שנעצר בחשד לעבירה או שנחקר בקשר לעבירה. הפירסום מותר רק אם אותו אדם הסכים לכך בכתב. אם לא ניתנה הסכמה כזו דין המפרסם שנה מאסר.
על־פי הצעת החוק, מותר פירסום שם האדם רק לאחר שהוגש נגדו כתב־אישום או הוגשה נגדו תובענה בהליך משמעתי. או במקרה שהוחלט לא להגיש כתב־אישום או תובענה. כן מותר פירסום שמו של אדם אם היה עצור לשם חקירה יותר מ־30 יום ואם השופט לא החליט על איסור פירסום. פירסום שמו של אדם מותר גם בהליכים של ועדת חקירה לפי חוק.

קהות־חושים

יעקב צור טען, כי עיתוי הגשתה של הצעת החוק, דווקא בימים שבהם מתפרסמות פרשיות שחיתות חדשות בסיוע העיתונות, מוכיח על מידה רבה של קהות־חושים. הציבור, אמר צור, רואה בצדק בחוק המוצע חוק שבא להגן על שליחי הציבור דווקא ועל המערכת הפוליטית. ולא על מה שנקרא „האיש הקטן". דווקא בימים אלה תיראה יוזמת החקיקה האמורה כפעולה של הממשלה והכנסת להגן על חבריהן מפני שבט הביקורת של דעת הקהל.
(המשך בעמוד 2)

כוח צה"ל הרג חייל יוניפי"ל מאירלנד ● עמוד 4
שרון כינס את גייסותיו באולם הקונגרסים ● עמוד 16
גרנות ושריד דורשים להשעות את כהנא מהכנסת ● עמוד 2
ישראל לא מגיבה על דו"ח ועדת הסנאט ● עמוד 3

סתימת־פה לעיתונות

הממשלה הפגינה אתמול אטימות־חושים מדהימה ומידה גדולה של מצח נחושה, כאשר חזרה ואישרה את הצעת החוק שיאסור על העיתונות לפרסם שמות חשודים, נחקרים ואף כאלה הנתונים במעצר, עד תום שלושים יום של מעצרים. דווקא בימים שבהם שערוריות ציבוריות נחשפות בזו אחר זו, במידה רבה הודות לכלי התקשורת, מחליטה הממשלה לשים מחסום ורסן לעיתונות.
השר יעקב צור ראוי להערכה על נסיונו לערער על הצעת החוק שאושרה כבר קודם, בעיקר בגלל מאמציו של שר־המשפטים, אברהם שריר. ערעורו נדחה על־ידי הממשלה ועתה פתוחה בפניה הדרך להניח את הצעת החוק על שולחן הכנסת ולהפעיל את מכבש הקואליציה לאישורו הסופי. יוזמי החוק מנסים להציג את עצמם כמגינים על זכותו וכבודו של האזרח הקטן שלעתים נחקר ואף נעצר בעניינים פעוטים, ולרוב משוחרר בגלל חפותו. אך נותנים פירסום דבר החקירה מכתים את שמו. אלא שלאמיתו של דבר מטרתו של החוק אינה להגן על דגי רקק, אלא על הלוויתנים, על שליחי הציבור, על הבכירים במנגנונים הממלכתיים, הציבוריים והכלכליים.
כידוע, מועצת העיתונות הייתה מודעת לנזק שפירסום שמו של החשוד עלול לגרום לאזרח מן השורה ועל־פי כללית, המחייבים היום את כלי התקשורת. קיים איסור פרסום שמות החשודים פרט למקרים שיש בהם עניין ציבורי. הניסיון מוכיח, כי במקרים אלה העיתונות מסייעת לחקירה, שומעת נסיונות של טיות, טשטוש והשתקת הפרשיות. די להזכיר את פרשת השב"כ שהייתה שוקעת בתהום הנשייה, לולא עקשותה של העיתונות ואומץ ליבו של היועץ המשפטי לשעבר, פרופ' יצחק זמיר, וכל הנתונים והמודים באשמה היו מוסיפים לעמוד בראש אחד השירותים החיוניים והרגישים ביותר של המדינה. אפשר למנות שורה של פרשיות כאלה שלא היו מגיעות לכלל חשיפה, חקירה ומשפט, אילו הונהג החוק המוצע. כדוגמה נוספת אפשר להביא את פרשת חבר הכנסת עמר, שאומנם יש לראותו כזכאי כל עוד לא הובא לדין ולא הורשע. אך אין ספק, כי שורת הפירסומים בעיתונות חשפו מעורבותם של אישים נוספים בפרשה, ואילצו את המשטרה לזרז את תהליך החקירה.
חוק זה נועד להעניק חסינות בלתי־סבירה לשליחי הציבור ולבכירים נמשך בפני ביקורת וחשיפת מעשיהם. לעתים הוא אף יכול לפגוע בנחקר או בחשוד עצמו, שכן מניעת הפירסום מונעת אפשרות של מציאת הוכחות לחפותו וכבר ארעו דברים מעולם (למשל פרשת מעצרו של יורם ביכונסקי, שנחשד ברצח ושמו נאסר לפירסום).
חוק זה מבשר נסיונות חקיקה נוספים שיבואו לפגוע בחופש המידע והביטוי. פגיעה שפירושה ערעור משמעותי של יסודות הדמוקרטיה. על־כן המאבק נגד החקיקה אינו עניינם של עיתונאים בלבד. אלא של אותו ציבור החרד לקיומו של משטר דמוקרטי תקין.

מסרים סותרים של שמיר הביכו את ברונו

מאת כתבנו הכלכלי ב"ים
פנייה של הרגע האחרון של ראש־הממשלה, יצחק שמיר, וממלא מקומו, שמעון פרס, אל יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי, אלי הורביץ, שלא להתפטר, העמיד אתמול את בנק ישראל במצב קשה.
כך נמנע מנגיד הבנק להודיע בפומבי על כך שהבנק פועל למינוי דירקטוריון חדש לבנק לאומי, צעד אשר היה יכול להביא להרגעת הרוחות במשבר שנוצר עקב הגילויים על זכויות הפנסייה של היושב־ראש לשעבר, ארנסט יפת.
בנק ישראל כינס אתמול מסיבת עיתונאים בשעות הערב המוקדמות, בה היה אמור הנגיד להופיע לאחר ההתפטרות הקולקטיבית של מועצת המנהלים של בנק לאומי. אך בעקבות התערבות שמיר נאלץ הנגיד להסתפק באמירות כלליות על כך שהבנק המרכזי ערוך לפעול בכל מצב שיתהווה כדי להבטיח את יציבות בנק לאומי וכדי למנוע משבר בניהול הבנק.
הנגיד, מיכאל ברונו, אמר, שאין שום איום על יציבות בנק לאומי והגן על פעולותיו, פעולות בנק ישראל ופעולות המפקחת על
(סוף מעמוד ראשון)

סוף עונת ההתפטרויות — דירקטוריון „לאומי" לא פרש

מאת חיים מרגלית,
כתב „על המשמר"
„במה רקות לפני הישיבה סנה אלי ראש־הממשלה וביקש אותי לא להתפטר" — הודיע יו"ר מועצת המנהלים של בל"ל, אלי הורביץ, במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול במשרדי הנהלת הבנק לאחר גמר ישיבת מועצת המנהלים. הורביץ הוסיף, כי במהלך
(המשך בעמוד 2)

חיוכים לכאורה – אלי הורוביץ (מימין) לוחץ ידו של יו"ר ועד עובדי בל"ל, לואי רוט (צילום: אבי חזאב)

בכירי „המזרחי" מואשמים במרמה

אהרון מאיר, אליהו אינגר וירח ניסן, גרמו לכך, על־פי החשד, שהבנק קנה מניות מחברת ברוקרים אחרי נפילת המניות, בשער קודם למפולת

מאת זהבה מקוזו,
כתב „על המשמר"
כתב אישום נגד שלושה מבכירי־בנק „המזרחי" הוגש אתמול לבית־המשפט המחוזי בת"א.
השלושה הם אהרון מאיר, מי ששימש כמנכ"ל הבנק והתפטר בעקבות דו"ח בייסקי, אליהו אינגר, המשנה למנכ"ל, וירח ניסן, סמנכ"ל בכיר במחלקת ניירות הערך של הבנק. מכתב האישום עולה, כי שלושת הבכירים מואשמים במרמה, הפרת אמונים בתאגיד, רישום כוזב במסמכי תאגיד, וכן בניהול בלתי־תקין של הבנק בנגוד לפקודת הבנקאות.
בין השאר עולה מכתב־האישום, כי בין המנכ"ל לשעבר, אהרון מאיר, ומנהל חברת הברוקרים „לביא את בראון", משה לביא, היה הסכם עליו לא דווח לבנק.

סיכום בעל־פה

על־פי כתב האישום, נעשה ההסכם לאחר שמפולת המניות החופשית גרמה ללקוחות רבים של
(המשך בעמוד 2)

ארנס ימליץ להקפיא צווי ההריסה בישובים הערביים

מאת קאסם זייד,
כתב „על המשמר"
השר משה ארנס, הממונה על ענייני האזרחים הערביים מטעם הממשלה, ימליץ בפני הממשלה להקפיא את צווי ההריסה נגד בתים ערביים בלתי־חוקיים עד שיאושרו המלצות ועדת מרקוביץ.
השר ארנס, שנפגש ביום ו' בלשכתו עם חברי מזכירות הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, אמר לחברי המשלחת, שהוא מבין את תביעותיהם.
יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, איברהים נימר, אמר לכתבנו, שחברי המשלחת העלו בפני השר ארנס את בעיות הריסת הבתים, הרחבת שטחי הבנייה והקמת ועדות תכנון מקומיות.
חברי המשלחת הבהירו לשר ארנס, שאי־הרחבת שטחי הבנייה היא המניע המרכזי לבנייה הבלתי־חוקית.
בתשובה לשאלה אמר נימר, כי הוא מבין שהשר ארנס מכיר בוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות.
נימר אמר עוד, שהשר ארנס הבהיר לחברי המשלחת, שזכותם של האזרחים הערביים, כמו האזרחים היהודיים, להתארגן בוועדים משלהם, בתנאי שהדבר לא יהיה מנוגד לחוק.
הברי המשלחת אמרו לשר ארנס, שקיומו של הוועד הארצי הוא לטובת העניין ... המציאות. מאחר ... בעיות מיוחדות.
חברי המשלחת אמרו, ... רואים כל סתירה בין ... במרכזו השלטון המקומי ... של הוועד הארצי.

החוק לאיסור פירסום שמות חשודים — לדיון בממשלה

מאת דליה שהורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"
הממשלה תדון היום בערר שהגיש השר יעקב צור נגד החוק לאיסור פירסום שמו של חשוד, שיזם בשעתו השר אברהם שריר. לאחר שנפגע מפירסומים על חקירה שהתנהלה, שבסופה יצא ללא רבב.
הצעת החוק נתקלה בשעתה בביקורת ציבורית רבה ונאמר, כי הוא פוגעת ... חמרת ובחופש העיתונות. הערר של ... הועבר לוועדת השרים לענייני חקיקה ... יעלה הנושא שוב בממשלה.
נודע, כי ועדת השרים ... תיקונים קוסמטיים בלבד להצעת החוק.

הגרעון המסחרי גדל ב־22 אחוז ב־86 — הגיע ל־4.2 מיליארד דולר

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים
הגרעון המסחרי של ישראל הסתכם ב־1986 ב־4.2 מיליארד דולר, לעומת 9.1 מיליארד דולר ב־1985 — עליה של 22 אחוז.
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אשר מסרה על נתוני הגרעון ביום ו', אמרה, שהגידול נבע מעלייה של 7.15 אחוזים ביבוא, אשר קוזזה רק באופן חלקי ע"י עלייה של 14 אחוז ביצוא.
יצוא הסחורות בשנה שעברה הגיע ל־9.6 מיליארד דולר. בהשוואה ל־1985 עלה סך היצוא ב־14 אחוז. מסיכומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה, כי בשני החודשים האחרונים של 1986 נרשמה ביצוא ללא יהלומים ירידה ב־17 אחוז לעומת הממוצע החודשי בשני החודשים שקדמו. ירידה זו החזירה את היצוא בחודשים האחרונים של 1986 לרמתו בתחילת השנה.
בעקבות הירידה ביצוא נרשמה עלייה ניכרת בגרעון המסחרי בשני החודשים האחרונים, והוא עלה ב־38 אחוז לעומת רמתו בספטמבר ובאוקטובר.
היצוא התעשייתי ב־1986 הס־תכם ב־2.2 מיליארד דולר — עלייה של 7.5 אחוזים לעומת 1985. מנתונים מפורטים לפי ענפים מת־ברר, כי במחצית השנייה של 1986, בהשוואה למחצית הראשונה, נרשמו עליות ברוב מרכיבי היצוא התע־שייתי. הגידול הרבה ביותר נרשם ביצוא של ענפי המתכת, המכונות והאלקטרוניקה — ב־17 אחוז. העלייה ביצוא של ענפים אלה תרמה 80 אחוז מכלל ה... ביצוא התעשייתי, ...
היצוא של ענפי ה... וההלבשה גדל ב־1986 ... דובר הלשכה המרכזית ל... טיקה ציין, כי שני שליש ... של ענפי הטקסטיל ... יאירופה, שהמטבעות שלה ... ביחס לדולר. יצוא ה... ב־32 אחוז והגיע ל־... דולר. ביצוא החקלאי נרשם ... של 28 אחוז והוא הגיע ... מיליון דולר.

מאות ראשי צאן הוחרמו מבדואים בנגב בניגוד לצו בית־המשפט

מאת שלי יחימוביץ',
כתבת „על המשמר"
צה"ל והסיירת הירוקה החרימו ביום ה' כמה מאות כבשים ועזים השייכים לשבט אל־אורג'ען. זאת למרות שלדברי הבדואים קיים צו מפורש של שופט השלום בבאר־שבע, יהודה היימן, האוסר החרמת עדרים בשטח זה.
ביום ה' בשעה 11 בבוקר, הופיעו חיילי צה"ל ואנשי הסיירת הירוקה, ועימם מספר ג'יפים של הסיירת וחמש משאיות גדולות, לאוהלי שבט אל־עורג'ען והעמיסו מאות ראשי צאן על המשאיות. לדברי בני המשפחות — 700 עיזים וכבשים.
במהלך הפינוי נטל אחד מאנשי הסיירת הירוקה את מצלמתם של מזכירת האגודה להגנה על זכויות הבדואים, אמילי סילוורמן, שצילמה במקום, והוציא ממנה את סרט הצילום. סילוורמן ויו"ד האגודה, נורי אל־עוקבי, היו נוכחים במקום בעת העמסת העדרים.
שלשום פנה עו"ד טאלב אל־סאנע, בא־כוחם של בני אל־אורג'ען, לבית־המשפט וביקש להורות על השבת הכבשים. השופט יהודה היימן כתב בהחלטתו משלשום: „באותו פסקדין בפידרוש נתתי צו לעיכוב ביצוע הפינוי למשך שישה חודשים מיום פסק־הדין, שהוא 11.12.86... כל זמן שקיים צו לעיכוב ביצוע פסקדין הפינוי — אסור ליחידה לפיקוח בשטחים פתוחים (הסיירת הירוקה) לפנות כל עדרים של המבקשים, ועליהם להחזיר את כל העדרים מייד לבעליהם".
יצויין, כי העדרים טרם הוחזרו, למרות הצו שנתן השופט.
את תגובת הסיירת הירוקה לאירועים לא ניתן היה לקבל במהלך סוף השבוע, אולם לדברי עו"ד אל־סאנע אמרו לו אנשי הסיירת, כי לא הם ביצעו את ההחרמה אלא צה"ל, וכי צו בית־המשפט מכוון אליהם ולא אל צה"ל.
מקור בכיר בפיקוד דרום מסר, כי מדובר ב־400 ראשי צאן שנכנסו לשטחי אש פעילים באיזור רביבים וצאלים. „הפינוי נערך לאחר שביום ב' הוזהרו ופונו מהשטח רועים שרעו בו. הצאן פונה להסגר במקובל במקרים מסוג זה, והוגשה תלונה למשטרת ירוחם על־ידי הקצין המופקד על שטחי אש בפיקוד דרום".
מדובר צה"ל נמסר, כי ... נמצא בבדיקה", וכי ... להשיב עדיין על השאלה ... משפטי המחייב את ... מחייב גם את צה"ל.
יצויין, כי ... הצילום, צלמו אנשי ... הוצא הצו, כשהם ... את ראשי הצאן ... הקנטינה בבאר־שבע.

חברת קיבוץ שמיר נהרגה בתאונת דרכים בצומת עמיעד

מאת יהודה צור,
כתב „על המשמר"
גילה לזרוביץ בת 59 מקיבוץ שמיר נהרגה אתמול לפני הצהריים בתאונת דרכים בצומת עמיעד כאשר המכונית בה נסעה התנגשה חזיתית באוטובוס שבא ממול.
בעלה ובתו מנישואים קודמים נפצעו והועברו לביה"ח בצפת.
המקרה אירע בשעות הבוקר. גילה לזרוביץ נסעה עם בני משפחתה לתערוכה בחיפה. בהתקרב מכוניתם לצומת עמיעד התנגשה המכונית חזיתית באוטובוס עם מטיילים שנסעו לאתר החרמון. מיד לאחר ההתנגשות הגיעו למקום אמבולנסים של מגן־דוד־אדום.
גילה לזרוביץ הגיעה לקיבוץ שמיר לפני 20 שנה לאחר שהת־חתנה עם חבר קיבוץ. היא ציירת ועבדה במפעל של הקיבוץ. על מועד ההלוויה תבוא הודעה.
הולך רגל נהרג בירושלים
יוסף סלוק בן 57 נדרס למוות ביום ו' בצהריים ... פרטית, בעת שחצה את ... גילה בשכונת בת ...
סיכום תאונות ...
בשבוע הראשון של ... נהרגו 5 בני־אדם בתאונות ... בכבישי הארץ.
כל הנספים היו הולכי רגל. ... ארבעה קטינים.
ב־65 תאונות ... נפצעו קשה 68 בני־אדם ... הולכי רגל. מבין הולכי ... קטינים.

דראוושה תובע לבטל צו הגבלה נגד מנהיג הצעירים המוסלמים

מאת קאסם זייד,
כתב „על המשמר"
ח"כ עבד־ל והאב דראוושה נפגש בשבוע שעבר עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, וביקשו להתערב כדי לבטל את צו ההגבלה נגד מנהיג הצעירים המוסלמים, שייח' עבדאללה דרויש.
בשיחה עם כתבנו אמר ח"כ דראוושה, שהוא אמר לראש הממשלה כי הוא מתנגד בתוקף לשימוש בתקנות החירום המנדטוריות המסמלות לדעתו את חולשת הדמוקרטיה. כן אמר, כי שייח' דרוויש הוא אדם מתון ושקול ואינו מהווה סכנה לשלום הציבור.
ח"כ דראוושה הטעים, שהוא רואה בצו ההגבלה פגיעה בהבנה היהודית־ערבית והתערבות ... הקהילה ... בענייני ... בישראל.
„אם שייח' דרוויש ... יש להעמידו ... החוק, אז יש ... אמר ח"כ דראוושה ... הממשלה להתערב ... הביטחון כדי לבטל את ... ולהפסיק את השימוש ... החירום.

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: מעונן חלקית עד בהיר. בלילה קיים חשש לקרה במקומות הרגישים.
הטמפרטורות: ירושלים 3–11; רמת הגולן 2–11; נהריה 6–16; צפת 1–10; חיפה 8–16; טבריה 4–18; נצרת 4–14; עפולה 3–18; שומרון 3–12; תל־אביב 7–18; לוד 5–18; יריחו 6–20; עזה 7–16; באר־שבע 3–16; אילת 8–21. (עת"מ)

עובדי ת.א.ת שובתים במחאה על פיטורים

העבודה במפעל ת.א.ת — מפעל לאביזרי תעופה — חושבת היום, במחאה על הוצאת 80 מכתבי פיטורים לעובדיו.
באסיפת עובדים שהתקיימה אמש במועצת הפועלים בגדרה במסר על־ידי מיכאל גולדשטיין, ראש ועד עובדי ת.א.ת, על הצעדים שנקטה ההנהלה נגד העובדים: הוצאת 80 מכתבי פיטורים לעובדים קבועים, בתוכם ארבעה חברי ועד; הבאת פועלים זמניים למפעל במקומם; שבירת בריונים וחוסר נכונות להגיע להידברות עם ועד העובדים.
בד בבד עם השבתת המפעל היום, יתקיימו אסיפות הסברה במועצת הפועלים בגדרה בהשתתפות ח"כ אלעזר גרנות. בתגובה לאירועי השבוע האחרון במפעל אמר אילן רגב, רכז הדור הצעיר של מפ"ם, שהתנהגות ההנהלה במפעל חושפת את השימוש הנלוז בכל אמצעים על מנת לשבור את רצון העובדים להתארגן ולשמור על זכויותיהם.

האופוזיציה ב„אגד" מפגינה להתפטרות המזכירות

מאת אייל שגב, כתב „על המשמר"
סיעת האופוזיציה באגד עורכת הבוקר הפגנת חברים בבניין הקואופרטיב בת"א. מטרת ההפגנה היא לאלץ את המזכירות להתפטר על רקע ממצאי דו"וח מבקר המדינה.
מעריכים, כי בהפגנה ישתתפו כמה מאות חברים והדבר עלול לגרום לשיבושים בסדרי התחבורה הציבורית במשך היום.
סיעת האופוזיציה מאיימת, כי לא תפזר את ההפגנה עד אשר תודיע המזכירות על התפטרותה. חברי הסיעה פנו גם בדרישה לשר העבודה לפזר את מזכירות אגד ולהקדים את הבחירות להנהלת הקואופרטיב.

אלוף בן־נון קורא לגיוס חירום מהקיבוצים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי
ראש אגף התכנון בצה"ל אלוף אביהו בן־נון קורא לחברי התנועה הקיבוצית לחזור ולהתגייס למספר שנים לצה"ל.
„יש למלא את הפער החמור שנוצר בשנתיים האחרונות בגלל עזיבת הצבא" אמר האלוף בן־נון בליל שבת בשיחה עם חברי קיבוץ מעברות בשרון.
בהתייחסו לאירועים האחרונים בדרום לבנון אמר האלוף בן־נון, כי היעד של צה"ל הוא להזק את צבא דרום לבנון. „הם עושים עבודה בשבילנו, מי שחשב בזמנו שארגון „אמל" יוכל לקבל מרחב שליטה, מתבדה כיום".
אלוף בן־נון, איש חיל האוויר, נדרש גם לנושא ה„לביא". הוא אמר, כי אם היו שואלים היום את צה"ל על מתן עדיפות לפרוייקט ה„לביא", הוא לא היה נותן תשובה כמו שנתן ב־1980. „הבעיה כיום היא מחסור במשאבים לאחזקת הצבא, למחקר ופיתוח", אמר.

רופאי ביה"ח בנהריה שוקלים צעדים קיצוניים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"
רופאי בית החולים בנהריה קובלים על העדר פתרונות ממשיים לבעיותיו החמורות, ויתכן שיחליטו היום על צעדים קיצוניים עד להשבתתו, אם יהיה צורך בכך.
בישיבת חרום שהתקיימה בסוף השבוע קבלו הרופאים על כך, שמסכום של כמיליון ומאה אלף שקל ששרת הבריאות הורתה להעביר לביה"ח כסיוע חרום, ינוכו למעשה סכומים שהועברו לביה"ח בעבר. „זהו לעג למצב הקיים בבית החולים", מסרו רופאים.
הם ציינו גם, שמשרד הבריאות לא הסכים עד היום להעלות את בסיס התקציב שאיננו ריאלי. לדבריהם, ביה"ח נהריה הוא המקופח ביותר בארץ, ונמצא בסוף רשימת העדיפויות של משרד הבריאות ומשרדי ממשלה אחרים.

הרפז: ירושלים לא הפכה לבלפאסט

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"
מבדיקה שערכה בימים אלה מועצת פועלי ירושלים במקומות עבודה במערב העיר עולה, כי שום עובד לא נעדר ממקום עבודתו — בתקופת האירועים וההמהומות האחרונים שהתרחשו במערב ובמזרח ירושלים — מסר ניסן הרפז מזכיר ההסתדרות בירושלים.
לדבריו, למרות אירועים מעציבים אלה לא הפכה ירושלים לא לבלפאסט ולא לביירות והמהומנים — היהודים והערבים — לא יצאו להפגנות, שהפריעו למהלך החיים בירושלים.
יוסי הראל מנהל המחלקה הערבית במועצת פועלי ירושלים אמר, כי מחלקתו מאגדת 20 אלף ערבים חברי הסתדרות במזרח ירושלים. לדבריו, בכל מועצת פועלי נצרת ו־7 אלפים בכל מועצת פועלי שפרעם. לעומת 18–20 שנה משנת 1967 גדל מספר חברי ההסתדרות מ־200 ל־20 אלף.
יוסי הראל הוסיף, כי המחלקה למזרח ירושלים הפכה להיות בשנים האחרונות לגורם מרכזי בשיתוף עידית ירושלים — לבניית גשר משותף של הבנה וחיים משותפים של יהודים וערבים משני חלקי העיר.
חבר המזכירות שלמה שושני מנהל המחלקה למזרח ירושלים לשעבר, אמר כי במזרח ירושלים יש „הפקרות מוחלטת" ושולט בה „המזרח הפרוע".

נבחרו 15 השירים לקדם־אירוויזיון

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"
ועדת השופטים של רשות השידור סיימה אתמול את בחירת השירים המועמדים לקדם־אירוויזיון הישראלי.
הוועדה, בראשות דור אדמון, בחרה ב־15 שירים מתוך 307 השירים שהוגשו לה. שמות מחברי השירים לא יפורסמו עד לאחר התחרות שתתקיים באחד באפריל בסינרמה. כדי למנוע השפעה על ההצבעה.
שמות השירים שנבחרו ומבצעיהם הם: „כינור" בביצוע דורו פישר, „מוסיקה היא נשיקה לנצח" — זוהר וורדינה כהן, „ארץ אהובה" — חיים משה, „די לי די" — אילנה אביטל, „הקליק" — גיתית שובל, „רומנינו" — צביקה פיק, „ירושלים" — רודית פרקש, „לחזור הביתה" — יגאל בשן, „אולי הלילה" ירון חרזי, „אירופיקה" — ישראלה קריבושה, „קזינו עולמי" — מיקי קם, „בוסטלניה" — אתי אנקרי, „קופידון" — ארנה ומשה דץ. שני השירים ללא מבצעים: „הופה הולה" ו„שיר".

כהנא לא נשבע אמונים — גרנות ושריד דורשים להרחיקו מהכנסת

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר"

מזכ"ל מפ"ם, אליעזר גרנות, וח"כ ר"צ, יוסי שריד, קראו אתמול לכנסת להרחיק מתוכה את מאיר כהנא (כ"ך), מכיוון שלא מוכן להישבע אמונים לכנסת ישראל.

גרנות קרא ליו"ר הכנסת, שלמה הלל, לשלול מכהנא את כל זכויותיו כח"כ. הדרישה מתבססת על סעיף 16 לחוק יסוד הכנסת. גרנות מסתמך על ידיעה שהופיעה בעיתונות, לפיה הצהיר כהנא בבית־המשפט הפדרלי בניו־יורק ב־8.9.86, במסגרת מאמציו להחזיר לעצמו את האזרחות האמריקנית, כי מעולם לא נשבע אמונים לישראל. עוד הצהיר כהנא, כי השבועה היחידה שנשא בכנסת, באוגוסט 1984, לאחר היבחרו, הייתה להיות תמיד נאמן לחוקי האלוהים.

גרנות מדגיש, כי סעיף 16 לחוק יסוד הכנסת קובע במפורש, כי מי שנבחר כחבר־כנסת ולא נשבע אמונים, לא ייהנה מזכות כלשהי המוענקת לחבר־כנסת. מזכ"ל מפ"ם פועל להבאת עותק מתצהירו של כהנא ליו"ר הכנסת כבר בימים הקרובים.

יוסי שריד קרא לוועדת הכנסת לשלול מכהנא את מושבו כח"כ. הוא קובע, כי הכנסת איננה אכסנייה לסוכנים חופשיים, ומי שאיננו מחויב לה אין היא רשאית להיות מחויבת לו.

פיחות קטן בשער השקל

(סוף מעמוד ראשון)

באופן רשמי תתכנס הממשלה לאשר את חוק התקציב. הקבינט הכלכלי אישר אתמול קיצוצים בסך 320 מיליון שקל, אשר יביאו לתשלומי הורים עבור שירותי חינוך, העלאות במחירים של מוצרים מסובסדים, המשך המיסוי על קיצבאות הילדים, וקיצוץ בתקציב הבריאות.

הקבינט הכלכלי ישוב וייפגש היום לדון בקיצוצים בסך 180 מיליון שקל בתקציב הביטחון.

ארבעת חברי הקבינט, ראש־הממשלה, יצחק שמיר, מ"מ רה"מ, שמעון פרס, שר־האוצר, משה נסים, ושר־הכלכלה, גד יעקבי, חלוקים בדעותיהם לגבי הקיצוץ בתקציב הביטחון. בעוד נסים ושמיר תומכים בקיצוץ כזה מתנגדים לו בתוקף פרס ויעקבי.

אישור התוכנית הכלכלית תפתח את הדרך לפגישה משולשת בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים על חתימה של עסקת־חבילה חדשה. בממשלה מצפים שההסתדרות תוותר על תשלום תוספת יוקר אחת לעובדים וזה יאפשר שינוי בשער החליפין.

שר־האוצר, משה נסים, אמר אתמול, שהממשלה לא תנקוט בשום צעד שיביא לסיכון היציבות במשק ופיחות של השקל יסכן יציבות זו. יחד עם זאת סירב נסים לענות על שאלות כתבים בדבר ביצוע של פיחות המלווה בעיקור תוספת היוקר.

נסים אמר אתמול לחלק משרי הממשלה, שוויתר על כוונותיו להטיל מיסים על קצבאות של אלמנות, קשישים נכים ושארים. דבר זה מהווה אישור לכך, ששר־האוצר החליט לסגת מתוכנית של רפורמה מקיפה במיסים. התוכנית שתוצג בסופו־של־דבר בפני הממשלה, תדבר, ככל הנראה, על הורדת שיעור מס־הכנסה, אך לא תכלול ביטול פטורים מתשלום מיסים.

לדברי שר־האוצר, הממשלה תאריך בשנה את המיסוי על קצבת הילד השני והשלישי במשפחות של עד שלושה ילדים — צעד שאמור להביא להכנסות של 35 מיליון שקל בשנת התקציב.

העלאות מחירים

תוכנית הקיצוץ אשר אושרה על־ידי הקבינט הכלכלי כוללת קיצוץ של 30 מיליון שקל בתקציב הבריאות, ו־30 מיליון שקל בתקציב החינוך. כדי לכסות על חלק מהקיצוץ בתקציב החינוך, יוטלו על ההורים תשלומים עבור חינוך ילדיהם. התשלום יהיה פרוגרסיבי על משפחות המרוויחות מעל ל־1000 שקל וינוע בין 100 ל־410 שקלים לשנה.

הסובסידיות למוצרי יסוד ותחבורה ציבורית יקוצצו ב־100 מיליון שקל, והדבר יביא כבר בחודשים הקרובים להעלאות מחירים של מוצרי יסוד ותעריפי הנסיעה באוטובוסים. משרד־הבריאות יצטרך להיערך לבצוע קיצוץ של 30 מיליון שקל על־ידי חיפוש מקורות הכנסה. בממשלה מצפים, שבסופו־של־דבר ייאלץ משרד־הבריאות לגבות תשלומים עבור השימוש בשירותי בריאות, במיוחד במערכת האשפוז.

הקיצוץ בתקציב המדינה יביא להורדה של 28 מיליון שקל בתקציב השיכון ועד 30 מיליון שקל בתקציב משרד התעשייה והמסחר. הרשויות המקומיות יצטרכו להתמודד עם קיצוץ של 17 מיליון שקל בתמיכות המרכזיות בשלטון המקומי.

התוכנית, שאושרה על־ידי הקבינט הכלכלי, מדברת על ביטול 1233 משרות במשרדים הממשלתיים ועוד קיצוץ של שלושה אחוזים בכוח האדם המועסק בסקטור הציבורי.

במפ"ם מתנגדים לפיחות

הצוות הכלכלי של מפ"ם הודיע שהוא מתנגד לפיחות. על־מנת לחזק את הסקטור היצרני יש לנקוט, לדעת הצוות, באמצעים הבאים: הורדת הריבית השוטפת לרמה בין־לאומית באופן מיידי; לתמרץ את היצוא לפי איזור המטבע ולפי תרומה לערך המוסף; יש לחדש מיד את ההלוואות לפיתוח גם באיזור המרכז.

הצוות הכלכלי של מפ"ם מתנגד לקיצוץ בסובסידיות ודורש לשמור על רמה של בין 25 אחוז ל־50 אחוז, במיוחד בתחבורה הציבורית.

מסרים סותרים של שמיר

הבנקים, גליה מאור, בכל הקשור לפרשת יפת.

יצוין שהיה זה ראש־הממשלה שמיר עצמו, אשר בשעות הבוקר ביקש מברונו שיתערב כדי להביא לסיום מהיר של פרשת בנק לאומי. משקיפים כלכליים אמרו אתמול, שאין להם הסבר להתנהגות ראש־הממשלה, אשר בשעות הערב סתר את מה שהמריץ לעשות בשעות הבוקר.

במסיבת עיתונאים אמר נגיד הבנק המרכזי, שהפיצויים שניתנו לארנסט יפת לא עומדים בשום נורמות, לא בארץ ולא בחו"ל.

המפקחת אמרה, שטענות בדבר ניגוד אינטרסים במועצת המנהלים של בנק לאומי ייחקרו, כולל האשמות שהעלה חבר־הכנסת, חיים רמון, בדבר העסקות בין בנק לאומי לבין יוסי פקר, שהיה בגוף המצומצם של מועצת המנהלים שאישר ליפת את זכויות הפנסייה והפיצויים.

ברונו הגן על החלטתו למנות מתוך הדירקטוריון של בנק לאומי ועדה פנימית אשר תביא בפני בנק ישראל את העובדות ואת השיקולים שהביאו את מועצת המנהלים להחליט על הזכויות החריגות ליפת.

(סוף מעמוד ראשון)

דברי ברונו עמדו בסתירה לדברים שהושמעו על־ידי חלק משרי הממשלה. שר־האוצר, משה נסים, אמר אתמול לכתבים, שברונו הורה על מינוי הוועדה הפנימית כאשר לא היה ידוע לו שכל מועצת המנהלים ידעה על הזכויות המיוחדות ליפת. לדברי נסים, משעה שנודע על כך, הרי שעבודת הוועדה הפנימית התרוקנה מכל תוכן.

„המזרחי"

(סוף מעמוד ראשון)

בנק „המזרחי" למכור את מניותיהם, כששעריין לא היה ברור גורלן של המניות הבנקאיות. לביא, כך טוענת התביעה, הסכים לרכוש את המניות בשער של היום הקודם, בהסכמתו של אהרון מאיר. סיכום זה נעשה בעל־פה, מוסיפה התביעה, ולאיש לא דווח על כך.

באוגוסט 1983 דיווח אהרון מאיר אודות העסקה לשני האחרים אך גם הם, על־פי הנאמר בכתב האישום, לא דיווחו על כך לאיש.

ב־7 לאוקטובר, יום לאחר סגירת הבורסה, פנה לביא לאהרון מאיר לשם מימוש ההסכם וזה פנה אל אליהו אינגר ואל ירח ניסן והורה להם לרכוש את המניות מלביא לפי שער היום שלפני סגירת הבורסה, זאת לטענת התביעה, למרות שמאיר ידע שאין הוא יכול לעשות כך. שני האחרים אכן נהגו לפי הוראת המנכ"ל לשעבר.

סוף עונת ההתפטרויות

(סוף מעמוד ראשון)

הישיבה התקשר עימו גם ממלא־מקום ראש־הממשלה, שמעון פרס, וביקש אף הוא שלא יתפטר ברגע של משבר. אי לכך ביקש הורוביץ מחברי המועצה האחרים שהשתתפו בישיבה, פרופ' פנחס זוסמן, ראש עיריית רחובות, יחזקאל הרמלך, אהרון בן־עזר (ראב) ונגיד הבנק, אריה דולצ'ין, לדחות את ההחלטה עד יום שלישי בשעה 5.00 אחר־הצהרים, מועד הישיבה הבאה של הדירקטוריון.

הורוביץ סיפר, שמשעות הבוקר המוקדמות חיבר את מכתב ההתפטרות תיקן אותו ושיפץ אותו, ולו היו שואלים אותו כשעה לפני הישיבה על החלטתו היה אומר בצורה מפורשת שהוא עומד להתפטר. ידוע לו שגם חברי ההנהלה האחרים הביאו עימם מכתבי התפטרות.

יו"ר ההנהלה הדגיש, כי במכתב ההתפטרות הוא טען שהוא אינו מקבל את הגישה שהתפטרות היא ביטוי לאחריות. הוא אינו חושב שמוכרחים להתפטר עכשיו דווקא בשעה קשה זאת. הוא חושב שמוכרחים להוציא את הבנק ממצוקתו. בקשותיהם של ראש־הממשלה וממלא־מקומו חיזקו הרגשה זו.

הורוביץ הסביר, שבכל מקרה יש להרחיב את מועצת המנהלים בגלל התפטרותם של מספר חברים (הכוונה ליוסף פקר, ד"ר אמנון גולדנברג ומיכה אפרותי שהתפטרו בשבוע שעבר ולא השתתפו בישיבה של היום) כלומר שיש צורך להרחיב בכל מקרה את מועצת המנהלים.

„אלי הורוביץ, יו"ר מועצת המנהלים הודיע שההנהלה משהה את התפטרותה. זהו זה" — אמר לואי רוט, יו"ר ועד עובדי בל"ל. הוא מסר, כי ועד עובדי בל"ל יתכנס היום בשמונה וחצי בבוקר ויחליט על הצעדים הבאים. לדבריו, ביקש הוועד שהאשמים במצב יסיקו מסקנות ויתפטרו וייתכן שאלה שכבר התפטרו הם היו האשמים. לדבריו, תיתכן היום הפגנה כללית של כל עובדי בנק לאומי.

הסתדרות הפקידים תתבע לדין את בל"ל

מאת כתבנו לענייני עבודה

הסתדרות הפקידים עומדת להגיש בימים הקרובים, תביעה לבית־הדין האזורי לעבודה נגד הנהלת בל"ל על הפרת הסכמי עבודה ועל תשלומים חריגים לעשירות פקידים.

הסתדרות הפקידים טוענת, כי בבנק נחתמו חוזים אישיים עם מספר מנהלים בכירים והיא תובעת כי הנתונים ייחשפו לקהל הרחב.

מחזיק תיק עובדי חטיבת הבנקים בהסתדרות הפקידים, אלקנה לבקוביץ, מסר אמש כי על הצעד הוחלט לאחר שפניותיו ושאלותיו בנושאים אלה נענו בצורה מתחמקת.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר אתמול בישיבת הוועדה המרכזת כי בישראל מתפתחת שכבת אנשים החיה בנורמה שאינה תואמת את יכולת המדינה ומצב החברה.

יימנע פירסום שם חשוד

(סוף מעמוד ראשון)

צור אמר עוד, כי עדיף לטפל בבעיות הפירסום של שמות חשודים באמצעות המשך הבירור והדו־שיח עם מועצת העיתונות ולא חקיקה. הוא הדגיש, שהחוק המוצע גם לא יחזה ... שהעיתונות. כשתהיה מנועה מלנקוב בשם עצור, תפתח ... רמזים ושמועות שיביאו לידי כך שכל פקיד בכיר או ... יהפוך לחיות חשוד בכוח.

שר־החוץ, שמעון פרס שאל בהקשר זה: מה יהיה אם ... יפורסמו בקודים, כמו רהפקיד הבכיר הג'ינג'י? שר המשפטים ... כי איסור הפירסום יחול גם על קוד.

תפקיד מפתח

צור הזכיר שלעיתונות היה תפקיד־מפתח בחשיפת פרשיות ... כמו פרשת השב"כ ומניות הבנקים. העיתונות, אמר צור, אינה ... משגיאות. אך בשקילת השגיאות מול התועלת ... להעדיף אי־חקיקה על פני חקיקה. אולי יש היגיון להגן על ... הפשוט, אמר צור, אך אין מקום להגן על אישי ציבור, שחשיפתם ... שלהם היא חלק מהסיכון המקצועי.

שר־המשפטים, אברהם שריר, שחיה בשעתו בין יוזמי ... החוק, השיב, כי הוא מזדהה עם הצעת החוק ולהערכתו היא ... על־ידי הציבור. ההנחה שאיש ציבור נפגע יותר בפירסום ... מהאשי ברחוב היא מוטעית, אמר שריר. דווקא לאיש הציבור ... תשריון הציבורי שלאיש ברחוב אין. לכן הצעת החוק באה ... על האיש ברחוב. שריר הוסיף, שהאלטרנטיבה היא לא לעשות ... והדבר אינו מקובל עליו. הוא ביקש, לא לקבל את עיקרון ...

ראש־הממשלה, יצחק שמיר, החליט בגלל חשיבות הנושא ... מן הנוהג ולאפשר זכות הדיבור לעוד ארבעה שרים: שניים ... שניים מנגד. השניים שסיבו בעד הערר ונגד החוק היו משה ... ואמנון רובינשטיין.

שחל אמר, כי ניתן לקבוע כללים מחייבים בשיתוף עם ... העיתונות, לה יינתן מעמד סטטוטורי. אפשרות שנייה היא ... החוק האנגלי והלעניק „שטח שווה" בתקשורת לפירסום על ... אדם כמו על מעצרו או חקירתו.

אמנון רובינשטיין אמר, שהמצב הנוכחי אינו משביע רצון ... תתנגד לחוק המוצע והעלה הצעות אחרות.

וייצמן כעס ועזב

חשרים שדיברו נגד הערר ובעד החוק היו גדעון פת וחיים ... הם טענו שהחוק המוצע ישמור על זכויות „האיש הקטן" ... שחיום גורם פירסום שמו בעת מעצר לחקירה סבל ... הביא כדוגמה את מנהל מחוז ירושלים לשעבר, רפי לוי ... כי אין להרשות שפיטה על־ידי הציבור וזאת בא החוק ...

שרים נוספים ביקשו את רשות הדיבור אך ראש־הממשלה ... כי אין מדובר בדיון רגיל והוא כבר הלך מעבר לתקנון ... וייצמן כעס על כי לא קיבל את רשות הדיבור ויצא את הישיבה.

● נוהל חדש לביצוע חיפושים בבתי חשודים הופעל בבתי המשפט והוא נועד להגברת הפיקוח של בתי המשפט בנושא זה.

● אזרח ישראלי נפגע ... קלים בראשו, כאשר ... על כלי־רכבו בשעה ... המרכזי בשכם אתמול אחה"צ.

ביום ה' 15.1.87 בשעה 16.30

נעלה לקברו של בננו

אילן בר־און ז"ל

המשפחה
וקיבוץ נורים

במלאת שלושים

לפטירת חברנו היקר

משה בן מאירי

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום רביעי 14.1.87 בשעה 15.00

המשפחה
קיבוץ ניר־דוד (תל־עמל)

במלאת שנה

לפטירתו של חברנו

אמיל טננבאום ז"ל

נעלה לקברו
ביום ג' 13.1.87 בשעה 15.00

קיבוץ דליה

אבל כבד פקד את ביתנו

חברתנו היקרה

גילה לזרוביץ' ז"ל

נספתה בתאונת דרכים
ההלוויה היום, יום שני 12.1.87 בשעה 15.00

המשפחה
וקיבוץ שמיר

בצער ובכאב רב אנו מודיעים

על פטירתה של היקרה

חיה צבי

לבית אלפרוביץ

ההלוויה תתקיים מחר, יום שלישי, י"ב טבת תשמ"ז
13.1.87 בשעה 12.00 בצהריים
בבית העלמין הדרום, בגבול חולון–בת־ים
נפגשים ליד השער הראשי

בתה עזה
והמשפחה

„המשמר" עתון יומי — על המשמר

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex. 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121, טל' 3–233161, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ארה"ב: הישראלים התחילו

שמיר־פרס־רבין: לא נגיב על הדו"ח של ועדת הסינאט

יוסי שריד תובע מפרס לחשוף מכתבו לרייגן במטרה להזים ההאשמות נגד ישראל

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, שר החוץ, שמעון פרס, ושר הבטחון, יצחק רבין, נועדו אתמול בבוקר לפני ישיבת הממשלה והחליטו בעקבות הפירסומים המקוטעים מדו"ח ועדת המודיעין של הסינאט האמריקני בעניין פרשת איראן־ניקרגואה, כי אין מקום וטעם להיגרר למערכת הכחשות והאשמות הדדיות.

על כן, ישראל לא תיזום בשלב זה תגובה לפירסומים בארה"ב. מהם עולה בין היתר, שישראל יזמה את הפנייה לארה"ב בעניין משלוחי הנשק לאיראן ויועץ ראש הממשלה לענייני טרור, עמירם ניר, הציע לארה"ב להעביר את הרווחים ממכירת הנשק לאיראן, לקונטראס.

בישיבת הממשלה שהתקיימה לאחר ההתייעצות, שאל השר אמנון רובינשטיין אם לא מוטב שישראל תפרסם בדחיפות מסמך נגדי, שיזים את הפירסומים בוושינגטון פוסט, לפיו ישראל היתה מעורבת בסיוע לקונטראס. רובינשטיין ציין כי מסמך כזה חשוב גם לידידי ישראל בוושינגטון.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, השיב כי עד כה היו פירסומים מקוטעים לגבי דו"ח ועדת המודיעין של הסינאט ובירושלים לא התקבל החומר המלא. שמיר ציין, כי הקבינט דן בפרשה לפני חודש בהרחבה ובפירוט. ברגע זה — הוסיף שמיר — „הממשלה עומדת על כך שכל מה שנאמר על מעורבות ישראל, שכאילו ישראל יזמה את מבצע הנשק לאיראן וכאילו היה לה קשר להעברת כספים לקונטראס — איננו נכון. הודענו בשעתו, שישראל לא יזמה את משלוחי הנשק ולא היה לה קשר להעברת כספים לקונטראס. הודעתנו זו עומדת בעינה".

בהתייחסו להצעת רובינשטיין אמר שמיר, כי כשיפנו אלינו ועדות החקירה למיניהן, כדי לברר את העובדות, נחליט כיצד לנהוג. אם תהיה פנייה לישראל בצורת שאלות, תהיה לכך התייחסות. עוד אמר שמיר, כי איש לא טוען שישראל היתה מעורבת בהעברת כספים לקונטראס.

השר אריאל שרון שאל מי יזם את הפנייה למכירת נשק לאיראן: ישראל פנתה לארה"ב או ארה"ב לישראל? ראש הממשלה השיב, כי היוזמה היתה אמריקנית ולא ישראלית. היתה פנייה אמריקנית לישראל. אשר לפרטים אמר שמיר, הם נדונו בקבינט.

כתבנו בכנסת, מוטי בסוק, מוסר:

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) תבע אתמול משר החוץ, שמעון פרס, לחשוף את מכתבו לרונלד רייגן מ־28.2.86 בניסיון להזים את ההאשמות נגד ישראל הכלולות בדו"ח ועדת המודיעין של הסינאט האמריקני.

תוכנו של מכתב זה אינו כלול בדו"ח, לבקשת הבית הלבן. עוד תובע שריד מפרס, כי יחשוף את מספרי החשבון וזהות הבנק בשווייץ דרכו ניהלה ישראל את עסקות הנשק שלה עם איראן, זאת, לאחר שדו"ח המודיעין מאשים כי כספי העסקות עם איראן הופקדו בסניף שווייצי של בנק ישראלי וכי ישראלים הם שעסקו בהעברת כספים אלו.

תירוצים

„נשיונל רביו" מפי אוליבר נורת':

העסקות עם איראן — מחשש הרחבת השפעת הסובייטים

„ישראל המריצה את ארה"ב על רקע חשש משותף מפני הפיכה פרו־סובייטית בארצו של חומייני ומחשש למפלה עיראקית" ● ציתותים מגלים סכסוכים בין סוחרי הנשק ו„התנדפות" של מיליוני דולרים

מאת דליה רפאל, כתבתנו בוושינגטון וסוכנויות הידיעות

וושינגטון.— ראיון, העומד להתפרסם בגליון הקרוב של העתון „נשיונל רביו", עשוי לחזק את עמדת ישראל בשאלת מכירות הנשק לאיראן.

לכתבת „על המשמר" נודע, כי בגליון הקרוב של העתון יתפרסם ראיון נרחב של הכתב ניל ליווינגסטון עם אוליבר נורת'. הראיון נערך מיד עם „התפוצצות" של פרשת עסקות הנשק האמריקניות עם איראן, ולפני שנורת' גזר על עצמו שתיקה, בהתאם ל„תיקון החמישי" לחוקה האמריקנית, שלפיו רשאי אדם לא למסור עדות העלולה להפלילו.

● חשש מהפיכה סובייטית

בראיון אמר נורת', כי ההחלטות על ביצוע עסקות הנשק עם איראן התקבלו בתקופה, שבה היה קיים חשש אמיתי בבית הלבן מפני הפיכה באיראן בהשראה סובייטית. ב־1985 היה מצבה של איראן, לדברי נורת', נואש. ואי־הספקת נשק ע"י האמריקנים, בתיווך הישראלים, היתה עלולה לגרום להתפתחות בלתי־רצויה זו.

דברים אלה של נורת' תומכים בתפיסה הישראלית, שעליה דווח בדו"ח ועדת המודיעין של הסנאט. בדו"ח נאמר, בין היתר, כי ישראל המריצה את ארה"ב לביצוע משלוחי הנשק לאיראן, עקב החשש מפני נפילת איראן במלחמתה עם עיראק. הערכת ישראל היתה, כי מפלה כזאת תגרום להרחבת ההשפעה הסובייטית במפרץ הפרסי, דבר שיסכן את בטחון ישראל.

● חיץ נגד בריה"מ

ידוע, שגם בעבר (עוד בתקופת השאה), התבססה תמיכת ארה"ב באיראן על התפיסה, שאיראן היא חיץ חזק ויציב נגד האיום הסובייטי. גם מחקר של שירות המחקר של הקונגרס, שהתפרסם באחרונה, מחזק תפיסה זו. הוא קובע, כי „למרות שכוהני הדת השולטים באיראן כיום עוינים בתוקף לארה"ב, הרי שכל עוד הם מקיימים שליטה פוליטית יעילה, לא סביר שהסובייטים ישיגו השפעה משמעותית או התערבות צבאית".

● מעקב אחר הביצוע

„וושינגטון פוסט" מסר אתמול, כי ציתותים אפיניים של סוכנות הבטחון הלאומית (N.S.A) בארה"ב מעידים, שמיליוני דולרים „חסרים או נמצאו בין הסדקים", בעת משלוחי הנשק של ישראל וארה"ב לאיראן. שכן עבה של ציתותים כאלה הגיע לידי החוקרים בקונגרס, החוקרים בפרשה. כשהחלו מכירות הנשק, ביקש אוליבר נורת' לצוותת לשיחות טלפוניות ולמסרים אחרים של חלק מסוחרי הנשק והמתווכים, כיוון שהבית הלבן רצה לעקוב אחרי העברות הכספים ומפני שפקידים אמריקניים, כולל נורת', לא נתנו אמון במתווכים.

● סוחרים בלתי־אמינים

בידי ה־N.S.A אפשרויות מתוחכמות ביותר לצוותת לשיחות טלפון וצורות תקשורת אחרות. השימוש במחשבים מאפשר מיון המידע ובחירת המילים או הנושאים הדרושים. למרות שהציתותים אינם מצביעים שהכסף הוסר הועבר לידי הקונטראס בניקאראגואה, הם מורים בפירוש על כך, שהיו בידי מימשל רייגן ראיות, כי היה לבית הלבן עסק עם סוחרים אפלים ובלתי אמינים, אמרו המקורות.

החומר מצביע על חוסר שביעות־רצון ומריבות בין סוחרי־הנשק והמתווכים, עקב איחור בתשלומים ותהליכי תשלום מבולבלים. התהליכים כללו חשבונות בנק סודיים בשווייץ, שבהם השתמשו סוכנות הביון האמריקנית, ישראל וסוחרי־הנשק עצמם.

● מיליונים מתנדפים

אחד מיעדי הציתות היה מנושר גורבאניפאר, מהמתווכים המרכזיים בהעברות הכספים השונות. מקור המתמצא בחומר, מסר לעתון, כי מומחי ה־N.S.A, שסקרו את החומר, לא ראו בו דבר יוצא דופן. לדבריו, הם רגילים לכך שמיליוני דולר „מתנדפים", לעתים קרובות, מעמלות ומתשלומים, כשמדובר בעסקות הכוללות כמויות גדולות של נשק מתוחכם.

חשדם של החוקרים, שעבדו בשירותו של שר המשפטים מיז, התעורר, בשעה שבדקו את החומר בנובמבר שעבר. בשידור טלוויזיה ב־25 בנובמבר, אמר מיז, כי „במהלך בדיקה יסודית של מספר ציתותים וחומר אחר, הגיע לתשומת לבנו הרמז לכך, שייתכן שחלק מהכסף הועמד לרשות מטרות אחרות".

באותו יום הודיע הבית הלבן על התפטרות פוינדקסטר ופיטורי נורת'.

● ריבית: 20% בחודש

המקורות סיפרו לעתון, כי במקרה אחד הראה חומר הציתות שגורבאניפאר גבה 3 מיליון דולר ריבית על משלוח נשק שבוצע באביב שעבר. זו היתה ההעברה, אשר לרשותה העמידו המיליונר הסעודי חאשוגי וקבוצת אנשי עסקים קנדית, סכום של 15 מיליון דולר, עד שיתקבל התשלום מהאיראנים. שיעור הריבית של 3 מיליון דולר, על 15 מיליון, ל־30 יום, הגיע ל־20% בחודש, מסרו המקורות.

בעת ביצוע המשלוח הראשון של טילי „טאו" בספטמבר 1985, הפקיד חאשוגי 5 מיליון דולר בחשבון בנק ישראלי בשווייץ, כהלוואה „מגשרת". החומר שבידי החוקרים מוכיח, שחאשוגי קיבל חזרה את כספו. האיראנים שילמו לפחות 6 מיליון דולר, אך ישראל קיבלה רק כ־2.5 מיליון, נותר לפחות 3.5 מיליון דולר — הרווח למתווכים הישראליים ולגורבאניפאר.

בנובמבר 1985, שילמה איראן 42 מיליון דולר בעבור 120 טילי „הוק", אך לדברי המקורות, רק 18 מיליון שולמו לישראל, שסיפקה את הטילים. עוד באמצע דצמבר 1985, נמצאו 24 מיליון בחשבון בנק בשווייץ. החוקרים לא הצליחו לגלות מה עלה בגורלם.

● „קשרי־קולונלים"

„ניו־יורק טיימס" מסר אתמול, בהסתמך על מקורות צבאיים, כי שני קולונלים של חיל היבשה האמריקני, שפרשו בינתיים מהשירות, היו מעורבים בעסקות נשק פרטיות בלתי־חוקיות עם איראן, לתועלתם האישית. עסקות אלה החלו כאשר הקולונלים היו עדיין בתפקיד פעיל בשתי שגרירויות באירופה.

הקולונלים מכחישים כי עשו מעשים חריגים כלשהם. אחד מהם, רלף ברומן, שהיה מוצב בפריס, היה קשור בחברה שסיפקה לאיראן טנקים, מטוסי קרב, צוללות, טילי קרקע־קרקע ונשק אחר, מוסר העתון.

הקצין האחר, וויליאם מוט, שהיה מוצב בלונדון, ייסד חברה לסחר בנשק. הוא הודה בהקמת החברה, אך הכחיש כל קשר לאיראן.

לפי התחקיר, ניצלו הקולונלים מידע, שהיתה להם גישה אליו מפאת תפקידיהם. לפני פרישתו, ביולי 1984, קשר הקולונל ברומן קשרים עם החברה „יורופיאן דיפנס אסושייטס", שמכרה לאיראן נשק בכמה מאות מיליוני דולר. חברה זו קיימה קשרים עם „ספיידר אטלנטיק", חברה שאותה ייסד קולונל מוט, מוסר העתון.

ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) נענה לבקשתם של עובדי ת.א.ת. בגדרה לסייע להם במאבקם נגד ההנהלה שהכניסה למפעל „גורילות" כדי למנוע בכוח הזרוע מעובדים מאורגנים את המשך עבודתם ליד מכונות הייצור. במהלך ביקורו של גרנות במפעל התלוננו העובדים בפניו על חשיפתם ללא צורך להידרזין (שהינו חומר מסרטן) ולזריקתם לרחוב ע"י שבירת חוזי עבודה חתומים. ח"כ גרנות אמר ש־רק מאבק משותף של כל עובדי המפעל וסולידריות בין המפוטרים ובין אלה שממשיכים לעבוד יביאו להצלחתם בעמידה מול ההנהלה. אל תתנו לאלה שרוצים לסכסך ביניכם לבין ההסתדרות לשבור את הסולידריות" – אמר גרנות (עש"ת)

רבין: החלופות של זקהיים לא משכנעות

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר הבטחון, יצחק רבין, סבור כי החלופות למטוס ה„לביא" שהביא עימו עוזר תת שר ההגנה האמריקני, דב זקהיים הן פחות משכנעות מבחינת התוכן והעלות מן החלופות שהעלה בפעם הקודמת. לדעת רבין, זקהיים לא הצליח לשכנע שחלופה כלשהי מאלה שהביא עימו יותר טובה או יותר זולה מן הלביא עצמו.

אתמול בבוקר לפני ישיבת הממשלה, נועדו ראש הממשלה יצחק שמיר, שר החוץ שמעון פרס ושר הבטחון יצחק רבין. נודע כי בשיחה עלה בין היתר, פרויקט הלביא.

בישיבת הממשלה סקר שר הבטחון ענייני בטחון שוטפים. הממשלה ישבה בעת הסקירה כוועדת שרים לענייני בטחון.

עיריית חיפה משלימה שלב ראשון של מדרחוב בלי אישור תקציבי מלא

מאת ירון זליג,
כתב „על המשמר" בחיפה

עיריית חיפה משלימה את עבודות השלב הראשון במדרחוב החדש ברחוב נורדאו בהדר הכרמל. בלי שיהיה בידה אישור תקציבי מלא, כמתחייב על־פי החוק, ממשרד הפנים.

מבדיקה שערך „על המשמר" עולה, כי משרד הפנים האחראי על אישור תקציבים לפיתוח של הרשויות המקומיות, אישר בסוף יולי תקציב בלתי־רגיל לעבודות הפיתוח של המדרחוב בסכום של 205 אלף ש"ח בלבד, שעה שעלותו המשוערת של הפרויקט עמדה באותם ימים על סכום של 771 אלף ש"ח. בעיריית חיפה טענו השבוע, כי העירייה הגישה וקיבלה אישור מלא לתקציב בלתי־רגיל של המדרחוב, אולם בתשובה על שאלה, מסר הממונה על מחוז חיפה במשרד הפנים, משה גלזנר, כי למיטב ידיעתו, אישר המשרד רק שתי בקשות לתקציב בלתי־רגיל אותן הגישה עיריית חיפה, האחת על סכום של 150 אלף ש"ח והשנייה על סכום של 55 אלף ש"ח.

במקביל מתברר, כי עלויות ביצוע השלב הראשון של הפרויקט חורגות מהסכום של 771 אלף ש"ח אותם אישרה מועצת העיר ביוני שעבר, והן עשויות להגיע לכ־1.3 מיליון ש"ח — סכום הגדול כמעט כפליים מהתיכנון המקורי, ופי־שישה מהסכום המאושר על־ידי משרד הפנים. מאז החלו עבודות הבנייה במדרחוב, הגיש משרד מהנדס העיר לוועדת המיכרזים של העירייה כחמש בקשות להגדלת היקפם הכספי של המיכרזים השונים שהוציאה עיריית חיפה במהלך בנייתו של המדרחוב. מאותם תזכירים עולה, כי במהלך העבודות הסתבר, שבנייתו של המדרחוב מחייבת הכנסת מרכיבים חדשים אשר כלל לא הובאו בחשבון בעת תיכנון העבודות. כך למשל, התברר לאחר פתיחתו של רחוב נורדאו, כי צנרת המים והביוב ברחוב רקובה ויש צורך להחליפה וכן שמספר עמודי התאורה שתוכנן בתחילה, לא יענה על הצרכים, ועל כן, יש להגדיל את מספר עמודי התאורה. במהלך העבודות התבקשה גם ועדת המיכרזים לאשר הוצאת מיכרז להתקנת ספסלים ומיזרקות אשר לא תוכננו בשלב הראשון. לפני כחודש, משהגיש משרד מהנדס העיר בקשה נוספת להגדלת היקפו הכספי של אחד המיכרזים בשיעור של 28 אחוז, החליט יו"ר ועדת המיכרזים, יצחק גין, לא לאשר את הבקשה ודרש מהמהנדס, איתמר ינוביץ, להמציא לוועדה אישור תקציבי מגזבר העירייה ומוועדת הכספים שלה. במקביל, הועלה הנושא גם לדיון בוועדת הכספים העירונית וגזבר העירייה התבקש להמציא תחשיב מעודכן על עלויות הקמתו של המדרחוב עד כה.

בימים האחרונים מתחו חברים רבים במועצת העיר ביקורת קשה על משרד מהנדס העיר ועל דרך תיכנון הפרויקט. חברי מועצה אחרים ציינו, כי החלפת צנרת ביוב רקובה היתה יכולה להיות צפויה מראש לאור העובדה, שהיא לא הוחלפה עשרות שנים וכך גם לגבי תוספת עמודי התאורה.

חברת המועצה, פרופ' יהודית נאות, הודיעה כי תעלה את הנושא לדיון באמצעות שאילתה לראש העירייה בישיבת המועצה הקרובה, מחר. נודע, כי גם בלשכת ראש העירייה שוררת מורת־רוח לנוכח החריגה מעלויות הפרויקט.

מלשכת דובר העירייה נמסר השבוע, בתגובה, כי בידי העירייה התקציב הדרוש לעבודות המדרחוב, אולם הדובר סירב למסור את עלותו של הפרויקט עד היום, בציינו כי הנושא נמצא בבדיקה בלשכת גזבר העירייה.

חייל אירי נורה ונהרג מאש של כוח צה"ל שפעל בדרום לבנון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

כוח צה"ל שפעל אמש בדרום־לבנון, פתח באש והרג בשגגה חייל אירי מכוח יוניפי"ל. צה"ל מינה ועדת חקירה לבדיקת האירוע.

זה המקרה השני תוך שבועיים בו נהרג חייל מהיחידה האירית של יוניפי"ל. כזכור, נהרג בסוף החודש שעבר חייל אירי מירי צבא דרום־לבנון.

דובר צה"ל פירסם אמש הודעה רשמית, בה נאמר:

„כוח צה"ל בדרום־לבנון זיהה אמש סמוך לשעה 9 בערב חוליית מחבלים גדולה בכפר הרעשית בגבול איזור הבטחון. הכוח פתח באש לעבר המחבלים, וכתוצאה מהירי נהרג בשגגה חייל אירי מכוח יוניפי"ל שהיה בעמדת או"ם במבנה סמוך לחוליית המחבלים. צה"ל חוקר את האירוע המצער לפרטיו. שר הבטחון והרמטכ"ל הביעו צערם של התקרית בפני עמיתיהם מאירלנד."

מצה"ל לא ניתן היה לקבל אמש פרטים נוספים על ההיתקלות עם חוליית המחבלים ועל תוצאותיה.

ביירות. — מפקד כוח האו"ם בדרום־לבנון אמר אתמול, כי חייל אירי של יוניפי"ל נהרג מאש של טנק ישראלי, שנורתה ללא התגרות מוקדמת.

„החייל האירי נהרג מפגש שנורה מטנק ישראלי, ללא התגרות מוקדמת," אמר גנרל גוסטב האגלונד בהודעה שפורסמה בביירות.

„מחיתי נמרצות על פעולה זו לפני השלטונות הישראליים, ואלה התחייבו לנהל חקירה דחופה," הוסיף האגלונד.

מדאבלין נמסר, כי אירלנד מחתה לפני ישראל, ושר ההגנה, פדי או'טול, אמר אתמול, כי מותו של החייל האירי „עורר אכזבה וסלידה".

או'טול אמר ברדיו דאבלין: „עכשיו יש לנו מעורבות ישירה של צה"ל. זו היתה התקפה מכוונת על מוצב של האו"ם ויש לכך השלכות חמורות. אני חש, כי ההתקפה נערכה מתוך ידיעה שבגלל דבקותנו הקפדנית בתפקידנו לשמירת השלום, לא תושב אש למרות התגרות חמורה."

„מסוקי תקיפה ישראלים ריססו באש דרכים בכפרים שיעיים"

צידון. — שלושה מסוקי תקיפה ישראליים ריססו אתמול באש מקלעים דרכי עפר בסביבות ארבעה כפרים בדרום־לבנון, כנראה כאמצעי גמול על ההתקפות של המחבלים השיעים הפרו־איראנים המשתייכים לארגון „חיזבאללה".

מקורות המשטרה הלבנונית מסרו, כי המסוקים תקפו את דרכי העפר בסביבות הכפרים השיעיים האריס, חדאתא, כפרא ויעטר, בגיזרה המרכזית של איזור הגבול. המקורות הוסיפו כי בהתקפות לא היו נפגעים.

פעולת המסוקים היתה הפעולה האווירית השלישית של ישראל בשמונת הימים האחרונים. בפעולה קודמת, ביום ו', נפגעו עשרה בני־אדם — חלקם הרוגים וחלקם פצועים — בהפצצה של מטוסי סילון ישראלים על מטרות מחבלים בהרים החולשים על צידון. ביום א' לפני שבוע תקפו ארבעה מסוקים ישראלים יעדים של „חיזבאללה" בשני כפרים שיעיים בדרום־לבנון.

התקפות האוויר הישראליות התחוללו בעת ובעונה אחת עם הלחימה הנמשכת והולכת בין המחבלים הפלשתינים לבין אנשי המיליציה השיעית „אמל" בביירות ובדרום־לבנון והתגברות גל ההתקפות של אנשי „חיזבאללה" על כוחות צה"ל, הנתמכים על־ידי ישראל. לפחות 13 אנשי צד"ל נהרגו באחרונה בתוך תחומי רצועת הבטחון.

כתבנו הצבאי אבי בניהו מוסר, כי בצה"ל סירבו אמש לאשר או להכחיש את ידיעות הסוכנויות על תקיפת מסוקי קרב של חיל האוויר אתמול בלבנון. מקורות צבאיים אמרו אמש: „צה"ל לא נותן אינפורמציה על פעילות שגרתית של כוחות הים, היבשה והאוויר".

5 שנות מאסר להדסה מונסה

מי שהיתה המנכ"ל בפועל של בנק צפון־אמריקה הודתה בזיוף מסמכים, קבלת דבר במירמה, ודיווח כוזב בעקבות עסקת טיעון בה נמחקו האישומים על גניבה

חמש שנות מאסר בפועל הוטלו אתמול בבית־המשפט המחוזי בירושלים על הדסה מונסה, מי שהיתה המנכ"ל בפועל של בנק צפון־אמריקה.

עם הגשת כתב־האישום נערכה גם עיסקת טיעון שעיקריה: הדסה מונסה תודה בכתב האישום ובתמורה ייגזר עליה עונש שבין 4 ל־5 שנות מאסר וקנס של 50,000 ש"ח. עוד נאמר בעיסקת־הטיעון, שהדסה מונסה תשתף פעולה עם המשטרה ועם בנק ישראל ותענה על כל שאלה שתישאל, על כל העניינים הקשורים לבנק צפון־אמריקה ולגופים ולאנשים שהיה להם קשר עם הבנק.

בית־המשפט אימץ את עיסקת הטיעון. השופטים פנו להדסה מונסה ושאלו אותה אם היא מודה. הדסה מונסה אמרה: „הבנתי את כתב האישום ואני מודה בו". כתב האישום המתוקן מכיל 22 אישומים על עבירות, בסכום כולל של 16 מיליון דולרים שביצעה הנאשמת. מדובר בעבירות של זיוף מסמכים, קבלת דבר במירמה, דיווח כוזב למפקח על הבנקים ניסיון לקבל דבר במירמה. בניגוד לכתב־האישום הקודם, נמחקו מכתב האישום המתוקן כל סעיפי האשמה המדברים על גניבת כספים מהבנק על־ידי הנאשמת.

באכוח התביעה עו"ד שמעון רולן אמר, כי הדסה מונסה ביצעה במשך תקופה ארוכה עבירות בסכום של 16 מיליון דולרים, כאשר הון הבנק היה 15 מיליון דולרים. מרבית העבירות בוצעו למען בעלי השליטה בבנק. לטענתו, העבירות שביצעה הביאו להתמוטטות הבנק, לפגיעה בכלכלת ישראל ובאמון הציבור במוסד הבנקאות ופגיעה בשם הכלכלה הישראלית בקרב תושבי חוץ. (עתים)

חדסה מונסה
צילום: ירון קמינסקי „חדשות"

מצוקת הכפרים הדרוזיים תידון בישיבת הממשלה

„באתי על סיפוקי", הכריז ח"כ אמל נאסר א־דין ושביתת הרעב שהחלה עם בוקר, הסתיימה לקראת ארוחת הצהריים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

שביתת הרעב שהכריז אתמול בבוקר ח"כ הדרוזי אמל נאסר א־דין בעניין הסיוע לכפרים הדרוזיים נמשכה עד מועד סעודת הצהריים בלבד. „אין טעם להמשיך עוד" — אמר ה־ח"כ הוותיק בשהוא מוקף בבני עדתו שבאו מהגליל ומהכרמל כדי להביע הזדהות עם צעד המחאה שלו.

„המצוקה שלנו תובא לישיבת הממשלה הקרובה ואני באתי על סיפוקי", אמר. ואמנם, כך הבטיחו לו נאמנה שני סגני ראש הממשלה שיצאו אליו בעיצומה של ישיבת הממשלה. השניים — דוד לוי ויצחק נבון — אמרו לנאספים שחלקם באו בתלבושת מסורתית, כי לא ינוחו ולא ישקטו עד שהנושא יועלה ביום ראשון הקרוב בישיבת הממשלה ויתקבלו החלטות אופרטיביות".

אחד המפגינים, איש שפרעם, סיפר: „אנו חיים בעיר שפרעם שיש בה אוכלוסיה מעורבת, נוצרים או מוסלמים ודרוזים; כשאני עובר ברחוב צוחקים ממני ואומרים לי: „מה יש לך, הדרוזי, יותר משלנו, שאנחנו לא משרתים בצה"ל?" הוא קבל, כי הוא וחבריו ששירתו בצה"ל ופשטו את מדיהם מצאו עצמם מתוסכלים וחסרי תעסוקה. עמיתו מהכפר ג'וליס אמר, כי הבעיה הכללית של הדרוזים היא היעדר שיוויון. אחרי 40 שנה, טען, אין המועצות המקומיות הדרוזיות נהנות מזכויות שוות הניתנות למועצות מקומיות יהודיות.

ח"כ נאסר א־דין, המכונה בפי עמיתיו וידידיו אבו־לוטפי, קרן חיממה את ליבו בקור הירושלמי, והמשתתפים אמרו כי למרות שרבים מהם אינם שייכים אליו מבחינה פוליטית (הח"כ הוא חבר הליכוד) הרי שהזדהותם עם הבעיה שהעלה — מלאה.

מפעלי העמק

מודיעים על שינוי מספרי הטלפון והתקנת קווים ישירים
חחל מהיום, 9.1.87, כלהלן:

מרכזיה 065-44777
מנכ"ל המפעלים 065-44794
מזכיר 065-44797
גזבר 065-44796
מנהל פרי העמק 065-44792
מפעל הקפואים 065-44750
מידע העמק 065-44716
מנפטת העמק 065-44798

אנו מודים ל„בזק" על ביצוע העבודה

סניגורו של ויליאם נקש:

סכנת מוות בכלא הצרפתי

שני אסירים ישראלים מתו ב־4 השנים האחרונות מסיבות לא טבעיות בבתי כלא צרפתיים ואסיר נוסף בשם נקש כמעט־תיקווה התאבד שם באותה תקופה — נטען בתצהירים שהגיש באיבוחו של ויליאם נקש, עו"ד רולנד רוט, בדיון המשפטי בבג"ץ בעתירות נגד החלטת שר המשפטים שלא להסגיר את וויליאם נקש לצרפת.

אחד התצהירים הוא של שלמה וידאל הטוען, כי אחיו מוריס וידאל נרצח בכלא הפראיס בשנת 1983. „אחי משה וידאל ז"ל התכתב עימי וסיפר לי שבית הסוהר מאוכלס באסירים ערביים ושהם מתנכלים לו בצורה רצינית. על מנת להגן על אחי, הוא הוחזק בתנאי בידוד ולמרות זאת מת אחי". נטען בתצהיר. (עתים)

אנשים ואירועים

אמהות למען חופש יוצאות לפגישה עם תאצ'

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

ד"ר ואנדה אוסנים וגברת פרידה למברג ממבקרי המועצה אמהות „למען חופש" בישראל המסורדות מיליוני ויותר. יוצאות הבוקר ללונדון לפגישה עם ראש בריטניה תאצ'ר, כדי לקדם את מאבקן למען יציאת מברית־המועצות.

„נבקש מתאצ'ר לפעול למען האמהות שתזכנה לראות את עוד בחייהן", אמרו.

תאצ'ר נענתה לפניית המועצה הציבורית למען יהודי לקבל את האמהות לשיחה, בה יוגש לה ספר האמהות, סיפוריהם של הילדים מסורבי העליה.

הפגישה עם תאצ'ר התאפשרה לאחר מגעים עם אוסטריה, עם סגן נשיא ארה"ב ועם שורה של סנטורים ומדינאים באירופה ובארה"ב.

המשלחת אמורה להופיע בפני נשיאות הקונגרס היהודי המתכנס בימים אלה בלונדון בהשתתפות ארגון בקרוב למוסקבה. שם יטפל גם בבעיית מסורבי העליה.

מומחים באו לבדוק אפשרות לשקם הירק

שני מומחים אמריקנים לשיקום נהרות הגיעו לישראל. באורחי „קרן תל־אביב לפיתוח", כדי אפשרויות שונות לשיקום ופיתוח נחל הירקון.

שני המומחים — הזוג ניוטון וקלוד הריסון מקליפורניה — אפשרות למנוע הזרמת שפכים לנחל מחר, והפיכתו לאיזור מאידך.

בין היתר, ייבדקו אפשרויות הקמת טיילת, מעגן סירות משחק לילדים. הבדיקה תיעשה בשיתוף חברת גני־יהושע פארק הירקון, המטפלת בעצמה בפיתוח שתי גדות הירקון לדרך חיפה.

מנכ"ל קרן ת"א לפיתוח, חנן בן־יהודה מסר, כי הקרן לגייס תורמים לפיתוח איזור הנופש לאורך הירקון הרבה של הנחל לתל־אביב.

מסוק חדש בארץ

מסוק ה„גזל", המסוק המהיר ביותר בארץ, הוצג במעופו על־ידי מפעיליו — חברת „שירותי הליקופטר" בסיור עיתונאים במינחת הרצליה.

מקס קרמר, מנכ"ל „מרום", אשר הקים את „שירותי הליקופטר" כחברה־אחות ל„מרום", אמר כי עם רכישת ה„גזל", להרחיב את שירותי המסוקים למחקר, צילום והעברת נוסעים.

לדבריו, החברה מתכוונת לרכוש מסוקים נוספים מסוג הוא מופעל, בין היתר, למשימות צילום תרמוגראפי של הגבוה בעבור חברת החשמל, בחיפושי נפט, לביצוע בדיקות בקרקע ובים וכן להטסת נוסעים לצרכי עבודה בילוי ותיירות.

שלד בתל־ברוך

שלד נתגלה אתמול ליד קריית חינוך תל־ברוך, ויצו־צרפת.

השלד, שגילו מוערך בכ־30 שנה, הוא כנראה של גבר. הוא למכון לרפואה משפטית, כדי לנסות ולברר את זהותו, רישומים על נעדרים מאותה תקופה.

עוד תרופה נגד איידס

ושינגטון. החברה לפרמצבטיקה האמריקנית הודיעה כי מיתחות תכשיר חוסם את התפתחות האיידס אצל חולים שלקו במחלה הקטלנית.

בהודעת החברה נאמר, כי התכשיר שלהם „ריבאווירין" תכשיר נגד נגיפים, אפקטיבי גם בבלימת האיידס אצל במחלה.

נמסר, כי בניסויים רפואיים שנעשו אצל 52 חולי איידס תקופה את מערכת הלימפה שלהם, לא חלה הרעה לאחר יומי של 800 מיליגרם „ריבאווירין".

ציבור העובדים נגד התוכנית הכל

נגד קיצוצים בשירותים החברתיים
נגד ביטול חנוחות ופטורים לשכירים
נגד פגיעה בתוספת היוקר
נגד הטלת מיסים ואגרות על שירותי הבריאות והחינוך
נגד פגיעה בתקציב עיירות הפיתוח
נגד פגיעה במפעלים הציבוריים
בעד מדיניות רווחה למען האדם העובד
בעד הטלת מיסים על רווחי הון, הבורסה ובעלי יכולת
בעד שכר הוגן וכיבוד הסכמי עבודה
בעד רפואה ציבורית וחינוך שווה לכל
בעד ביטול תקציבי התנחלויות
בעד מדיניות של פיתוח וצמיחה כלכלית

כנס מחאה

יתקיים היום יום שני 12 בינואר, בשעה 7.00 בערב בסניף מפ"ם ברח' המלך ג'ורג' 14 ירושלים

בהשתתפות: ח"כ יאיר צבן; רעיה רטיג, חברת הוועדה המרכזת של ההסתדרות; נחום סולן,
בירושלים; נציגי ועדי עובדים ומקומות עבודה
מנחה: אברהם סילוק – חבר מזכירות מועצת פועלי
• הציבור מוזמן •

סניף מפ"ם ירושלים
מפ"ם עם העובדים

זה לא אנחנו, זה הם! ולהיפך

המיקצוענים לא בתמונה

עודף הסודיות במבצע העברת הנשק לאיראן לא נבע, כנראה, רק מהרצון לשמור על חשאיותו

מאת עוזי מחניימי

הנסיון של ישראל לצמצם את חלקה בשערוריית אספקת הנשק לאיראן הופך קשה יותר ויותר נוכח הגילויים החדשים מוושינגטון. זו רק ההתחלה, כיוון שכאשר אוליבר נורת' יתחיל לספר את הידוע לו בעל־פה ולא רק בכתב — יתברר כי המעורבות הישראלית היתה לא רק „טובה לידידי", אלא שותפות בתכנון ובביצוע וידיעת כל הפרטים.

אוליבר נורת' מספר, למשל, כי הישראלים ידעו היטב על „הלינקג'" שבין איראן לדרום־אמריקה. „הסוד" הגדול, שהוא אולי הדבר שמכעיס יותר מכל את דעת הקהל האמריקנית, לא היה סוד עבור הישראלים שהיו שותפים לפרשה. חלקם לא ידעו כדיוק כמה כסף עבר ולאן הועבר; חלקם לא ידע האם הכסף הוא במזומן או שמא ירכש בו נשק אשר יועבר לקונטרס בניקרגואה. אך כולם ידעו היטב ומראשית הפרשה על הקשר שבין האיראנים לדרום־אמריקה.

פרטיזנים

ככל שמתגלים פרטים נוספים בפרשה מסתבר, כי השערורייה הגדולה היא לא כל־כך בעצם הנכונות הישראלית למכור נשק לאיראן, אלא באופן שבו התנהלו העניינים. הכוונה היא לניהול מבצע לאומי רגיש בצורה פרטיזנית, שמעלה את החשד והחשש כי עודף הסודיות לא נבע מן הרצון לשמור בסוד על המבצע, אלא כדי לאפשר לקברניטים לנהל מבצע כזה בלי כל בקרה.

למה הכוונה?

במדינת ישראל קיים גוף מודיעיני מעולה שנקרא „המוסד". גוף זה קיבל מנדט מממשלת ישראל לבצע מבצעים רגישים ביותר בכל רחבי העולם, עדינים לא פחות מהמבצע של העברת הנשק לאיראן. מה הסיבה שמבצע כה מורכב לא הופקד בידי המוסד?

אחד ההסברים הטכניים הוא, שהמוסד לא שותף במבצע כיוון שגם הסי.אי.איי לא שותף בו. הסברים אלה אינם רציניים. לא צריך להיות מומחה גדול כדי לדעת אם המבצע הופקד בידי בעלי מקצוע, אם לאו. מעשה איוולת של שיגור ישראלי בכיר ללא כל דרכי מילוט לטהראן לא היה עולה כלל על הדעת אצל גורמים מיקצועיים. האמריקנים הציבו למבצע האיראני „נבחרת" אולי לא טובה במיוחד, אבל הטובה ביותר שהיתה להם באותו זמן, צוות שכלל את נורת', פויינדקסטר ורוברט מקפרלנר. ישראל הציבה מול סוללה זו אדם אחד למעשה, חובבן, שאינו בקיא בתחום המקצועי עליו הופקד.

בהחלט ייתכן, כי לו היה גוף מקצועי כמו המוסד נוטל את המבצע לידיו ומתחיל לבדוק את ההשלכות השונות, מסקנתם היתה כי יש להתרחק ממנו כמו מאש, עוד לפני תחילת המבצע. ייתכן כי היו מחליטים להמשיך במבצע. מכל מקום, כל מסקנה שהיו מגיעים אליה היתה מבוססת על ידע מקצועי, נסיון רב־שנים במבצעים דומים ועוז לתת את חוות־הדעת המקצועית, אפילו אם אינה עולה בקנה־אחד עם המגמה של הפוליטיקאים.

מבצע פרטי

קיים חשש, כי „הקברניטים" לא רצו להפקיד את המבצע בידי גוף מקצועי, כיוון שחששו שבעלי המקצוע, אחרי בדיקה יסודית, יפסלו את הרעיון על הסף. במקרה כזה, הקברניטים לא היו יכולים להתעלם מחוות־הדעת המיקצועית. נראה שמסיבה זו העדיף שמעון פרס להטיל את המשימה על איש אמונו, ש„נידב" את עצמו לתפקיד ביחד עם עמיתו אוליבר נורת'.

החשיבות בחשיפתה של פרשייה זו, כמו בחשיפת פרשיית פולארד, היא גילוי העובדה כי במדינת ישראל מתנהלים מבצעים חשאיים פרטיים־למחצה, שלא באמצעות גופי המודיעין המקצועיים והמעולים שלה.

המסקנה המיידית מהפרשייה, עוד בטרם נחשפו כל הפרטים, היא כי יש לאסור על ראש הממשלה לנהל מבצעים חצי־פרטיים ללא אישור ממשלה או קבינט, וכי את המבצעים הרגישים של ישראל בעתיד יש להפקיד רק בידי בעלי המקצוע ולא בידי הרפתקנים ולנהל אותם בבקרה מלאה בכל הדרגים והרמות.

עמירם ניר.
חובבן מתנדב?

היום

סערה בכוס מים עכורים

דו"ח ועדת הסנאט אינו הוכחה לאשמתה של ישראל: עיקר האשמה מופנה כלפי רייגן והוא מנסה להפיל הכל עלינו ● שיחה עם ד"ר איתן גלבוע, מומחה לענייני ארה"ב

מאת ורד לוי

הבית הלבן פורסם לפני ימים אחדים מודו. עיתונאים בארה"ב רואים מסמך זה הוכחה לכך שישראל גררה את ארה"ב לפרשת איראן, ולכך ש„קשר הקונטראס" הוא פרי המצאה ישראלית.

ד"ר איתן גלבוע, מומחה לענייני ארה"ב באוניברסיטה העברית, חושב אחרת. לדעתו, המסמך הוכחה לשום דבר. ההתייחסות המשמעותית לעניין היא פחות או יותר סערה בכוס מים, ולא סתם מים — מים מאוד עכורים. בכל מקרה, משוכנע ד"ר גלבוע, אין סוף פסוק בפרשה האיראנית־אמריקנית־ישראלית. לא מבחינת המסקנות וההמלצות של הדו"ח המפורסם, וגם לא מבחינת הדרישות שעליהן הוא מבוסס. הוא נבנה מסקנות שונות. חלקם, לפי גלבוע, מפוקפקים למדי ואין היום איש בעולם (מלבד הנשיא רייגן, כנראה) שיכול להתחייב לגבי מהימנותו וערכו של הנייר הזה.

כי כתבה אותו „ועדת המודיעין של הסנאט האמריקני". אין לזה כל משמעות? מה מעמדה של ועדה כזו? מה סמכויותיה? ד"ר גלבוע: היא נמצאת בין ועדה רגילה אצלנו לבין ועדת חקירה. היא בהחלט ועדה רגילה, כמו ועדת הכספים, וועדת החוקה. יש לה קצת סמכויות חקירה, שלא קיימות בוועדות שלנו. אבל היא רחוקה מלהזכיר ועדת חקירה ממלכתית. היא יכולה בפירוש לפעול באובייקטיביות. אין צל של ספק שדו"ח ועדת חקירה, גם בארץ וגם בארה"ב, הוא תמיד יותר ענייני ויותר אובייקטיבי מדו"ח מסוג זה שמדובר בו.

אני מכיר דו"חות של ועדות קונגרס ויודע, הם מנסים להיות ענייניים. אבל הם לא מבנית שום דבר מחייב ולא תמונה מלאה של כל הנתונים והעובדות.

אז איך אתה מציע „לאכול" את פירסום המסמך הזה?

קודם כל, למקם אותו נכון בתוך מכלול העניינים. העניין המרכזי בכלל אינו מעורבותה של ישראל. זוהי אחיזת עיניים, הטיה. מרכז הכובד של הדו"ח הוא ביקורת קשה והרישה על הנשיא רייגן בכבודו ובעצמו. ופרסום „המסמך הסודי" הוא בסך־הכל תגובת הבית הלבן למתקפה. מעין נסיון „להפיל הכל עלינו", ולהפוך אותנו לשעיר באש. במקום הנשיא, חשוב להבין — הדו"ח מבקר, יורד כאסח על רייגן. על ישראל ורייגן מגיב. זה הסיפור.

לדעתך, התרגיל הזה של רייגן יצליח?

לא. אני חושב שזוהי אסטרטגיה מוטעית. אני מאמין שזה יחזור אליו כמו בומרנג. קשה לרייגן או ליועציו לראות, בכל מקרה הוא יוצא רע מהעניין, ובגיוח אשמים, שישראל המציאה, ויזמה והובילה. אז איזה מין נשיא זה? ואיפה היו יועצים שלו מישהו הכריח אותו לקבל את העצות הישראליות ולפעול על פיהן?

הנחת היסוד של האסטרטגיה הזו היא, שבאמצעות הקונגרס יועבר המסר לקהל, ושדעת־הקהל תדלג על רייגן ותעבור אל ישראל, כי היא האשמה האמיתית. וזו שטות. זו הנחת יסוד שאין לה על מה לסמוך.

כמה כאלו כבר חזו דברים מעולם ודעת־הקהל האמריקנית סגנתה לצו עורף. אבל זה לא המקרה שלנו. גם פה יש עיוות בהתמונה. לפי הפרסומים האחרונים בעיתונות (שלנו) אפשר להתרשם שיש ויכוח ומאבק עמדות אמריקני־ישראלי. וזה לא נכון. מה שקורה היום הוא ויכוח בתוך ארה"ב לגבי מעורבותה של ישראל בפרשות. והאמת היא, שבתוך הקונגרס האמריקני יש מיעוט המחזיק בעמדה ביקורתית יותר כלפי ישראל ומאשים אותה, ורוב גדול, שחושב להיפך ומפנה את הביקורת לעבר הנשיא רייגן. ויש הבדל מאוד בין עימות או ויכוח ישראלי עם דעת־הקהל האמריקנית, לבין מתיחויות או עימות ישראלי עם חלק קטן של הקונגרס האמריקני. הבדל תהומי.

אז לא צפוי בכלל משבר? ושום השלכות משמעותיות על יחסינו עם ארה"ב?

לדעתי — לא. כל הסיפור הזה נופח מלכתחילה מעל ומעבר לעובדות. אין משבר ואין קרע. יש מתיחות מסויימת. אם תהיה פגיעה כלשהי, היא תישאר ברמה של פגימה במערכת היחסים הקרובה ביותר, קרי, בין רייגן עצמו לבין ממשלת ישראל. אני לא חושב שמישהו יצליח, על בסיס פרשיות אלה, לפגוע בישראל, או להסית את דעת־הקהל האמריקנית נגדנו. זה לא ילך. יש מתח מסויים על רקע אינטרסים מנוגדים. זה לא ווטרגייט, משום בחינה, לא מספר האנשים המעורבים ולא ההיקף. בהסטוריית המשברים והמתיחויות שהיו לנו עם ארה"ב, הסיפור הזה דומה בהיקפו אולי לפרשת טילי האייווקס. לא יותר.

ואין שום התפתחות אפשרית של הדו"ח והשלכותיו שתביא להקצנה? שתהפוך את המתיחות למשבר?

יש, תמיד יש. אם יתגלה שישראל באמת הגתה, ויזמה והיתה אחראית, כלומר ביצעה את העברת הכספים לקונטראס, ויהיו עובדות מוכחות קבל עם ועולם, יהיה לנו משבר גדול עם כל ארה"ב. עם הקונגרס, ועם דעת־הקהל האמריקנית. ובשלב זה, ההגדרה שהייתי נותן בפרופורציות הנכונות, היא: עימות בין ישראל לבין חלק מהבית הלבן. ולא יותר מזה.

עורך דסק לענייני היום: לוי מורג
אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

נשיא נקי בכל מחיר

העם האמריקני לא כל־כך מתעניין מי בדיוק העביר כסף ונשק להיכן, כמו שהוא רוצה לדעת: הנשיא, רונלד רייגן, שיקר? ■ ולכיוון הזה גם מתועלים מירב המאמצים של הבית הלבן

מאת דליה רפאל, וושינגטון

במהומת הגילויים האחרונים מדו"ח ועדת המודיעין של הסנאט ומהחקירה שהתחדשה השבוע בקונגרס, מעריכים מקורות שהבית הלבן מעוניין להתרכז בנושא אחד בלבד: האם ידע הנשיא רייגן או לא ידע? בשאלה זאת מתמקדים אמינותו ועתידו (שאינו נראה מזהיר בכל מקרה) של הנשיא.

לדברי המקורות, העירבוביה, חוסר הידיעה וחוסר הפעולה של עוזרים בכירים — כזוטרים — לא הם שמעסיקים את הנשיא ועוזריו הקרובים. גם הציבור אינו מתעניין בפרטי הפרטים. לדעתם, רוצה העם לדעת האם שיקר לו הנשיא. פירסום המסמכים על־ידי הבית הלבן ודרישתו לפרסם את הדו"ח הרשמי והמלא של דו"ח ועדת הסנאט, אמורים לקדם גישה זו. למרות שהדו"ח — על־פי המסתבר מהנוסח שהודלף — מצייר אנדרלמוסיה ומהומה רבה במימשל, נראה כי הוא אכן תומך בגירסת הנשיא שאישר את משלוח הנשק לאיראן בחוק, ולא ידע על הסבות הכספים למורדים בניקרגואה. כל השאר — העובדה שהיה מדובר בהחלפת נשק בבני־ערובה, בניגוד מוחלט למדיניות האמריקנית המוצהרת, ההסתמכות על מתווכים מפוקפקים בעוור ההודעה לקונגרס נדחית לתקופה בלתי־מוגבלת, למעשה, כל זה אינו חשוב כרגע לבית הלבן, הפועל להצלת „ראשו" של הנשיא ומה שנותר מאמינותו. גם „מסע ההכפשה" נגד אוליבר נורת' הוא חלק מהגישה.

השבוע ביקשו הרפובליקנים בוועדת המודיעין של הסנאט לפרסם את הדו"ח המלא. סגן הנשיא בוש פנה, כמעט בתחינה, לוועדה לפרסם את הדו"ח. ידוע שהנשיא עצמו גם הוא מעוניין מאוד בפירסום. ההצבעה בוועדה (7 דמוקרטים, נגד 6 רפובליקנים) דחתה את הפירסום.

עתה, משהתפרסמו פרטים רבים מהנוסח הבלתי־רשמי, מחייכים רבים בוושינגטון: „אם דו"ח זה נחשב לטוב ולתומך במימשל, מעניין כיצד היה נראה דו"ח גרוע..."

ברור, שמעבר לאינטרס של הבית הלבן לטהר את שמו של הנשיא, קיים גם המאבק הכפול המתנהל בהקשר לפרשה כולה. מצד אחד, מאבק בין הדמוקרטים, שרק עתה תפסו את השליטה בסנאט, לבין הרפובליקנים, שאיבדו אותה; מצד אחר, מאבק הקונגרס — הרשות המחוקקת, במימשל הנשיא — הרשות המבצעת, המתחדש עוד יותר עקב היות הקונגרס, על שני בתיו, בשליטה דמוקרטית, לעומת המימשל הרפובליקני.

בוושינגטון נשמעות האשמות קשות נגד הדמוקרטים על שהם „חולבים" את המצב במירה שעלולה לפגוע באינטרס של המדינה כולה ולהחריף את מוסר הנשיאות. בין התחזיות הרבות הנשמעות בוושינגטון בימים אלה מעריכים מקורות מסויימים כי:

● תוך זמן לא רב (אולי 6 שבועות) תוענק חסינות לנורת' ופוינדקסטר, על מנת שיוכלו למסור את כל הידוע להם בפרשת איראן־קונטראס.

● בסופו של דבר יכרע נורת' תחת עומס מסע ההכפשה שנערך נגדו הבית הלבן וייצא בהתקפה נגדית, חמוש בכל הידע שבידיו.

הודעה וגמרנו

סביר להניח שלשכת מפלגת העבודה לא תנבור בפומבי במעורבות פרס וניר במשלוחי הנשק לאיראן. טובת המפלגה מחייבת

מאת דורית גפן

[illegible] בממשלת העבודה לפרשת משלוחי הנשק לאיראן — בעקבות פירסום הדו"ח של ועדת המודיעין של הסנאט האמריקני — [illegible] עמירם ניר את [illegible] הנשק לאיראן — היתה דרישה [illegible] בלשכת המפלגה. [illegible]

לצמוח מכך למפלגת העבודה. עם זאת, אין זה מן הנמנע שגורמים מסויימים בתוך המפלגה יבקשו לנסות לנגח את שמעון פרס — ויותר משכוונותם תהיה אליו, היא תכוון כלפי עמירם ניר, שעצם מינויו, בשעתו, על־ידי פרס לתפקיד הרגיש של יועץ לענייני טרור עורר ביקורת כלפי פרס.

רק לפני שבועות לא רבים התייחס שמעון פרס למעורבות הישראלית בפרשה מכירת הנשק לאיראן בישיבת מרכז מפלגת העבודה. אז הוא דחה תקיפות פירסומים בעיתונות הישראלית ודברי ביקורת [illegible], וטען כי ישראל לא יכולה היתה לסרב לפנייה אמריקנית, שמטרתה היתה [illegible] הצלת בני־ערובה אמריקנים. אז נראה היה כי דבריו של פרס סגרו את העניין, לפחות בכל הנוגע למפלגת העבודה.

לכאורה לפחות, הסבירות של [illegible] של מפלגת העבודה לעלות את העניין מחדש לדיון בלשכת המפלגה [illegible]

מכתבים לידיד

כומר פוליטי

נפתלי היקר,

הפגישה היתה מוזרה מכל הבחינות — המקום, האיש ונושאי השיחה. ישבנו בבית־הקפה הכפרי בפלימס־וולדהאוס, עיירה שוויצית הררית קטנה ומוקפת ביערות. הכל סביב היה מושלג והתמונה היתה פסטוראלית. האיש שישב מולי הגיע למעשה לערב אחד לפלימס, לכנסייה הקטנה שלה, כדי לשאת בה את המסה שלו. באופן מיקרי נודע לו שנמצא כאן עיתונאי מישראל „המדבר פולנית". ביוזמתו התקשר עמי, הציג את עצמו ככומר קורנליוש פוליצקי, שמוצאו מפולין, ועתה הוא משמש כ„מאור" (כומר) בפריבורג, והוא גם מרצה באוניברסיטה שם. הוא בעל מבנה גוף רחב ומלא, שיגרת דיבור חילונית למדי שמדי פעם משתלבים בה ביטויים עסיסיים, לרבות כמה קללות, הזכורות לי עוד מנעורי. הוא כומר פוליטי מאוד, השונא את המשטר הקומוניסטי בפולין, ממנה ערק לפני שש או שבע שנים, כאשר השלטונות עלו על פעילותו הפוליטית האופוזיציונית. כעת הוא ממשיך למעשה באותה פעילות, אף־כי במסגרת אחרת. אני מבין מדבריו, שהוא צורף על־ידי הוותיקאן למחלקה העוסקת בסיוע ל„כנסיות הקאתוליות הנרדפות", כאשר היעד העיקרי הן ארצות הגוש הקומוניסטי, וכראש וראשונה — הכנסיה בפולין.

אינני יודע למה הכומר דיבר איתי בגילוי־לב כזה. אולי בגלל כוסות היין הרבות שהספיק ללגום בעת השיחה, ואולם משום שרצה לתת פורקן למחשבותיו ותחושותיו, שהיו כלואות כל עוד חי בפולין. מכל מקום, השקפותיו הן ברורות, קיצוניות ומיליטאנטיות.

על המצב בפולין הוא אומר, ש„שעת התפרקות המשטר הקומוניסטי קרובה מאוד". כלכלת פולין הרוסה, ואין כוח המסוגל להושיעה. מוסקבה אינה מסוגלת להתגבר על קשייה ובוודאי לא תוכל לסייע לפולין. מה עוד, שלדעתו כישלונה הכלכלי של פולין מקורו בכוונה זדונית של ברית־המועצות, אשר במשך שנים כפתה על פולין הקמת פרוייקטים תעשייתיים שהיו מיותרים לפולין, אך נועדו לשמש תשתית תעשייתית לייצור מלחמתי בשביל מוסקבה במקרה שתפרוץ מלחמה.

אמרתי כבר, כי האיש קיצוני מאוד בדעותיו, ואיני משתדל במיוחד להתפלמס עמו, אך קביעתו האחרונה אילצה אותי להעיר לו, כי גירסתו נראית דמיונית וכמעט שטנית. „אני מבין שאינך אוהב את הקומוניסטים ואת המשטר שלהם. אך האם ניתן להעלות על הדעת, כי הקומוניסטים הפולנים יסכימו להפוך את ארצם למען עורף תעשייתי־מלחמתי של ברית־המועצות?"

הכומר פוליצקי איננו מתרגש מספיקות. בעיניו, אנשי המערב אינם מבינים כלל מה מתרחש בגוש הקומוניסטי. אשר לפולין — הוא אומר — הצמרת השלטת מורכבת מחדלי־אישים, האינטליגנציה כולה פנתה להם עורף, ונסיונותיו של הגנראל ירוזלסקי ליצור מגע עם הציבור נועדו לכשלון. לא החנינה לאסירים פוליטיים, שירוזלסקי החליט עליה, ולא הקמת „ועד ציבורי להידברות לאומית" שינו במשהו את יחסו של העם למשטר, אשר ברובו המכריע מתנגד לשלטון וממתין לקיצו הקרוב.

בלי „שאלה יהודית" לא תיתכן שיחה כזאת עם כומר פולני; הנושא לא עלה ביוזמתי, אלא בגלל הערתו של קורנליוש: „אתקן את עצמי" — העיר אחרי שחיסל את הבקבוק השני של היין ופניו העגלגלות האדימו מן השתייה, ואולי גם מלהט השיחה: „יש לגנראל ירוזלסקי אדם אינטליגנטי, כשרוני, ומבריק באמת, למרבה הצער הוא יהודי. אתה יודע שאני מתכוון ליז'י אורבן, המשמש היום כדובר הממשלה בדרגת שר. חבל שיהודי עושה שירותים כאלה, שכן יש אצלנו מי שישוב מאשים את היהודים בגלל מצבו של העם הפולני".

הערה זו הרגיזה אותי. בפולין אין יהודים (ואולי 15 אלף — ורובם זקנים). הצמרת השלטונית היא היום „יודנריין" וההיטפלות לתפקידו של אותו אורבן (ששמו המקורי הוא אורבך) מאשר את ההנחה, כי הפולנים זקוקים לאיזה יהודי, כדי להזין את הרגשות האנטישמיים המסורתיים. על אורבן זה כתבתי בעבר פעמים מספר, ואין טעם לחזור על תיאור דיוקנו המעוות של אותו קאריירסט, המשנה את השקפותיו כמי שמחליף גרביים והמוכן לשרת כל שליט תורני.

„ראה" — אמרתי — „אתה הרי יודע שאורבן זה הוא יהודי־אנטישמי, עד כמה שהגדרה כזאת נשמעת פראדוקסאלית?"

הכומר פוליצקי נשמע כמתנצל, וטען שבוודאי אין כוונה לייחס ליהודים את „שירותיו האפלים" של אורבן. אך אני החלטתי לא להניח לו לעלות בפניו עוד שני נושאים הנוגעים ישירות לחוגים שלו, כלומר לקאתולים, לכנסייה ולכמריה. הראשון נגע לאותו מכתב של הכומר א. בונסקי (שהתייחסתי אליו לפני כמה חודשים), אשר יצא בטענה שחצנית, כי לפולנים אין מה לכפר על יחסם אל היהודים. „שכן היו אומנם מקרים, שפולנים מסויימים רצחו יהודים, אך באותה מידה היו יהודים שרצחו פולנים". איש שיחי היה נבוך, וניסה להמעיט בערכה של הצהרה זו. הוא מכיר את בונסקי כ„כומר ישר ולא אנטישמי, אבל אין הוא יכול ואין הוא רוצה לדבר על תקופת המלחמה. אני נולדתי אחרי המלחמה, צריך להביט על העתיד"... נימה זו הזכירה לי את אשר אומרים רבים בגרמניה, הטוענים ש„צריך כבר לסגור את החשבון".

— ולמה אתם, הכנסייה בבירכת האפיפיור עצמו, החלטתם להקים כנסייה דווקא באושוויץ? האין אתם חשים את חוסר הטאקט בבניית כנסייה נוצרית במקום שבו נרצחו מיליוני יהודים?

הכומר השיב, כי שמע על התגובות בישראל ובמיוחד של חברת הכנסת חייקה גרוסמן, אך אינו מבין בכלל על מה יוצא הזעם. ראשית, זו אינה כנסייה, אלא „קאפלה" בלבד, מקום המיועד למספר נזירות שיתפללו שם, דווקא בגלל הרצון „לקדש את זיכרם של הנרצחים, כולל היהודים". מה רע בזה, למה אושוויץ צריכה להיות אתר תיירותי בלבד. התפילה תוסיף כבוד למקום... למה שהיהודים לא יקימו להם שם בית־כנסת משלהם, היינו מברכים על כך...

המתים, הטבוחים והשרופים — אני מגיב — אינם יכולים כבר להתפלל, ואין יהודים אחרים בסביבה ובפולין בכלל, שיבואו להתפלל, אך הבעיה אינה בית־הכנסת, אלא הכנסייה במקום כזה. חסרים לכם בפולין בתי־כנסיות או מנזרים שתוכלו להתפלל בהם, אם תרצו, לזיכרם של קורבנות אושוויץ או של מחנות השמדה אחרים? אני אינני אדם דתי והצד הפולחני אינו מעניין אותי, אלא המשמעות ההיסטורית של בניית כנסיות במקום ההשמדה של היהודים. דווקא היום, כאשר מתפשטת המגמה הנבזית של הכחשת השואה, של „ניפוץ האגדה" כדבר השמדת מיליוני היהודים", הקאפלה הצנועה שלך תורמת אפילו שלא במתכוון לאותה מגמה עצמה. יעברו שנים ואתם תבנו שם כנסיות ומנזרים לרוב, כאילו הנוצרים היו הקורבן העיקרי של הנאציזם...

הכומר אוחז ב„נשק האחרון" שלו: אתה יודע את יחסו של האפיפיור הנוכחי, האפיפיור הפולני שלנו. אתה יודע את יחסו אל היהודים, יש לו חברים יהודים מספסל הלימודים בקראקוב, אך מעל לכל הוא פועל להתקרבות הנצרות אל היהדות. הוא הרי ביקר בבית־הכנסת היהודי העתיק ברומא...

לא הגענו לעמק־השווה בנושא זה שהיה העניין היחיד שהתפלמסתי עמו, שהרי הייתי יותר מאזין מאשר משמיע את דעתי. מצאתי עניין בטיפוס זה של „כומר פוליטי", אנטי קומוניסט, אבל מבין, כריזמתי, שהכמורה בארצות דרום־אמריקה יכולה ואולי חייבת להיות ראדיקאלית, כדי לא להנתק מן ההמונים. „לא מפריע לי כלל שיש כמרים בארצות אלה, אשר מצטטים את מרקס שהיה אדם נבון ובעל רצונות טובים, שרק לא ידברו על לנין..."

בחצות אני נפרד מן האיש, שכנראה שואף לגדולות. „אומרים לי שאם יבוא שינוי בפולין, בוודאי אשב שם בממשלה. איני חושב על־כך, אך אם אוכל לשרת את העם בדרך זו לא אסרב..." חלומו של כומר פולני בגולה, בתפילותיו מופנות יותר אל המאבקים הגשמיים מאשר אל השמיים.

שלך בידידות
מארק גפן

האשה שלנו בקובה

ד"ר פרלה פרס חצתה את גבול העוינות בין ישראל לקובה ■ ראיון

מאת שלמה סלוצקי

מאז ניתקה ממשלת קובה (הישעתה למען הדיוק) את יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל ב־1973, אנו רגילים לקבל מאותה ארץ, שבה דיברה אל ליבותיהם של צעירי העולם המתקדם, קיטונות של ביקורת, שלפעמים גובלת בעלילות. גם ישראל אינה טומנת את ידה בצלחת ומשיבה בביקורת. קובה מוצגת במידה רבה של צדק — כמנהיגת המערכה נגד הציונות ונגד ישראל בכל הפורומים הבינלאומיים, החל באומות המאוחדות וכלה בארגון המדינות „הלא מזדהות".

הביקורים הרשמיים היחידים להם אנו זוכים מהאי בים הקריבי הם אלו של נציגי המפלגה הקומוניסטית הקובנית, המשתתפים בכל ועידה של „האחות" הישראלית ובוועידות של ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי (בנק"י). אין דורשים תמורת ביקורים אלו מחיר של חידוש היחסים הדיפלומטיים. גם האורחים וגם המארחים אינם חוסכים ביקורת על מדיניות ישראל. הכל ביחד אינו תורם במיוחד לאווירה הנינוחה בין שתי המדינות.

ד"ר פרלה פרס (במרכז) כפי שהופיעה בעיתון הממשלה הקובני

על רקע זה בולטת המשמעות הסמלית בהזמנה ובאירוח הרשמי שניתנו לנציגה הישראלית בקונגרס האזורי של אירגון הרופאים למניעת מלחמה גרעינית, ד"ר פרלה פרס. היא התקבלה בקובה על־ידי נציגי הממסד, רואיינה לטלוויזיה ולרדיו ואף לעיתון הממשלה "GRAMMA".

ד"ר פרלה פרס, פעילת מפ"ם ותיקה, שעלתה מארגנטינה לפני כעשרים שנה ועוסקת מאז בפעילות ציונית במקביל לעבודתה הרפואית־פסיכיאטרית, מספרת ל„על המשמר" על החשיבות של המפגש הבלתי אמצעי עם העם הקובני, בלי המחיצות הפוליטיות ששתי הממשלות מציבות בין עמי שתי הארצות.

האם אזרחותך הישראלית לא הגבילה את חופש הביטוי והתנועה שלך בקובה?

ד"ר פרלה פרס: הייתי אומרת שלהיפך. אירגוני הקונגרס האזורי של ארגון הרופאים הבינלאומי למניעת מלחמה גרעינית באזור אמריקה הלטינית לא רק דאגו לשלוח לסניף הישראלי הזמנה רשמית, אלא אף ביקשו שנשלח משלחת רחבה של משקיפים. בעיות התקציב של הסניף לא איפשרו זאת.

כבר בלה־הבנה, בירת קובה, ראנו כולם שיתאפשר לי חופש תנועה והתבטאות מוחלטת בבימות פומביות שונות. כך הוכלטה הנוכחות של נציגה ישראלית שם. למען האמת, אני עצמי הופתעתי, כאשר בליל הפתיחה לא הקריאו את ברכות הסניף הישראלי לקונגרס. אלא ביקשו ממני — בצעד בהחלט נדיר — שאגש לבמה ואקרא בעצמי. הברכה התקבלה בהתלהבות ובמחיאות־כפיים, במיוחד בקטעים שנסבו על הפעילות המשותפת של רופאים ערבים ויהודים בסניף הישראלי נגד החימוש הגרעיני ולמען השלום באזורנו. מיד לאחר שירדתי מהבמה אצו אלי מספר רב של נציגים ממדינות אמריקה הלטינית וכמו כן, ממוסדות קובניים ממשלתיים, שהציעו כולם לקיים פגישות ושיחות במקביל לדיוני הקונגרס, דבר שאכן עשינו.

הביקור שלך קיבל סיקור נרחב באמצעי התקשורת הקובניים, הרבה מעבר לזה שקיבלו נציגים או משקיפים ממדינות אחרות. האם נושאי השאלות חרגו מהתחום המקצועי שקשור לקונגרס?

— על נושאי הקונגרס נשאלתי בעיתון הרשמי "GRAMMA", אך ביתר אמצעי התקשורת השאלות נסבו בעיקר בנושאי המציאות הישראלית, הסיכסוך במזרח־התיכון והפתרונות שמציע להם השמאל הישראלי. היה ברור שאני שייכת לשמאל בישראל, למרות שייצגתי בקונגרס אירגון א־מפלגתי, אשר מטרתו היא שלום העולם.

— מעבר לכך, קיימתי פגישות שונות עם גורמים ממסדיים, אך אלו אינן לפירסום לפי שעה.

מה היו הנושאים העיקריים שנידונו במסגרת הקונגרס?

— הנושאים העיקריים היו: דרישות הצעירים למניעת מלחמה גרעינית, תוצאות גנטיות של השימוש בנשק גרעיני, תוצאות פסיכולוגיות של החרדה בפני מלחמה גרעינית, „הקשר בין החוב החיצוני של מדינות העולם השלישי להוצאות המעצמות על נשק גרעיני, וכן נושא מעניין במיוחד, שהוגדר „עמדות הדתות מול האפשרות של מלחמה גרעינית". [illegible] הביע עמדה בתחום זה [illegible] שדרכיו התקבלו במלואם [illegible]

נודע לנו, שלקונגרס [illegible] פוליטיים שהארגון [illegible] באירופה. האם הוכלו [illegible]

— דוגמאות לא חסרו, [illegible] נמנע בקונגרס בו [illegible] שניזוקות כלכלית [illegible] שלהן למעצמות. [illegible] לממן סיבוב נוסף [illegible] מחיקה או הטבת [illegible] מהחוב החיצוני [illegible] ניכר מבעיות [illegible] הלטינו־אמריקנית. [illegible] זאת בקונגרס של רופאים [illegible] העולם.

אם להביא דוגמה [illegible] עבודת המחקר שהביאו [illegible] העוסקת בכור גרעיני [illegible] בתחומי מדינתם. הכור [illegible] לפלוט חומרים רדיואקטיביים [illegible] מתאונה. נאלצו לפנות את [illegible] הכפריים שבאזור, שכן — [illegible]

— הקרינה הרדיואקטיבית [illegible] במשך 140 שנה [illegible] הפורטוריקנים הביעו [illegible] ההיבט הסוציו־פוליטי של [illegible] חשה עצמה כשפן ניסוי של [illegible] במקרה זה, העדיפה להציב [illegible] בטווח רחוק ממרכזי האוכלוסיה [illegible] להתחשב ברעתם של תושבי [illegible] ה„מארחת" מאונס.

האם היתה לכם הזדמנות [illegible] מחוץ לדיוני הקונגרס ומהי [illegible] הבנה? כיצד ראית את [illegible] ישראליות?

— ראשית, יש לומר [illegible] הסטראוטיפית הנמכרת לנו [illegible] ברחובות עם מחוייל במצב [illegible] מתמרדת. הרחובות מלאים [illegible] שיחה חופשית ברחוב, ואם [illegible] היו בכניסה למועדוני [illegible] בניגוד לתחושה במדינות [illegible] ביקורתי, לא נמנעה [illegible] הכניסה החופשית לבתי [illegible] בתיירים.

כביקור בשכונת ה„BARRIO" [illegible] המהפיכה ב־1959 בין [illegible] לא ראינו פאר ועושר [illegible] עוני וקבצנים, שהם [illegible] מדינות אמריקה הלטינית.

ביקרתי גם בכמה בתי־חולים [illegible] חלק ממערכת הבריאות [illegible] חינם את כל התושבים. [illegible] להתרשם, הרפואה שם [illegible] הרופאים ביחס לאוכלוסיה [illegible] תושבים לרופא. יחס זה לא [illegible] אחרת באמריקה הלטינית.

לגבי החינוך ניתן לומר [illegible] הוא ניתן בחינם — [illegible]

— לכל רווש. בשני [illegible] חינוך, ובריאות — נאמר [illegible] משקיעה כ־35% אחוז [illegible]

בזה שאת מתארת נשמע [illegible] עלי אדומות...

— אני מספרת רק את [illegible] בהשוואה לדברים אחרים [illegible] השכנות, שבהן גם ביקרתי [illegible] גם מגרעות ומגבלות [illegible] הקובני, כאשר הבולטת [illegible] המגבלה לחופש יציאה [illegible] תשאל מישהו מנציגי [illegible] העם שם על כך, הם ישאלו [illegible] במדינה קפיטליסטית אין [illegible] שמותנה במגבלות הכספיות [illegible] במדינה החופשית. אך התשובה [illegible] מאור, עדיין אינה פותרת [illegible] הגבלה מסויימת, שרבים [illegible] לסבול.

האם לדעתך התמונה [illegible] בנציגת ישראל יכול [illegible] במדיניות כלפי ישראל [illegible] ראשונה לחידוש יחסים?

לא הייתי רוצה להפריז [illegible] ולייחס לו משמעויות שלא [illegible] אוכל לומר, שאישים חשובים [illegible] לנקוב בשמם, הציגו לפני [illegible] הרבה במתרחש אצלנו. [illegible] סטודנטים וצעירים שביקשו [illegible] לימודים או השתלמות בארץ [illegible] קשר אינפורמציה. ישראל [illegible] הציבור הרחב בכלל סימן [illegible] סימן קריאה, כפי שהוא [illegible] הרשמיים בפורומים בינלאומיים [illegible] רבת־השפעה בקובה אף [illegible] שלצערה כל האינפורמציה [illegible] על ישראל ועל המזרח [illegible] ממקורות ערביים, והם [illegible] בשמירה על קשר ושמיעת [illegible] שלנו, של ישראל.

מאת אבי בניהו

מי עולה, מי יורד

[illegible] השיבוצים של המטה הכללי סיים [illegible] קצר את שיבוצם של הקצינים [illegible] בצה"ל בדרגות תת־אלוף. הפורום [illegible] סקר כללי של כל התא"לים ושל [illegible] התפקידים המתפנים בשנת העבודה הקרובה. [illegible] אנשים לתפקידים.

[illegible] עמדה זו נוצעה עליפי הנחיה של שר [illegible], יצחק רבין. לאחר השיבוץ נוצר מצב [illegible] שכל קצין בכיר יודע מה יעשה בעוד [illegible] ובעוד שנתיים, ומגילא תיפסק חרושת [illegible] השמועות. ולא פחות חשוב, השדולות של [illegible] למען קידומו של קצין בכיר זה או [illegible] הופכות לחסרות־משמעות. לפחות [illegible] בתקופה הקרובה. חלק מהתא"לים כבר [illegible] שיצטרכו להשתחרר בתקופה הקרובה.

[illegible] נוצרה עקב כך וכבר דווח עליה [illegible] זה, נוגעת לעובדה שהרמטכ"ל הנוכחי [illegible] קצינים לתפקידים בכירים בלי [illegible] הרמטכ"ל.

[illegible] נוהג צה"ל לסקר ולשיבוץ נוסף של [illegible] הקצינים בדרגות אלוף־משנה. [illegible] יהיה בהצלחה.

■ הקרביים חוזרים לשש פעמים בשר בשבוע

[illegible] חיילי צה"ל ויחידות השדה המוצבים בקו הגבול, חוזרים החל מהשבוע הבא לאכול בשר [illegible] בארוחות הצהריים שש פעמים בשבוע.

הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, הורה לאגף [illegible] האפסנאות של צה"ל לספק ליחידות אלה [illegible] את כמות הבשר בהתאם. צעדו זה של הרמטכ"ל בא לשפר את הרגשתם של החיילים הקרביים ביחידות השדה.

לפני כשנתיים, כשניגש צה"ל לשורת קיצוצים בסעיפי התקציב, נפגעה ארוחת הצהריים של החיילים כאשר הוחלט על שתי ארוחות צהריים צמחוניות בשבוע.

[illegible] שערכנו באחד הבסיסים הגדולים של חיל־האוויר עולה, כי פדיון הקנטינה [illegible] באותו בסיס „ביום צמחוני" היה פי־שלושה... כשאר יחידות צה"ל העורפיות [illegible] היום הצמחוני הנוסף בתוקף.

■ עכשיו הם מצטערים על הגירוש

בסוף 1983 השתחרר מהכלא הישראלי [illegible] עזיז אבו עלי שהין, לאחר 15 שנות [illegible] על פעילות חבלנית עוינת. שהין, כיום [illegible], היה מבכירי האסירים שנתפסו על־ידי [illegible] הבטחון לאחר כיבוש השטחים.

[illegible] שהין, פלסטינאי, יליד ותושב רצועת עזה, [illegible] בכלא למנהיג הבלתי־מעורער של כלל [illegible] הבטחוניים ונחשב למקורבו של [illegible] ערפאת.

[illegible] 1985, שלוש שנים לאחר השחרור [illegible] הכלא, מעצרים מינהליים ומאסרי־בית, [illegible] שלטונות הבטחון צו־גירוש מהארץ [illegible] עלי שהין, ממש כמו כמאבק נגד גירושו [illegible] אכרם הנייה, התנהל המאבק נגד גירושו [illegible] עלי שהין מישראל. התגייסו אישים, [illegible], עיתונאים וכו' — ודבר לא עזר. גם [illegible] לבג"ץ נדחתה.

השבוע נתבשרנו שעלי שהין [illegible] מבכירי מפקדי פת"ח בלבנון ומפקד [illegible] הפלשתינאיים שבצרו הישגים בחודש [illegible] בכפר מע'דושה.

ארגון חסין־אש

במשך חודשים ארוכים תוקפים אנשי הארגון השיעי „חיזבאללה" מוצבים של צבא דרום־לבנון באיזור הבטחון. אנשי הארגון הקיצוני, ההולך ונהפך לדומיננטי בדרום־לבנון בתחום הטרור, חוזרים ומכים אחת לתקופה גם בצד"ל גם בצה"ל וגם בישובי הצפון על־ידי ירי קטיושות. אורח ברדיעת התקשה להבין מדוע כאשר השיעים מאיימים על איזור הבטחון משלמים הפלשתינים את המחיר. פעם אחר פעם, לאחר כל תקיפה, לאחר כל מטח קטיושות, תקפו מטוסי חיל־האוויר דווקא יעדי מחבלים פלשתינים באיזור החוף בלבנון.

ספקולציות תמיד היו. מכירת הנשק לאיראן ועסקת שחרור בני הערובה האמריקנים מידי „חיזבאללה" הביאו לגל של ידיעות בעיתונות החוץ, אולם את התשובה הרשמית סיפק השבוע שר הבטחון, יצחק רבין, בהרצאה בתל־אביב.

יצחק רבין גילה כי זה יותר משנתיים קיימת פנייה מארצות־הברית לישראל שלא לפגוע במוקדים של ארגון „חיזבאללה" בלבנון בגלל בני־הערובה האמריקנים והאחרים המוחזקים שם. „העובדה הזו מגבילה את חופש הפעולה שלנו להנחית מכה ב„חיזבאללה", המהווה כיום את האיום העיקרי על איזור הבטחון" — אמר רבין. „נוצר מצב שכמה מקומות בלבנון נהנים מחסינות בתוקף העובדה שמוחזקים שם בני־ערובה", אמר.

מה מניע שר בטחון לומר זאת? רבין ביקש, למעשה, להגן על עסקות שונות בין ממשלות לשם שחרור בני־ערובה. „עובדה היא, שלאחר ששחררנו את שלושת החיילים בידי אחמד ג'יבריל, גדלה יכולתנו לפגוע בארגון זה. כמה שזה נשמע מוזר, הרי שלעתים עסקה מאפשרת לך, כתוצאה משחרור תלות וחשש, יותר חופש־פעולה אפקטיבי נגד גורמי טרור", אמר רבין והוסיף: „היו לנו כלים ואפשרויות להילחם אפקטיבית נגד ארגון „חיזבאללה" אם היינו פטורים מצרת בני־הערובה האמריקנים והאחרים."

אחר־כך הזכיר רבין כי בקריירה הבטחונית העשירה שלו היה שותף לשבע עסקות לשחרור שבויים. „ראיתי בזה הקלה במלחמה במחבלים", הוא אמר.

הכל ברור, אבל חייבת להישאל השאלה, האם יש סיבה מיוחדת לעיתוי ההצהרות וההסברים הללו?

יוזכר, כי למרות הפניה האמריקנית שלא לתקוף את „חיזבאללה", הרי שלפני שבוע הודיע דובר צה"ל רשמית בפעם הראשונה על תקיפת מספר בתים של חברי „חיזבאללה" מצפון לאיזור הבטחון.

האם קיבלנו אישור מיוחד מהאמריקנים?

עונש עם הרבה דמיון

מפקדי הטירונים של חטיבת „גולני" מצאו דרך מקורית להשתמש במכשירי ה„כספומט" של הבנקים לצרכי ענישת חיילים. מוזר, אבל מסתבר שהדמיון תופס מקום של ממש בראשם של מפקדי הטירונים.

ובכן, ביחידות הטירונים של חטיבות השדה בצה"ל נפוצה מאוד דרך הענישה של עיכוב חופשות שבת.

חופשת סוף השבוע בטירונות היא נכס יקר והמפקדים יודעים זאת היטב. כך לדוגמה, כשנופל נשק מידו של חייל במסדר, גוזר עליו המפקד שעתיים ריתוק שבת. על אי־מילוי משימה — ארבע שעות, על שבירת שמירה — 3 שעות וכו'.

בשבוע שעבר פורסמה בעיתונות ידיעה על מפקד מחלקה ב„גולני", שריתק את חייליו במשך כמה שעות ופקד עליהם להמתין לו בצומת נתניה, עד כדי כך שחלק מהחיילים הדתיים נאלצו לחלל שבת כדי להגיע הביתה בתום פרק הזמן של עיכוב חופשת השבת. אולם בדרך־כלל, תחנות האוטובוסים המרכזיות מהוות את מקום הריתוק.

הורים לחיילי „גולני" סיפרו השבוע, כי הטירונים בחטיבה מכירים היטב כל מטר רבוע בתחנת „אגד" בעפולה שם הם מבלים את שעות הריתוק בימי שישי.

החיילים נענשים לריתוק של כמה שעות. אולם העונש, כמובן, לא חל על המפקד. וכיצד יידע האחרון שכל החיילים אמנם נשארו בתחנה המרכזית עד השעה שנקבעה להם? כאן מגיע סיפור „הכספומט"...

אחד ההורים של חייל טירון ב„גבעתי" סיפר, שבנו הגיע הביתה ביום שישי בשעת ערב מאוחרת כשהוא אוחז בידו פתקית של „כספומט" ושומר עליה מכל משמר. ההורים שאלו לפשר הפתקית והבן הטירון הסביר להם שהמפקד דורש מהם להביא אליו ביום ראשון כהוכחה פתקית „כספומט" עם ציון תאריך, שעה ומקום של משיכת כסף. זאת, כדי להוכיח למפקד שהחייל אכן נשאר עד השעה חמש בערב ב„אגד" עפולה. הוא ניגש למכשיר, מושך חמישה שקלים ומביא את הפתקית ועליה כתוב „סניף עפולה", תאריך וציון השעה 17:00.

אכן, דרך שימוש מקורית ב„כספומט", שעליה אפילו מנהלי הבנקים לא חשבו.

ומה קורה אם מכשיר ה„כספומט" ב„אגד" עפולה מקולקל או נגמר הכסף? גם על בעיה כזו חשבו מפקדי הטירונים של „גולני". על החייל לגשת לקיוסק קרוב, לקנות פחית קולה או מצרך אחר, ולהתייצב ביום א' בפני המפקד עם החשבונית של הקופה הרושמת ועליה שם הקיוסק, מיקומו, תאריך ושעת הקנייה. מי אמר שאבד הדמיון למפקדי צה"ל.

■ המראה בסתר

קשה להבין את התעשייה האווירית, ואולי בעצם קל להבין אותה. לטיסת הבכורה של האב־טיפוס של הלביא, כבר דיווחנו, לא זימנו עיתונאים. תארו לכם שיבוש או תקלה בשידור חי ולעיני עיתונאים מכל העולם. רק לאחר הנחיתה זימנו מסיבת כתבים לענייני תעופה וסיפקו להם חומר כתוב וצילומי, שהוכן על־ידי התעשייה האווירית.

בשבוע שעבר טס ה„לביא" לטיסת ניסוי שניה. בבואם לתכנן את הכיסוי העיתונאי שהיה כה נחוץ לתעשיה האווירית, לאחר הכותרות על דב זקהיים ותחלופותיו, הודיעה התעשייה האווירית למשרד הבטחון כי יזמינו רק את הטלוויזיה הישראלית ואת צוות התוכנית „תצפית" של הטלוויזיה.

בתעשייה האווירית זכרו את הכתבות האוהדות של הטלוויזיה ביום המראה הבכורה ולא שכחו את הכתבות הביקורתיות נגד פרוייקט ה„לביא" בעיתונות הכתובה.

מה, לעזאזל, יש להם להסתיר?

חוזר לתמונה עם תפקיד "ביניים"

לפני כשבוע שב ארצה לאחר היעדרות של ארבעה חודשים, האלוף אורי אור. אלוף פיקוד הצפון לשעבר, השתלם באחת האוניברסיטאות בארצות־הברית.

אור, שבינתיים לא ברור עתידו בצמרת צה"ל, קיבל עליו תפקיד־ביניים קצר, אבל בהחלט יוקרתי.

אורי אור

„דקמרון" או „ראשומון"

לפי כתבה שפורסמה ב„על המשמר" מ־28.12.86, הציג אלי לנדאו, ראש עיריית הרצליה, העתק של החלטת מועצת העיר, לפיה תמכו רוב חברי המועצה, כולל אנשי המערך, במניעת הצגת המחזה „דקמרון" בעיר.

כחבר המועצה הריני להבהיר, שהמועצה לא דנה כלל בהצגת „דקמרון", לא נדרשה להחליט ולא החליטה למנוע את הצגת המחזה.

הנכון הוא שנציג סיעה דתית, באופוזיציה, ש.עמיר, החתים את חברי המועצה על בקשה לכנס את המועצה לדון בביטול ההצגה. היות שעמדתי העקרונית היא שצריך לאפשר לחבר מועצה להעלות נושא לדיון גם כאשר דעתי שונה מדעתו, תמכתי בבקשתו לקיים דיון. עם זאת הבהרתי לו, שבדיון תהיה עמדתי מנוגדת לעמדתו, ושאנסה לשכנע את חברי המועצה לאפשר לתושבי העיר להחליט אם רצונם לחזות במחזה. ולאלה שיחזו בו להחליט אם זו סאטירה חברתית פיקאנטית או פורנוגרפיה, כפי שטוען עמיתי ש. עמיר.

הדיון המבוקש לא התקיים, משום שסגן וממלא מקום ראש העיריה, אריה אוריאלי, החליט כי בסמכותו לשמש צנזור על מחזות, ואסר קיום ההצגה.

הידיעה שפורסמה ב„על המשמר", כאילו מועצת העיר החליטה למנוע הצגת „דקמרון", מצוצה מהאצבע ומטרתה לחזק את הגרסה המופצת על־ידי לנדאו כאילו המערך (ומפ"ם) מנעו את ההצגה. אותה הכתבה יודעת גם לספר שמפ"ם מסתייגת מהצעד שנקטה סיעת המערך במועצת העיר. כחבר מזכירות סניף מפ"ם בהרצליה, וכנציג סיעת המערך במועצת העיר, לא זומנתי לשום בירור בנדון, וכקורא „על המשמר" לא ברור לי איזו מפ"ם מסתייגת ממני — הסניף שלי? המרכז? — ומאיזה צעד מסתייגת אותה המפ"ם — מהחלטה שלא החליטו בישיבת המועצה שלא התקיימה?

נסים נסים,
חבר מועצת העיר, הרצליה.

יהושע מרקוס מעיר:

בכתבה על ההפגנה ציינתי שהיא היתה נגד החלטת עיריית הרצליה, לאסור את הצגת „דקמרון" בליל שבת בקולנוע „רוד" בעיר. אולם החלטת העירייה אין פירושה החלטת מועצת העירייה. את הצו האוסר קיום ההצגה הוציא סגן ראש העיר אריה אוריאלי (ליכוד), אולם המפגינים הכריזו שההפגנה היא גם נגד סיעת המערך במועצת העירייה, שחתמה על מכתב שנשלח על־ידי נציג אגודת־ישראל, ובו תביעה לכנס את מועצת העירייה לישיבה שלא מן המניין כדי לדון בביטול ההצגה. לכן, כאשר מסרתי על המפגש בין ראש העיר אלי לנדאו עם המפגינים ועם שחקני „דקמרון", ציינתי שראש העיר אמר למפגינים: „למה אתם באים אלי בטענות, כאשר המערך תבע לכנס ישיבה לדון על איסור ההצגה". וחילק בין המפגינים את המכתב שהיה חתום על־ידי נציג אגודת ישראל, נציג „חרות", שהוא באופוזיציה לראש העיר, וארבעה חברי סיעת המערך. מכאן, שהנוסח שהופיע בכתבה איננו נכון, כי מועצת העירייה לא דנה. אני מניח שעורך הלילה, הסיק כי אם העירייה החליטה לאסור, והמערך תבע לדון באיסור הרי הוא שותף להחלטה.

אולם זה לא מקטין את חומרת התנהגותה של סיעת המערך במועצת העירייה בעניין זה. ההסבר של נסים נסים, כי עמדתו העקרונית היא לאפשר לחבר המועצה להעלות נושא לדיון, גם אם דעתו שונה מדעתו שלו, באה לטשטש את העובדה שבהתנהגותו שיחק המערך לידי אלי לנדאו וסייע לו להופיע כגיבור ולהכריז „לא אני אסרתי, אלא סגני, (בעוד שברור כי הסגן פעל יחד עם ראש העיר) ובכלל מה אתם באים אלי בטענות, כאשר המערך תבע לקיים דיון על איסור ההצגה בליל שבת".

איש מפלגת העבודה בסיעת המערך במועצת העירייה אמר לי באופן גלוי: „פוליטיקה זה דבר מלוכלך (והניסוח שלו היה יותר חריף). למה שאלי לנדאו ירכוש את נציג אגודת ישראל; אנו נתמוך בו כדי לחזק את האופוזיציה".

נסים נסים שואל מי במפ"ם מסתייג מהצעד שנקטה סיעת המערך? אילו נכח בהפגנה היה רואה את חברי ר"צ מכריזים שהם מצביעים גם נגד המערך, בגלל התנהגותו בעניין, ואת פעילי המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה בהרצליה, שהכריזו כי הם מפגינים גם נגד המערך. חברי מפ"ם הביעו תמיהה ומיאנו להאמין שאנחנו שותפים לצעד אומלל זה. בעקבות מכתבו של נסים נסים ל„על המשמר" פניתי לחבר סיעת המערך במועצת העיריה, בעל ניסיון מוניציפאלי רב, האדריכל אליה נשר (ל"ע) ובתשובה לשאלתי, למה שמו אינו מופיע על המכתב, אמר לי כי כותבי המכתב לא פנו אליו, משום שידעו כי לא אחתום, וסיפר שבישיבת סיעת המערך מתח ביקורת קשה על מכתב זה.

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

הפסדים של מיליון דולר בחודש בחברת הפוספטים

חברת הפוספטים בנגב מפסידה מיליון דולר בחודש כתוצאה מירידת המחירים בשוק העולמי. יחזקאל ברון, מנהל אגף הכלכלה בחברת "כימיקלים לישראל", שחברת הפוספטים היא חברת־בת שלה, אישר את המצב. הוא הסביר זאת בכך שמארוקו, שהיא יצרנית הפוספטים המובילה בעולם ומשווקת 15 מיליון טונות בשנה, הורידה מחירים. כך שישראל, המשווקת רק 3 מיליון טונות בשנה נאלצה להסתגל למצב השוק.

לדברי ברון, גורם נוסף להפסדים נובע מהאינפלציה הזוחלת בארץ, לעומת הדולר התקוע במקום אחד. את ההחלטות של מארוקו, אמר ברון, אי אפשר לשנות אך את עיוות שערי מטבעות החוץ צריך לשנות.

עוד נודע, שגם חברת "רותם כימיקלים", המייצרת חומצה גפריתית וחומצה זרחתית, גם היא חברה־בת של "כימיקלים לישראל", מפסידה. גם בשוק החומצות האלה מארוקו היא המובילה, בשווקה מיליון טונה חומצה זרחתית וכמות דומה של חומצה גפריתית, בעוד "רותם" משווקת רק 181 אלף טונות בשנה. ברון טוען, כי ההפסדים של "רותם" הם שוליים. הוא לא היה מוכן למסור פרטים נוספים, והסביר שהפירוט הנרחב נמסר בחוברת המאזן שנמסרה לבעלי מניות, ולכן אינו יכול למסור כרגע פרטים מדוייקים. הוא הדגיש, כי הפוספטים הם "קומודיטיס", כלומר מחיריהם נקבעים לפי היצע וביקוש בשוק העולמי, כך שלפני שנתיים חברת הפוספטים הרוויחה 15 מיליון, לפני שנה הרוויחה רק מיליון ואם היא מפסידה שנה אחת אין לעשות מזה עניין גדול. מה עוד, שהשנה יש שילוב בין ביקוש נמוך בשוק העולמי עם דולר קפוא בארץ, ועלויות עבודה ומימון גבוהות.

חיים מרגלית

מ"תוכנית נסים" תישאר רק העטיפה

מה שהחל לפני כמה חודשים ברפורמה הכלכלית של משה נסים, הולך ומתגבש לעיסקת החבילה של שמעון פרס ומיכאל ברונו. על־פי כל הסימנים, העטיפה של מה שמתגבש בדיונים בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים, תישאר. "תכנית נסים". אך התוכן יהיה מבית מדרשם של ראש הממשלה והנגיד.

כבר לפני 10 ימים הודיע נסים לפרס על הסכמתו לוויתור בנושא הרפורמה במיסים. נסים נכנע, וביטול הפטורים מתשלום מס הכנסה ירד מן הפרק. כדי לשמור על הרושם הוחל להוריד שיעורי מס הכנסה, כך שמדרגת המס המירבית תהיה כ־50 אחוזים. אך מצד שני הוחלט על מדרגות "צפופות" יותר וסף מס נמוך יותר.

כך, לאט אך בביטחון, הלך נושא הרפורמה במיסוי ונעלם מן האופק. במקומה תפס את המקום המרכזי בדיונים הכלכליים שמנהל פרס נושא החביב על השלטון מאז ומתמיד — "פיחות ריאלי" — או במלים אחרות — איך לשלול מהשכירים פיצוי עבור ההתייקרות שתנבע מביצוע שינוי בשער החליפין.

התנגדות סותרת לפיחות

את התביעה לפיחות החלו התעשיינים, אשר בחודשים האחרונים נמנעים מהחזרתן ארצה של תמורות היצוא. תחילה עוד התנגדו לרעיון הפיחות הנגיד ושר האוצר, אך כעבור זמן שוב הוכח שלרעיון הפיחות יש קסם מיוחד אצל קובעי ההחלטות. בשעת כתיבת שורות אלה עדיין לא ברור אם אכן יבוצע פיחות, אך אם הוא יבוצע, שוב יתברר שזהו בסך־הכל מירשם בדוק להחזרת האינפלציה הדוהרת למשק.

מהנתונים האחרונים על היצוא, שפורסמו על־ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עולה שהיצוא של ענפי המכונות, המתכת והאלקטרוניקה גדל ב־17% אחוז במחצית השנייה של השנה — שיעור הגידול הגבוה ביותר ביצוא התעשייתי, ללא יהלומים, בששת החודשים האחרונים. עוד עולה מהנתונים, שהיצוא התעשייתי גדל ב־7.5 אחוזים, ואילו היצוא ככללו גדל במהלך השנה שעברה ב־14 אחוזים. נתוני היצוא מצביעים על ירידת־מה בחודשיים האחרונים, אך לא ברור אם דבר זה משקף תופעה חולפת, הקשורה לציפיות לפיחות או לדחיית עסקות.

הנתונים על היצוא אינם מאשרים שיש צורך דחוף לבצע פיחות של השקל. יתכן וקיימות בעיות "נקודתיות" בתעשייה או בענף מסויים, אך מכאן לדיבורים על משבר ביצוא רחוקה הדרך.

לא כל פיחות הוא ריאלי

גם אם פרס, נסים וברונו ייכנעו בסופו של דבר, ויבצעו פיחות, לא ברור אם הוא אכן יהיה "פיחות ריאלי". הניסיון של ישראל מראה, שאין כמעט אפשרות לבצע פיחות כזה מבלי להביא לעלייה מקבילה במחירים. פרס לוחץ על קיסר לוותר על חלק מתוספת היוקר, אך גם אם ההסתדרות תסכים לכך, אין ספק שברמה הענפית והמפעלית יחלו לחצים לקבלת פיצוי "לא פורמאלי" עבור ההתייקרות הנובעת מהפיחות ואף "דמי קדימה" בגין כל הפיחותים שבדרך.

הפיתרון למצב שנוצר יכול להימצא במתן סיוע ארעי ודיפרנציאלי לתעשיות שונות. כך, למשל, ניתן לסייע לתעשייה האלקטרונית בעקבות הירידה החדה בהזמנות משרד הביטחון, בצורה של אשראי לטווח ארוך, סיוע במחקר ופיתוח וקרנות לקליטת כוח אדם.

פקידים ממשלתיים מסויימים יודעים שפיחות לא יעזור לפתור כל בעיה במשק, ומסכימים שהפיתרון לבעיות היצוא הוא בסיוע לתעשיות שנפגעו. הבעיה היא, שכנראה פקידים אלה הם מיעוט. באוצר ישנה גם גישה אחרת, והיא הדומיננטית, הגורסת שאין להתערב במצב באמצעים ישירים.

הטיעון של בעלי גישת "אי־ההתערבות" הוא, שעל־ידי צעד זה תדחוף הממשלה הן את המעסיקים והן את ההסתדרות למסקנה שאין מנוס מהפחתת שכר כתחליף לביצוע פיחות. התעשיינים, לפי אותם פקידים באוצר, יווכחו שאין טעם להמתין לסיוע ממשלתי, ויחלו במשא־ומתן עם עובדיהם לביצוע שינויים בסולמות השכר, אשר ישפרו את כושר ההתחרות של המפעלים, במקומות בהם יש באמת צורך בכך.

הבעיה עם גישה זו היא, שאי־אפשר להבטיח שהממשלה אכן תעמוד ב"אי־ההתערבות". בסופו של דבר, עם הדיבורים על עיקור תוספת היוקר התעורר תאבונם של התעשיינים, ופקידי ממשלה אחרים. במלים אחרות, מה שהתחיל כמחשבה על הקטנת שכר ועיקור תוספת יוקר, במקום פיחות, יכול להיות שיסתיים כניסיון להקטנת שכר, לאחר פיחות, ואם לשפוט מנסיון העבר, לחבילה יתלווה גם סיוע מסויים מהתקציב לתעשיינים. אכן הדרך לגהינום רצופה תמיד בכוונות טובות.

אילן אברהם

קוראים מגיבים

שער קטן בכלכלה ליברלית

הכלכלה איננה תחום התמחותו שלי. אך כדברי ברכט ב"אופרה בגרוש": תחילה בא האוכל, אחר־כך המוסר. כל אזרח ישראלי חייב להיות קצת כלכלן.

ובכן, ברור היום ששכרו של ארנסט יפת היה 75,000 ש"ח לחודש. אינני מתכוון להצטרף למקהלת ההתפעלות הזועמת — היא גדולה דיה גם בלעדי. אך אעשה תרגיל קטן: כיצד היתה הרפורמה המוצעת במיסים מיטיבה, או פוגעת, באזרח נכבד כזה.

אם תקרת מס ההכנסה היא 60% — ואני מניח שמר יפת שייך לקבוצה החייבת במס הגבוה — חייב היה לשלם 45,000 ש"ח מס הכנסה לחודש.

הרפורמה נועדה, כפי שחוזר ואומר יגאל הורביץ, לעודד את היוזמה ולדאוג לכך, שמרבית השכר תישאר בידי המשתכר ולא תעבור לידי המדינה. תנו לאנשים להרוויח, אומר הורביץ.

ובכן, אם תקרת המס יורדת, כהצעת הרפורמה, ל־45 אחוז — יפת חייב לשלם רק 33,750 ש"ח מס הכנסה. בכיסו נשארים מדי חודש עוד 10,220 ש"ח. אילו היה יפת עדיין עובד מ־9 בבוקר עד 9 בערב, כפי שטען, היה איפוא מכניס למדינה, החל מכניסת הרפורמה לתוקפה, 10,220 ש"ח פחות מדי חודש.

כאזרח המדינה, מלמדים אותי בטלוויזיה, כי מהמיסים מקיימת המדינה את השירותים. פחות כסף — פחות שירותים. הנחת המס שמר יפת היה מקבל היתה, אם כן, מביאה לפיטורי 12 מורים, כי 11,250 ש"ח הם שכרם של 12 מורים; או לפיטורי 9 אחיות בבתי החולים.

ואם נצרף למר יפת את המנכ"ל, שקיבל "רק" חצי ממשכורתו זו, ועוד עשרות בכירים, שגם משכורתם ודאי מגיעה לחמש ספרות, נמצא כי בעקבות הנחות המס שהרפורמה מתכוונת לתת, — ירידת ההכנסה מסגל בל"ל בלבד תגרום לסגירת בית־ספר בגודל בינוני, או לסגירת בית־חולים ממשלתי קטן, או שלחליפין ייאלצו הורי התלמידים לשלם באגרות את מה שמר יפת חוסך — וזה כמעט בלתי אפשרי, כי מדובר בשכרם של 12 מורים; ומזה אני, האזרח שאינו כלכלן, לומד מהי ליברליזציה ומהי כלכלה ליברלית.

אז תשמיצו לי את מדינת הסעד ואת הסוציאליזם כמה שתרצו, אני בכל זאת מעדיף אותו על פיטורי 12 מורים, כדי להיטיב עם איש־כבוד כמר יפת, ועם כמה אלפי עשירים כמוהו.

שער קטן בכלכלה קיבוצית

החבר אפרתי מקבוץ גבע חשב, שסכום גימלאות של 30,000 דולר לחודש, ופיצויים של 4 מיליוני דולרים הם דבר מקובל במערכת הבנקאות. זה יכול היה להיות נושא נחמד להצגה נוסח "אינקובטור על הסלע". מה לעשות, לוקחים בחור ישר מהרפת, אז מה הוא מבין במספרים ומשכורות? אלא שביום גם רפתן חייב להבין, ולהבין היטב בכספים. אחרת אוי למשקו ולביתו — אינני מתאר לי שהחבר אפרתי חלץ את מגפי הגומי יום לפני שהוא חתם על המסמך שמעניק למר יפת הון שכזה. אני מניח, שהחבר אפרתי צועד כבר שנים ברוב ביטחון ובארשת חשיבות עצמית מדי בוקר עם תיקו אל מכוניתו. האיש בעניינים. הוא יושב בישיבות הסודיות ביותר, בפורומים המצומצמים ביותר. כך הוא יושב, כשמולו הגדולים באמת, ובהבעת "אהבתי את אדוני", הוא חותם על ארבעה מיליון דולר מיד, ועל עוד מיליון דולר מדי שנה, על סמך "השכתי ש..." והרי האדונים הגדולים־באמת, אלה שמולו, אישרו אחד אחר שככה זה במערכת הבנקאית.

לא קשה היה לחבר אפרתי להשיג אינפורמציה; ללא כל קושי השיג עיתונאי את רשימת המשכורות של מנהלי בנקים באיטליה, כי שם מתפרסמות המשכורות יחד עם מאזני הבנקים.

אבל נניח שהחבר אפרתי חשב שכר זה מקובל. הוא, חבר הקיבוץ, חייב, או רשאי להשלים עם "מקובל" כזה?

והוא איננו היחיד. בדיוק כך הכניסו כמה מנהלי מפעלים אזוריים (בהחלט לא כולם) נוהלים "מקובלים", ותמיד הם מצאו את אנשי "אהבתי את אדוני" שהיו מוכנים לחתום על הנוהלים "המקובלים".

אילו הייתי תמים הייתי מסיים כאן את הרשימה. אבל אינני תמים ואני יודע שיש גם דבר שנקרא פחד וחשבון. והרי מר יפת הוא כל־יכול לגבי כמה משולחיו של החבר אפרתי, במיוחד כאלה שהם בצרה, והם רבים מאוד כיום. אז "תחילה בא האוכל, אחר־כך המוסר". לפחות סיימתי בתיאטרון, שהוא באמת שטח ההתמחות שלי...

שער קטן בכלכלה בטיחותית

רשימות מחירי המכוניות התפרסמו. כמעט כל המכוניות הקטנות, עד 1300 סמ"ק, התייקרו, ואיך התייקרו — 12 אחוזים; כל הגדולות — הוזלו. מכונית כזאת, נחירה עלה בכ־3,000 ש"ח. למשל, שהסובארו 1300 והסובארו 1600 כמעט נפגשו. וזה יוסיף בטיחות, מבטיח לנו שר התחבורה.

הייתי רוצה לדעת איזו בדיקה סטטיסטית מאשרת הנחה זו. הרי לא מדובר בטנקים־של־כביש האמריקניים, אותם אנחנו רואים בטלוויזיה. אלה באמת נותנים סיכוי הישרדות לנהג, אפילו בהתנגשות חזיתית. אך אצלנו מדובר בסובארו 1600 במקום 1300 — מה ההבדל במבנה הבטיחותי בין שתי אלה?

אבל יש הבדל חשוב אחר: מי שעד כה חסך שקל לשקל עד שהשיגה ידו לקנות מכונית קטנה, יצטרך מעתה לחסוך עוד 3,000 שקלים, ומי שידו השיגה עד כה לקנות מכונית גדולה, יקבל אותה עכשיו יותר בזול. בטיחות?

בדבר אחד יש להודות: שרי הממשלה הזאת עקביים בתחום הכלכלה: אם לייקר למכוניות פרטיות את הדלק, או לייקר את מחירי הנסיעה באוטובוס — מייקרים את האוטובוס ומוזילים את הדלק. אם לייקר מכוניות זולות או יקרות — מייקרים את הזולות.

זה אפילו כבר לא ליברליזם, … ריאקציה (סליחה על הביטוי …) אינו יותר מישן מהמשטר …

יוסף נצר, …

העורך הכלכלי: צבי טימור

גלגולים כלכליים

● באיטליה הודיעה … כי בכוונתה לצמצם את כוח האדם שלה … בארץ ובהפרדות הבנות … בכ־… אחוזים. הצמצומים הם במסגרת … להקטין את היקף … ולבסס את פעילותה בשוק העיקרי שלה, … לאור. על־פי דיווחים המגיעים … ממשרדי המכירות שלה באירופה, בארה"ב וביפאן, מכירות החברה ברבעון הרביעי שהסתיים … בדצמבר … צפויות לעלות על מכירות הרבעון השלישי של השנה, שהסתכמו ב־… מיליון דולר.

● סוכנות "אלמגורים", בשיתוף חברת הביטוח "הדר", יצאה בתחילת … עם ביטוח צרכני חדש — "כל סיכון — למחשב הביתי" שהופך להיות מכשיר חשוב ונפוץ בבתים רבים בישראל.

"כל סיכון", בהבדל מ"מקיף", מכסה את כל הסיכונים וסוגי הפגיעה למחשב הביתי, בכלל זה שבר, ובמיוחד נזק כתוצאה מקצר חשמלי ושריפת המעגלים המשולבים (צ'יפים) המחסלים את נשמת המחשב והופכים אותו לכלי ריק וחסר שימוש.

● מפעל "ממתקי מוטי" החל בייצור סדרה. המפעל השלים תקופת הרצה בת 6 חודשים ועתה הוא מייצר 20 טון ליום. המפעל באשקלון מעסיק כיום כ־240 עובדים בשלוש משמרות, ומתכונן לגדול עד ספטמבר 87 ל־360 עובדים. עבודות ההקמה של המפעל החלו במאי 86, ובאוגוסט 86 כבר החל המפעל בייצור שוטף. תחילה 2 טונות ליום, 7 טונות בסוף ספטמבר וכיום 20 טון ליום. במארס יגיע המפעל לתפוקה מתוכננת של 29 טון ביממה — 9 מיליון דולר מחזור המכירות לשנת 87, מזה כ־1.5 מיליון דולר יצוא. לשנת 89־88 צופה המפעל מכירות בכ־15־12 מיליון דולר.

● תערוכת החשמל השנתית, "רקס 87", תתמקד השנה במערכות חשמל מבוקרות־מחשב, המאפשרות התמודדות מיידית עם מצבי חירום. מארגני התערוכה, "צוות שטיר", מדווחים על דרישה למידע על מוצרי בקרה חשמליים במגזר התעשייתי, ומוסרים על התעניינות של ועדי בתים מן השוק הפרטי באביזרים לגילוי וכיבוי אש וקצרים חשמליים. תערוכת "רקס 87" תיפתח היום, במלון "הילטון" בתל־אביב.

● בנק הפועלים יפעיל בימים הקרובים מערכת מידע חדשנית, המאפשרת ללקוחות שביצעו באמצעות כרטיס "ישראכרט" שברשותם. בדרך זו יוכל הלקוח לעקוב באופן שוטף אחר הוצאותיו, כולל רכישות שביצע ושבהן טרם חוייב חשבונו, ולתכנן ביעילות את הוצאותיו במשך החודש. לקוחות בנק הפועלים יוכלו לקבל את כל הדיווחים האמורים על רכישות בכרטיס "ישראכרט" באמצעות מסופי ה"ערכן" לשירות עצמי בסניפי הבנק, גם אם אינם לקוחות קבועים של אותו סניף.

● גידול של 35 אחוזים נרשם אשתקד ביצוא מוצרי הטקסטיל וההלבשה לארה"ב. השוק האמריקני מהווה כיום כ־22 אחוז מכלל יצוא הטקסטיל של ישראל. ס"כ יצוא הטקסטיל וההלבשה גדל אשתקד ב־24 אחוזים.

מנהל חטיבת הטקסטיל בתמ"ס מעריך, כי בשנה הקרובה יגדל יצוא הענף ב־22 אחוזים. לדבריו, מצב זה אף יביא לעידוד הרחבת ההשקעות בענף וקליטת כוח אדם נוסף ממפעלים. הוא הדגיש את בעית רווחיות היצוא לארה"ב, ואמר כי … ליצוא בשנה הקרובה …

● המעבר משימוש … לשימוש ב"מזוט כבד" … התעשייה מביא כיום … בהוצאות השימוש בדלק … השיווק של חברת "פז", … עיון למסיקי דוודים … באחרונה בהרצליה. … החלה חברת "פז" … במפעלים וארגון ימי עיון … מנהלי ובעלי מפעלים, … על־ידי מעבר משימוש … כבר במיוחד. ביום העיון … הגיע מספר המשתתפים … ברחבי הארץ לכ־200 איש. … כספים יכול החיסכון להגיע … דולרים בשנה. לדוגמה, … 10,000 טון בשנה, יתבטא החיסכון … כ־27,000 דולר.

● האסיפה הכללית של … של החברה־הכלכלית לירושלים … המלצת הדירקטוריון … לחלוקת מניות הטבה … חודש, מתוך פרמיה, … יצוין, כי הממשלה … מהון המניות של החברה.

● 50 מגדלי פרחים … למנויי אלנט מקבוצת … בכוונה לנהל את … מחשב. שירותי המידע … אלנט כוללים פירוט … בפרחים. המתנהל … בבורסות הפרחים באירופה, … כוללים שמות הזנים … עבור כל זן, כמויות …

● החל מהיום … התעשייה והמסחר … כדי להבטיח כי … בעקבות הפחתות במכסים.

מנכ"ל משרד התעשייה … בליזובסקי כינס היום את … המחוזיים של המשרד … את מערך כוח האדם … על־ידי צירופם של אנשי … למבקרים. תגבור כוח האדם … ביצוע ביקורות בכל איזורי הארץ.

● שבוע המזון, … שנים והמהווה התצוגה … המזון הישראלית, יתקיים … בפברואר 1988, בבנייני … מנהל האגף למוצרי צריכה … אופק, מסר כי עקב הדרישה … לשטחי תצוגה, הוחלט … האירוע במקום רחב … להציג את מיגוון מוצרים … התערוכה תשתרע על כ־1500 … ל־1001 יצרנים ישראליים.

● הוועדה לקידום היצוא … תוכנית התערוכות והירידים … בשנת 1987 ישראל … לאומיים שיקים מכון היצוא … ישתתפו בשנה הקרובה … שונות מ־56 תערוכות … — 10 מהם תערוכות … כה ישראל.

● לשכת המסחר ישראל… בדאגה רבה את מגמת … התיירים המגיעים לישראל …

גידול ריאלי של 12% בקרנות הנאמנות ב־1986

נכסי כל קרנות הנאמנות גדלו בשנת 1986 ב־34.3%, גידול של 12 אחוז במונחים ריאליים. הנכסים הסתכמו ב־2.324 מיליארד שקל בסוף שנת 1986, לעומת 1.73 מיליארד שקל בסוף 1985. הגידול הרב ביותר נרשם בנכסי הקרנות של הבנק הבינלאומי הראשון — 56.5% — ואילו בבנק לאומי, שהוא מנהל הקרנות הגדול ביותר … שבניהולו גדולים פי שניים … הבנק הבא אחריו בתור, בנק … שיעור הגידול בנכסי הקרנות … — 26 אחוז, רק ב־6% מעבר … בשנה האחרונה.

הנציג הפולני סוגר מעגל

נציג פולין בישראל, סטאמך קביאטקוסקי, … במפעל … הנציג הפולני … בתל־אביב, … הבכורה.

מן הגלריה הכלכלית

יוצרים היסטריה כדי להצדיק את הפיחות

לראשונה בתולדות מדינת ישראל נוהלו הדיונים על פיחות המטבע בפומביות, לאורך זמן ממושך. הציבור לא הגיב על הידיעות האחרונות, לכן גילגלה הצמרת את נושא הפיחות לכותרות הראשיות של העיתונים, עד שהצליחו להכניס את הציבור להיסטריה.

ההיסטריה הציבורית התבטאה אתמול בנהירה לאגרות־חוב דולריות, מניות בנקים דולריות, דולרים שחורים וכל מה שמריח מדולר. לכן הקבינט הכלכלי המצומצם יכול כבר להחליט על פיחות: האווירה הציבורית הוכשרה לכך. ניתן יהיה להצדיק את הפיחות בכך ששוב לא היתה ברירה והתנהגות הציבור אילצה את הממשלה לבצע פיחות. נימוק זה ישמש את קברניטי המדינה כנגד טענות ההסתדרות, וישמש אליבי כנגד הטענות על ערעור יציבות המשק. לא נסים אשם, לא פרס וכמובן לא יעקבי או שמיר — בכל אשם הציבור. יתכן שצריך להחליף את הציבור.

עובדה היא, שבשבוע האחרון הופיע נציג התעשיינים והסתייג מפיחות כדרך לפתרון בעית היצוא לארה"ב. "כלל" הופיעה אתמול בתחזית, לפיה לא יהיה פיחות עד סוף השנה. במסגרת סיור עיתונאים יצא לי לדבר עם מנכ"ל מפעל "נילית", המעסיק למעלה מ־600 עובדים במגדל העמק. רווחיות המפעל גדלה אשתקד, ללא פיחות. היצוא של המפעל גדל ב־30 אחוז, כ־15% כמותית, ובכ־15% כתוצאה משינוי שערי המטבעות האירופיים — למרות שהמפעל מייצא גם לארה"ב ולקנדה.

הפיחות איננו הכרח ואיננו גזירה משמיים. רק האימפוטנטיות של הממשלה בהסדרת הבעיות בביתה, והמחשבה שניתן לבצע פיחות מעוקר ולהטיל את העומס על השכר והשכירים, דחפו אותה לפיתרון כזה. עד מהרה יתברר, כי הפיחות אינו אלא אשליה אופטית. ניתן היה, במקום פיחות, לקצץ במרכיב המיסוי המוטל על שכר העבודה באותן הרמות ששכירים מקבלים משכורת, ולקצץ בהתאם את הוצאות הממשלה. במקום זה משתעשעת הממשלה בתרגילים נומינאליים. הממשלה הולכת לכיוון זה, לאחר שנכשלה כבר בעבר בביצוע 60,000 אחוז של פיחותים. כנראה שקשה לה ללמוד מהניסיון.

יפת — הפיקוח פשט את הרגל

שני נושאים עמדו השבוע במוקד ההתעניינות הציבורית, פרשת יפת־בל"ל וה"לביא". לכאורה, מבחינת ההוצאה הציבורית ה"לביא" הוא כבד משקל יותר. מדובר בהחלטה בהיקף של כ־10 מיליארד דולרים. בעוד שבבל"ל מדובר רק במיליוני דולרים ספורים, אך התמונה עשוייה להטעות.

מה שנתגלה בבל"ל סביב משכורתו של יפת, והפיצויים והפנסיה המופרזים שהשיג לעצמו, הוא כי הבנק הגדול במדינה מתנהל ללא בעלות. אין זה בנק ממלכתי הכפוף לביקורת המדינה ולפיקוח פרלמנטרי; אין זה בנק פרטי שנתון לפיקוחם של בעל מניות. בעלי הבנק הם ההסתדרות הציונית, באמצעות אוצר ההתיישבות היהודית. אולם הבעלים המיוצגים על־ידי הנגיד, אריה דולצ'ין, מתנערים מכל אחריות לנעשה בבנק. הם לא קבעו דבר ולא התעניינו בדבר. הם עצמם מודים, כי הבנק התנהל בלעדיהם.

מוסדות הפיקוח הרגילים פשטו את הרגל. בל"ל לא שיקף נאמנות בתשקיפיו את חליבת הבנק ע"י המנהלים. הרשות לניירות־ערך לא התריעה, המפקח על הבנקים בבנק ישראל לא התערב, הבורסה נרדמה, כל מכשירי הפיקוח, שהיו מופקדים על ניהול תקין ועל הגנת האינטרסים של בעלי המניות, סברו כי לא מתפקידם לטפל בדבר. גם רואי החשבון של הבנק לא סברו כי "גילוי נאות" דורש פירסום המשכורות. אולם עיקר האחריות מוטל ללא ספק על דירקטוריון הבנק. חברי הדירקטוריון ויתרו על סמכותם והתנערו מאחריותם לפקח על פעילות האקזקוטיבה. אין ספק כי מצב בו המנכ"ל גם משמש כיו"ר הדירקטוריון הקל עליהם את המלאכה. אך אין בכך צידוק. על־ידי מעשים ומחדלים אלה הם נתנו גושפנקה לשערורייה שהתהוותה, העומדת בניגוד לכל נורמה ציבורית ונורמה של ניהול בישראל.

קביעת המשכורת ויתר ההכנסות של יפת נמסרו לידי ועדה מצומצמת, שאף לא נדרשה לדווח לדירקטוריון. הסודיות איפשרה את התשלומים המופרזים. בוועדה המצומצמת דנו כל פעם בפריט חלקי של כלל ההכנסות שהגיעו ליפת. פעם בשכרו ופעם בבונוסים. אגב, השכר והבונוסים הגיעו לשיא בשנת התמוטטות הבנק, 1983, כגמול ראוי ליפת על חלקו בהתמוטטות זאת. מעולם לא נערך דיון בחשבון ההוצאות של המנכ"ל ומספר בכירים, ובתחום זה עשה יפת כטוב בעיניו. כך הגיע יפת למעמד של השכיר העשיר במדינה — לא בבנק שבבעלותו, אלא בבנק הנמצא בבעלות לאומית כביכול.

בנק לאומי מרכז רכוש של כ־20 מיליארד דולר והוא שולט במחזור כספים גדול למדי. סמכות הפיקוח היום־יומית על החלטות אלה הופקדה בידי דירקטורים, שבחלקם הגדול היו בעלי אינטרסים בעסקים עם הבנק או שהיו תמימים, או פחדנים. קשה להימנע מהעלאת החשש, כי הערך נוהלים תקינים אפשר עסקות סיבוביות בין המנהל הכל־יכול לבין הדירקטורים שהיו צריכים לאשר את משכורתו. כל אחד מהם קיבל, או יכול היה לקבל טובות־הנאה מהמנכ"ל, שקיבל מהם טובת הנאה באמצעות קביעת שכרו. לא על העתונות לפסוק האם יש בכך שיחור המנהל או קבלת טובות הנאה, אולם מישהו חייב לבדוק את זה.

בנק ישראל הודיע, באיחור של שנים רבות, כי יעמיק את הבדיקה בנעשה בתחום זה, התקנות החדשות של הפיקוח על הבנקים הפרידו סמכויות בין הדירקטורים לבין ההנהלה הביצועית, אך גם זאת לא במידה מספקת. בנק ישראל חייב לסיים את הבדיקה באופן מיידי ולפרסם את מסקנותיו. הכנסת חייבת לחוקק חוק שייאלץ לחשוף את שכר המנהלים, כולל את כל ההטבות ו"החזרי ההוצאות", בכל החברות הציבוריות שמניותיהן רשומות בבורסה. שאם לא כן יתברר, כי מדובר בהיקף גדול ביותר, של מיליארדי דולרים.

ה"לביא" — על ארה"ב לשאת במלוא הנזק

גם פרשת ה"לביא" שייכת למינהל ציבורי בלתי תקין, אם כי בתחום קבלת ההחלטות. כאשר הוחלט לראשונה על ה"לביא" דובר במטוס קטן ובעלות קטנה. המטוס צמח, ועלותו הגיעה ל־10 מיליארד דולר. ראשי חיל האוויר אינם יכולים לישון בשקט ביודעם כי רוב התקציבים לעשור הקרוב שועבדו מראש לפרוייקט יחיד, של מטוס שיש לו אלטרנטיבות. בינתיים הושקעו במטוס כ־1.5 מיליארד דולר והתעשייה האווירית דאגה לעצמה, כנגד הלחצים להפסיק את הפרוייקט, והוציאה הזמנות לעוד כ־600־500 מיליון דולר. כלומר, עלות הפסקת הפרוייקט תגיע למשהו כמו 2 מיליארד דולר.

סכום זה חייבת לכסות ממשלת ארה"ב, שאישרה את הפרוייקט ומימנה את זה בכספי הסיוע. אפשר להטיל את מלוא האחריות על התעשייה האווירית, על בניין על ארנס. אך לא את מלוא המחיר: בעיקר, כאשר האמריקנים נתנו לפרוייקט להתגלגל עד לשלבו הנוכחי.

לכן תנאי מוקדם לכל דיון בהפסקת הפרוייקט, בה מעוניין הפנטאגון בכל הנראה בלחץ תעשיית המטוסים האמריקנית, הוא פיצוי מלא על הנזקים שנגרמו. הפיצוי יכול להינתן ע"י הוזלות המטוסים החלופיים שיירכשו בכ־10 מיליון דולר לכל מטוס, או ע"י מחיקת הסכום שהושקע ב"לביא" מחובות מדינת ישראל לממשלת ארה"ב עבור הסיוע הבטחוני. כלומר, יש להפוך עוד 1.5 מיליארד דולר מהלוואות העבר למענק. אין בכך דרישה מוגזמת, כי גם ממשלת ארה"ב הכירה, באיחור, בכך שאי־אפשר לממן את תקציבי הביטחון הישראליים. בהם כרוכים גם אינטרסים אמריקניים כבדי־משקל, באמצעות אשראי יקר, אלא באמצעות מענקים.

נושא נוסף שיש להגיע להסכם לגביו עם האמריקנים, במסגרת ביטול פרוייקט ה"לביא", הוא הבטחת תעסוקה חלופית למפעלי התעשייה האווירית, אם ע"י מתן היתר לייצור ה"אף־16" בארץ, או ע"י כל סידור מקביל אחר. יש להסדיר זאת באמצעות חוזה מסחרי רגיל, שלא יהיה תלוי במדיניות, כי מדובר בחוזה רב־שנתי.

רק לאחר השגת תנאים אלה יש להחליט על הפסקת פרוייקט ה"לביא". אין מנוס מכך שקשה יהיה להמשיך בייצור ה"לביא", שמלוא מימונו חייב לבוא מארה"ב, כאשר האמריקנים מחליטים שאינם מעוניינים לממנו. אם המימון הרב־שנתי אינו מובטח, הפרוייקט יעמוד על בלימה במשך כל שנה ושנה בעת אורך חיי הפרוייקט וקשה להשלים עם כך. יש להפסיק את הפרוייקט בתנאים אלה, כי למרות הנתונים של התעשייה האווירית, ה"לביא" יהיה יקר יותר מהמטוסים האמריקניים המקבילים, והמחוייבות לרכוש אותם מכניסה את תקציב הביטחון למצב קשיח לחלוטין ולא תאפשר בחינת אלטרנטיבות וגמישות בהחלטות.

מבחינת המשק, עדיף היה לו מלכתחילה המחקר והפיתוח שהושקעו ב"לביא" היו מופנים לעשרות ואולי למאות מוצרים סחירים. אולם, כידוע, את העבר קשה יותר לשנות אפילו מהעתיד.

צבי טימור

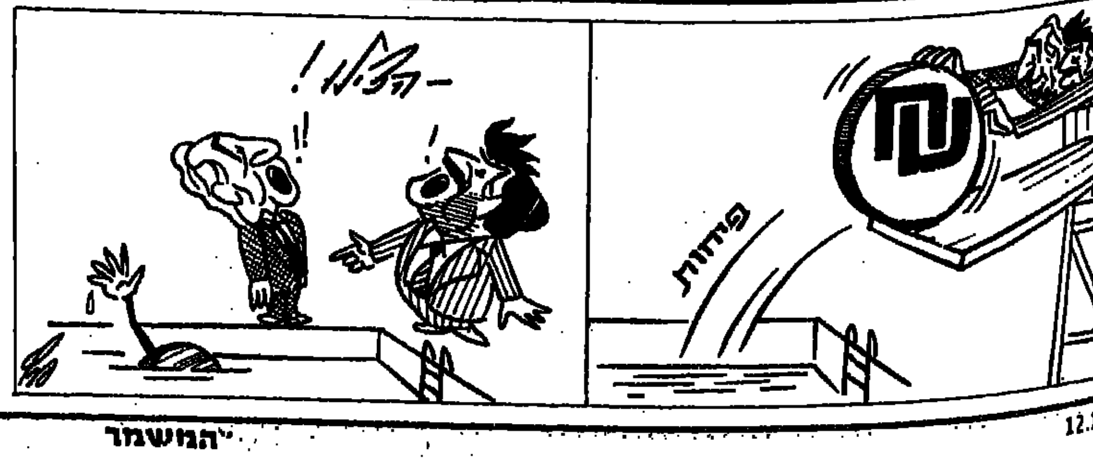

שור החדשות

שמחה שנקר:

בנק ישראל התעורר מאוחר; דרושה ועדת חקירה בלתי תלויה

מצפים מכם למינוי ועדה בלתי תלויה אשר תבדוק את כל תהליך קבלת ההחלטות ותיפקוד מועצת המנהלים של בל"ל — מדגיש שמחה שנקר במכתבו אל נגיד בנק ישראל פרופ' ברונו, ולמפקחת על הבנקים גליה מאור.

הוא מזכיר לראשי בנק ישראל כי במכתב ששיגר אליהם בסוף חודש יולי 1986 הצביע על הפיצויים האסטרונומיים שקיבל מנכ"ל הבנק ארנסט יפת, ואילו התשובה שקיבל מבנק ישראל לא התייחסה לנושא הפיצויים.

שנקר טוען, כי לפני חצי שנה טענו ראשי בנק ישראל שנושא שכר ופיצויים של מנהלי הבנקים אינו בסמכותם, ומעיר כי הם התעוררו עתה מרעש הסערה שקמה בציבור וכי אם באמת העניין אינו בסמכותם, שיודיעו על כך קבל עם ועדה.

שנקר טוען עוד, כי י. הירש מבקר הבנק, לשעבר מנכ"ל משרד מבקר המדינה, המכהן 13 שנים כמבקר הבנק, ממלא פיו מים ולא הצביע על מחדלים הגובלים בפלילים. הוא ידע עליהם ממסמכים ששנקר שיגר אליו בחמש השנים האחרונות. שנקר מתנגד להשתתפותו של הירש בוועדה שבנק ישראל ממליץ כי תעסוק בשיקום הבנק. לדבריו, אסור להירש להיות בבל"ל בגלל שתיקתו, בה חיפה על מעשים שאסור היה לבצעם.

חיים מרגלית

תחזיות "אפיקים":

לא צפוי פיחות — האינפלציה תעלה

לא צפוי השנה פיחות משמעותי בשער החליפין — קובעת חברת הייעוץ "אפיקים", השייכת לקונצרן "כלל", בתחזית לקראת שנת 1987 שפירסמה באחרונה. "אפיקים" מדגישה, כי לכל היותר אפשרי פיחות בסביבות 5 עד 8 אחוזים, לקראת סוף השנה. אם יסתבר לאוצר שהתכנית הכלכלית מאיימת על יציבות המשק ועל יתרות מטבע החוץ, צפוי פיחות של 10 אחוזים במסגרת מאמצי הריסון של הממשלה.

בעלי התחזית קובעים עוד, כי שיעור האינפלציה השנתי יגיע ל־24 אחוז והערכה זו מתבססת על מספר קביעות, כמו:

— כתוצאה ממדיניות קבועה של הדפסת כסף ממשלתית וחריגה מהתקציב המתכונן נוצרה במשק אינפלציה קבועה של 15% לחודש לפני התיקרויות חריגות עונתיות או יזומות ע"י הממשלה.

— הולך וגדל חלקם של שירותים ומחירים במשק אשר לממשלה אין שליטה עליהם ואין באפשרותה לפעול להורדת מחירים.

— בהעדר ירידה במחירי האנרגיה שתרמו בשנת 86 לירידה של כ־4% במדד המחירים לצרכן, נעלם "השפן" העיקרי אותו שלפה הממשלה על מנת לתרום לירידת מחירים בשנת 86.

— בהעדר פיקוח יעיל הן של הממשלה והן של הצרכנים נוטים נותני השרותים למיניהן וספקי הסחורות לנצל את ה"בום" הצרכני ואת הרגשת השפע של הציבור, על מנת לדחוף מחירים כלפי מעלה.

— מדד הדיור המשוקלל במדד המחירים לצרכן עתיד לתרום אף הוא כ־3־4% נוספים למדד המחירים לצרכן בשנת 87 מעבר למה שהיה בשנת 86. קביעה זו מבוססת על הערכה שמחירי הדירות יעלו בשנת 87 כחלק מה"בום" הצרכני, ולא כפי שקרה בשנת 86 (כזכור, ירד מדד המחירים בינואר 86 כתוצאה מעדכון סעיף הדיור במדד).

— הגדלת הפעילות הכלכלית תביא לחריגות גדולות בתקציב המדינה ולגדול משמעותי לצריכה הציבורית לעומת התכנון הראשוני.

— פדיון מניות הבנקים החסומות באוקטובר 87 יוסיף שמן על מדורת הצריכה הפרטית, דבר שיביא ללחץ משמעותי נוסף על המחירים.

— רמת אינפלציה של 15% לחודש הושגה במשק מאז הפעלת התכנית הכלכלית כתוצאה משימוש בו־זמני של ארבעה גורמים שפעלו יחדיו (שחיקה בשכר, הקפאת מחירים, קיצוץ בתקציב, ותרומה חיצונית — דולר יורד, נפט יורד וסיוע מירום עולה). העדרם הצפוי של אותם גורמים בשנת 87 יניח לכוחות השוק לקבוע את רמת האינפלציה, ואז יסתבר שלמרות הפחתת המכסים של חלק ממוצרי היבוא בתחילת ינואר תהיה האינפלציה בשנת 87 גבוהה מזו של 86.

חיים מרגלית

גידול של 8% באשראי תוך שבוע

האשראי של מערכת הבנקאות לציבור גדל מאוד בסוף שנת 1987 והסתכם ב־5.865 מיליארד שקל, גידול של כ־440 מיליון שקל (8 אחוזים) תוך שבוע. חלק ניכר מהגידול באשראי מוסבר בביקוש לכספים לצורך שיפור מאזנים על־ידי חברות בסוף השנה.

נתוני בנק ישראל מצביעים גם על גידול ניכר ביתרות הנזילות שהציבור החזיק בבנקים בסוף השנה (תפ"ס, עו"ש ופק"מ). אלה הסתכמו ב־5.885 מיליארד שקל, לעומת 5.518 מיליארד שקל שבוע קודם לכן.

מנתונים עולה, כי במיוחד גדלו היתרות שהציבור החזיק בתפ"ס — גידול של 260 מיליון שקל, ל־2.58 מיליארד שקל. ויתרות גדלו ב־214 מיליון שקל, ל־1.099 מיליארד שקל.

לעומת זאת ירדו היתרות שהציבור מחזיק בפק"מ ב־106 מיליון שקל והסתכמו ב־2.198 מיליארד שקל.

א.ש.

קרנות הפנסיה יפסידו מהפנייתן לבורסה

"המגמה המסוכנת המסתמנת באוצר היא בשינוי מבנה השקעות קרנות הפנסיה" — אמר עמוס ערן, מנכ"ל "מבטחים" במפגש שנערך בתל־אביב. משמעות הדבר היא לדבריו, ביטול מחוייבות הממשלה להבטחת תשואה מינימאלית למערכת הפנסיה.

נוסף על כך מתכוון האוצר לנתב כשליש מפעילותן הכספית של הקרנות דרך הבורסה. לדברי ערן, פירושה המעשי של מגמה זו היא — להביא לתנועות הון גדולות של כמיליארד ש"ח לשנה.

"בשוק כשלנו", הדגיש עמוס ערן, "לחץ בסדרי גודל כאלה יביא בהכרח להורדת שיעור הריבית בהשוואה למה שקרנות הפנסיה מקבלות היום. הדבר עלול לאלץ את הקרנות להקטין את הזכויות הפנסיוניות, או, לחילופין, להעלות באופן משמעותי את דמי הגמולים.

"מגמה זו היא שלילית מבחינתם של מבוטחי קרנות הפנסיה וטובת המשק, ויש להאבק בה", אמר.

העיצומים בבנק המזרחי עשויים להתחדש

העיצומים בבנק המזרחי עשויים להתחדש היום — אם ייעתר בית־המשפט לבקשת ועד העובדים ויבטל את צו המניעה האוסר על העובדים לנקוט בצעדי השבתה ועיצומים.

המו"מ בבנק בנושא השכר התפוצץ בשבוע שעבר, לאחר שהנהלת הבנק סירבה לאשרר הסכם שכר חדש, שכבר סוכם עם העובדים, על־ידי המנכ"ל הנוכחי מיכאל צבינרי, ערב מינויו לתפקיד המנכ"ל.

לפי אותו הסכם, אמורים היו העובדים לקבל תוספת של 50 שקל נטו לחודש, במסגרת עדכון שכר העידוד בבנק, וכן הוחלה תוספות הפיצול גם על שכר העידוד, עדכון ההפרשות לקרן השתלמות, ומתן הלוואות צמודות לעוב"ם ללא ריבית.

העובדים רואים בחומרה רבה את העובדה שהנהלת הבנק סירבה לאשר את ההסכם החדש, שכן עובדי בנק המזרחי לא קיבלו תוספות שכר בשנים 1985 ו־1986, דירוג הדרג הבכיר של הבנק קיבל תוספת שכר של 10% וכן תשלום היטל הרכב על־ידי ההנהלה.

א.ש.

מבט ראשון

החצנה רועשת

מאת דורית קידר

במוזיאון ישראל — נוסף לתערוכה המצויינת של הארכיטקט הסיני אלור אלטר (ראה מאמר יום שישי אחרון) — תערוכה נוספת שחובה לראותה. שמה: „רגע" ומשתתפים בה ארבעה אמנים ישראלים צעירים.

ישנו איזה מכנה־משותף לארבעת האמנים. מכנה המבוסס על נטייה להחצנת תחושות בצורה ישירה, לפעמים בוטה. ההחצנה רועשת, לא מכויישת וכוחות לפעמים בסמלים אישיים, אשר הצופן להבנת משמעותם אינו כה נגיש. האמנים נוטים לבחור בצורת ביטוי המגלה טפח ומרמזת על טפחיים.

אבישי איל מצויין דווקא ברישומים שלו. רעיון הלגו, המצוי כמצע וכקו מנחה בציורי השמן, אינו מגביל את האמן ברישומים והוא על כן פועל בשחרור יתר. עובדה זו בהחלט לא פוגעת ברעיון המבוטא והוא: הקירבה, הקשר שאינו נמחה בין האדם לאדמה, בין הדמות הערכית לבין רגבי האדמה המעצבים אותה. איל הוא רשם מעולה, שבקלילות יצר מעין עירוב של מציאות ומיתוס, ציון עובדות מצד אחד וביקורת מצד אחר על הנעשה, והכל מובא בקור־רוח ובהעדר היסוד הפתטי. אולי דווקא בשל כך — הביקורת תקפה וחזקה.

דוד וקשטיין אינו יוצא מהאדמה, אלא מבריכה תכולה, אולי בריכת קיבוץ. כאשר חושבים על בריכה חושבים על פנאי, על רגיעה, על צדדי הנועם שבחיים. אבל בריכתו של וקשטיין עוברת מטמורפוזה נוראה. היא הופכת לשדה תקיפה של קורי צבע ממלכרים, התזות תוקפניות וצעקניות, שדה פרוץ לגידולי פרא, ביניהם מתהווים אף שברים, אולי גולגלות ויצורים שונים ומשונים אחרים. השחייה במימיה הקרירים של הבריכה הופכת למעשה ביעותים, אשר בתוכם אחד מהשוחים התמימים נפגע מפרץ של צבע אדום שניתז על פניו הנחרדות. וקשטיין מצליח מאוד להעניק חוויה חזקה וגם כאן, כמו עמיתו איל, ההיבט האמנותי — מעולה.

אסד עזי — דייג (1984). שמן על נייר

אצל אסד עזי נקודת המוצא היא עצמיותו של האמן. סידרת „דיוקן העצמי" מגלה את פעפוע הלבה הטמונה בהר געש. זהו קו חוצה את פני הדמות, מכסה את מחצית הפנים ומותיר את המחצית השנייה באי־בהירות. התווים מעורפלים, לא נחושים. עזי רואה עצמו בעיניים לא משוחררות, בכוונת משכנעת, נסיון של חקירה עצמית, נבירה במעמקי הנפש. והנפש הזו — רועמת. היא שואגת בדמות של דייג שלדי ונולגלתי על פני הים, היא רועשת עקב „גירוש אדם וחוה מגן־עדן" על משמעויותיו היום. גם במקרה זה — כמו אצל הקודמים — מציאות מתערבבת עם צד מיתי, יצירות שבטית, מגית, והתוצאה אף היא מצויינת.

האמן הרביעי הוא יורם קופרמינץ. כמו אבישי עוסק קופרמינץ בדמויות המשויכות לנוף. הכד מצטיין בחיות ובדינמיקה. גם הפעם אין ויתור על איזה שהוא צד המשוייך למגיה, לקמיע. הדברים בוקעים אפילו מכותרות העבודות: „פיסול עתיק", „התהוות".

„כנראה שישנו מצע מחשבתי משותף נוסף והוא הקרובים־אדם לאדמתו, ערבי מגושל לאדמתו, הסתכלות בערבי כמסמל כוחות בסיסיים, ראשוניים, שיש לתת ובמהרה, את הדעת אליהם. תערוכה שהמסר הרעיוני עובר בשלמותו וזאת בלי לפגום באיכויות הצורניות. הגיע הזמן. תערוכת חובה.

קולנוע

סיסי ספייסק בעקבות החלום האמריקני

„סיגליות הן כחולות" — בקולנוע „דקל" ת"א, החל מ־16.1

מאת יעל ישראל

סיסי ספייסק, הכוכבת האמריקנית הצנומה והמנומשת, הסכה כבר למונומנט אמריקני בזכות סרטיה כגיבורת קאנטרי אמיצה ושורשית. עתה היא שבה אל המסך בסרט נוסף, שביים בעלה ג'ק פיסק: „סיגליות הן כחולות" — מלודרמה מתקתקה, המעלה אסוציאציות לסיפור רומן רומנטי מ„מועדון קוראות לאשה".

לספייסק, שהקריירה שלה קיבלה תאוצה בגיל 26, בסרטו של בריאן דה פאלמה: „קארי", ברמותה של נערה מוזרה בעלת כוחות טלאיקנזים, עליו קיבלה מועמדות לאוסקר — היו כבר סרטים יותר טובים. היא הופיעה בסרטו של רוברט אלטמן „שלוש נשים". בסרטו של אלן רודולף: „ברוכים הבאים ללוס־אנג'לס". ב„נעדר" — סרטו של קוסטא גאוורס, וכמובן ב„בתו של כורה פחם" — ביוגרפיה מלודרמטית על חייה של זמרת הקאונטרי לורטה לין. ספייסק קצרה על תפקידה זה את פרס האוסקר, שהביא לה תפקיד קאונטרי נוסף: „הנהר" עם מל גיבסון. לאחרונה הופיעה גם בטוחטן דמעות מטופש בשם „סיפורה של מרי".

ספייסק מתגוררת עם בעלה פיסק ובתם בת השלוש בחווה אמריקנית פשוטה. בחיים היא אפילו יותר צנומה, צנועה, מנומשת ופשוטה כהופעתה מאשר בסרטיה, שגם בהם היא מופיעה תמיד בדמויות של אמריקניות פשוטות עם פנים נקיות מאיפור ו„זנב סוס" בצבע הקמה, שבטוח שהן ניזונות רק מחלב וחמאת בוטנים.

היא אף פעם אינה מגלמת דמויות של נשים מתוחכמות או משוגעות, כמו הדמויות בהן מתמחה חברתה הנערצת מריל סטריפ, שהיא מונומנט מקודש בפני עצמו כבר האמריקני. מאז „בתו של כורה פחם" מגלמת

קווין קליין בדיליה: ב„סיגליות הן כחולות" — אהבת נעורים

ספייסק דמויות של נשות חיל, חזקות, בריאות בנפשן, אנרגטיות וקווייריסטיות.

ב„סיגליות הן כחולות" היא ממשיכה במסורת של הסרט „סיפורה של מרי", כמצליחניות הדוהרת בעיקבות החלום האמריקני. ספייסק היא גאסי סוייר, נערה שאפתנית מהעיר הקטנה אושן סיטי במרילנד, הרוצה לכבוש את העולם. והיא באמת עושה זאת והופכת להיות צלמת מלחמות מעולה לעיתון „טיים". כאשר אשת העולם הגדול, גאסי, שבה הביתה, לחופשת מולדת, היא מביאה עימה, לריחות הבית החם, את אוויר המטרופולין. כולם מקנאים בה על הישגיה ומעריכים אותה על שפרצה את גבולות הפרובינציה. אבל כשהיא פוגשת מחדש את אהובה מנעוריה, הנרי [illegible] מ„בחירתה של סופי", „סילוורדו" של אלכס" ללורנס קאסדן [illegible] בזק, היא למדה שאף על פי כן [illegible] בעצם אין לה כלום.

להנרי, עיתונאי מקומי [illegible] על עלון חקלאי, יש בית חם [illegible] טובה המנהלת את ביתו [illegible] ומתונן. לגאסי יש כבוד, [illegible] אין לה אפילו חתול לחזור [illegible] עבודה מתיש ורצחני, [illegible] ושוב, שוטח בפנינו סרט [illegible] של מלודרמה, את הקונפליקט [illegible] עיתוני נשים, בין הקריירה [illegible] בלי לנגוע בשום מסקנה [illegible]

תיאטרון

תיאטרון ספרדי ב„שלט רחוק"

מאת שלמה סלוצקי

זה חודשים מספר מגיעות אלי שמועות על משהו, שברישומי העיתונאים החמוזים נרשם ב„קבוצת תיאטרון בספרדית בשלט־רחוק". השמועות דיברו על נסיון שהחל בחודש יולי אשתקד, בסדנה שחינחה במאי התיאטרון היהודי־ארגנטינאי — וביום ספרדי — חורחה אינס, מרצה בבית־הספר המלכותי לאמנות הדראמה במדריד, ואשר מטרתו היא יצירת להקת תיאטרון דו־לשונית, אשר תופיע בארץ בעברית ותציג בספרד ובאמריקה הלטינית — בספרדית — מחזות ישראלים.

מאחר שיוזם ובמאי הפרוייקט, חורחה אינס, חי ועובד במדריד, הרעיון היה שבשלב גיבוש הקבוצה/להקה יגיע אינס פעם בחודשיים לישראל, כדי לנהל סדנה בת שבוע עם כ־30 מועמדים. בין סדנה לסדנה יעבדו משתתפי הפרוייקט על החומר בפגישות שבועיות בזוגות ושלשות, אליהן תתווסף פגישה שבועית בפורום הכללי שבה יציג כל פעם צוות אחר את הסרנה שעליה עבד לאחרונה. לפני כמה שבועות התקשר אלי אחד מחברי הקבוצה ומארגניה — אפרים בריקן מקיבוץ געש — והזמין אותי לצפות במפגש הדו־חודשי שלהם בקיבוץ יקום.

כך גם הכרתי את חורחה אינס (47), היוזם והבמאי של הפרוייקט. מתברר שהוא מנהל רומאן בהמשכים עם ישראל, מאז בא לכאן לראשונה ב־1974, שהה מתנדב בקיבוץ אור־הנר, ואחר־כך חזר ובא לביקורים פרטיים וכעת לביקורי עבודה ויצירה.

את הרעיון של תיאטרון דו־לשוני הכיר אינס בספרד. שם, באזורים האוטונומיים אשר שפתם הקאטלאנית או הבאסקית, מופיעים תיאטרונים בשפת המקום, ובספרדית במדריד הבירה ויתר חלקי המדינה. העגה המקומית המלווה אותם בהצגותיהם בספרדית היא חלק מהייחודיות שלהם.

באותה צורה רואה אינס את האפשרות, שלהקה של שחקנים מקרב מאות אלפי יוצאי מדינות דוברות ספרדית החיים כיום בישראל יהוו גשר תרבותי בין ישראל לאותן מדינות. בו בזמן, פרוייקט שכזה עשוי לאפשר לכל אותם השחקנים והשחקנים־בפוטנציה, שוויתרו תוך עלייתם לארץ על האפשרות

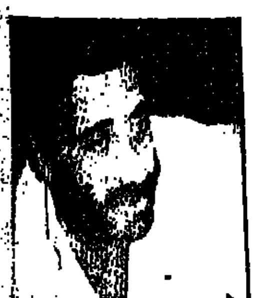
חורחה אינס. במימון מסעיר

לבטא עצמם על הבמה — להגיד [illegible] הוירה התיאטרלית.

כאשר חורחה אינס ואנוכי ישבנו [illegible] קפה אמרתי לו, שלפרוייקט מהסוג [illegible] חוששני שבמציאות הכלכלית [illegible] קשה למדי לתגיע לשלב של [illegible] מסחריות. חורחה אינס ענה לי [illegible] מי שנולד כבואנוס־איירס, [illegible] עוסק באמנות איננה מונעת [illegible] ב„ביזנס" ובפרטים „טכניים". [illegible] מימון דרוש לשלבים הראשונים [illegible] קבוצה של 10־12 שחקנים. [illegible] בקיץ הבא, וכן של העלאת [illegible] הראשון, שיוכיח לציבור [illegible] הכראיות גם מבחינה כלכלית.

„אין כאן כוונה לפנות [illegible] לסוכנות היהודית או [illegible] הישראליים, שעשויים [illegible] מהכיוון של קליטת עולים. [illegible] להמשיך ולבסס את עצמנו על [illegible] של התאחדות עולי אמל"ט [illegible] היא, שרוב המימון הדרוש לשלב [illegible] הפרוייקט יבוא דווקא [illegible] המשקיעה כיום סכומים [illegible] פרוייקטים תרבותיים [illegible] בשלב של „אופוריה יהודית" [illegible] בצמא כל אשר קשור ליהדות [illegible]

חורחה אינס בטוח שיצליח [illegible] מוקדמות של הצגות [illegible] תוך ניצול המעמד [illegible] האמנותית במדינה זו [illegible] וביום בספרד. עבורו יש [illegible] משמעות אישית, מאחר [illegible] בישראל והסיכוי לשיתוף [illegible] ספרדי עשויים לאפשר לו [illegible] הפרטי: חלוקת זמנו בין [illegible] הוא מרגיש שייכות.

לאחרונה שוב חנבו אינס — [illegible] — וחברי הקבוצה את „המקלט" [illegible] שיהפוך למקום הפעילות [illegible] העירייה מסרה להם את [illegible] לניקיון האולם והחזקתו. [illegible] ירושלים 112 ביתר (טלפונים [illegible] 052-521437 או 03-5511558) [illegible] חגיגי ופתוח בו הציגו חברי [illegible] קטעים ממחזות וכן את [illegible] הרחב ולמעוניינים להצטרף [illegible] שיהיה מאוחר מדי. הציבור [illegible]

מוסיקה

הצלחה חלקית

מאת מדי שני

תזמורת סימפונית חיפה; מנצח: סטנלי ספרבר. סולנים: מיכאלה קרמר — סופרן, רגין דוטגר — מצו־סופרן, אליזבט גרף — אלטו; „בנט — טנור, ורנר לבט־באם, בהשתתפות מקהלת „גמנסיום גוריס" דיסלדורף, ומקהלת הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה תל־אביב, אודיטוריום חיפה, 4.1.87.

בתכנית: גלוק: הפתיחה לאופרה „איפיגניה באאוליס"; הנדל: „דיקסיט דומינוס"; מוצרט: „מיסת ההכתרה" ק. 317.

על הבמה, ניצבה מקהלה גדולה של נערים ונערות, רובם חברים במקהלת „גמנסיום גוריס" מדיסלדורף. המקהלה היא של מוסד שהוקם לפני יותר מ־400 שנה. מלחינים ידועים כתבו עבורה מוסיקה קולית דתית, ביניהם גם באך. בערב הצטרפו אליהם זמרים צעירים מהקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה בתל־אביב, שביקרו אשתקד בדיסלדורף. אין ספק, שנוח חרשים לראות על הבמה קבוצה כה גדולה של נערים ונערות, שירתם הייתה לרוב נקיה ורעננה, עם זאת, ההתמודדות עם המבחר הקולי, עם יצירות כמו אלו ששמענו הערב, היתה קשה למדי. לכן, גם ההצלחה היתה חלקית בלבד. שירת הסולנים היתה ברמה בינונית, להוציא זמרת הסופרן מיכאלה קרמר ובמיוחד זמרת האלט אליזבט גרף, ששירתה מוצגה באופן משכנע בשתי היצירות.

הנדל כתב את המזמור „דיקסיט דומינוס" בגיל 22 שנה, כאשר שהה בהשתלמות ברומא. יש בה שילוב של סגנון הבארוק עם אריות סולניות בסגנון אופראי, שירת סולנים טול הטוטי עם ליווי תזמורתי מצומצם. סטנלי ספרבר הפגין בקיאות במוסיקה קולית. הורכתו היתה ברורה ויעילה.

היצירה המסיימת היתה מיסת ההכתרה של מוצרט. כמו ביצירה הקודמת נקודת התורפה היתה בשירת הסולו, במיוחד בקולות הגברים. לשירת המקהלה חסרה עוצמה. גוונים דינמיים עשירים ובאלאנס בין הקולות. עם זאת, היו הרבה קטעים יפים.

אורחת

רק לא בפולין

פגישה עם הבימאית אגניישקה הולנד, אשר סרטה „קציר הזעם" הוצג במדינות רבות פרט למולדתה פולין

מאת נתן גרוס

תפשתי את אגניישקה הולנד „ברגע האחרון" לפני שובה לפריס. היא באה לתל־אביב רק למיספר ימים לפי הזמנתו של המפיץ אלי גלפנר, לקראת הצגת הבכורה של סרטה „קציר הזעם" בקולנוע „פאר" ת"א — סיפור יהודיה המסתתרת אצל איכר פולני בימי מלחמת העולם השניה.

הסרט הופק בשנת 1985 בגרמניה ומאז הספיק כבר להיות מוצג ברחבי העולם לרבות בארה"ב. בקנדה (שם זכה בפסטיבל מונטריאול בפרס השחקן הטוב ביותר — ארמין מילר־שטהל), באנגליה, צרפת, יוגוסלביה ועוד. אך לא בפולין — שם הוקרן רק למוזמנים בבית הספר הגבוה לאמנות הקולנוע בוורשה. אגניישקה הולנד היא „פרסונה נון גראטה" בפולין שם פיתחה את הקריירה הקולנועית שלה. היא מספרת לי על לימודיה בפראג בשנות 67 —1966 ה„מעניינות".

— היית, אם אינני טועה, עוזרתו של אנדז'יי ויידה?

— לא בדיוק: הייתי חברה בקבוצה היוצרת „איקס" שוויידה עמד בראשה במשך עשר שנים. קבוצה זו — אגב היחידה — פורקה כשהוכרז בפולין „המצב המלחמתי" בדצמבר 1982. במסגרת הקבוצה הזאת ביימתי כמה סרטים לטלוויזיה הפולנית וכן שלושה סרטים עלילתיים: „שחקנים פרובינציאליים" — שזכה בהצלחה בפולין וכן בפרס המבקרים בפסטיבל קאן; „קדחת" — סרט היסטורי, לפי ספרו הידוע של אנדז'יי סטרוג „תולדות פצצה אחת" המספר על התנקשות בגובורנטור רוסי, עת שפולין היתה תחת שלטון רוסי במאה ה־19. הסרט ירד מהר מאוד מן האקרן...

— בגלל היותו הגוברנטור רוסי?

— כנראה... ואילו הסרט השלישי שלי „אישה עריריית" בכלל לא הוצג בפולין וזכה רק בהצגה בודדת בפסטיבל מונטריאול. עלילתו מתרחשת בשנת 1981 בפולין ומספרת על אנשים עניים — כל כך עניים שדבר לא יכול לעזור להם. המצב הלא־אופטימיסטי הזה (בלשון המעטה) שהוצג ללא כחל־ושרק, לא מוצא כן בעיני הצנזורה. אחרי הכרזת „המצב המלחמתי" ראיתי כי לא אוכל עוד להמשיך ועזבתי את פולין. יתכן שבינתיים חל שיפור מה במצב ואולי הייתי יכולה לעבוד — אבל זה כבר מאחורי.

— מה הן התוכניות שלך לזמן הקרוב?

— על הפרק שני סרטים: האחד יופק בגרמניה וזהו סיפור על נער יהודי שבנסיבות מסויימות אומץ במלחמת העולם השנייה על ידי חיילים גרמניים והפך ל„בן הגדוד" — סיפורו האמיתי של שלמה פרל הגר בישראל. הסרט השני ייצולם בצרפת בהפקה משותפת עם ארה"ב והרקע לעלילתו: רציחת הכומר פופיילושקו — פרשה מפורסמת וכאובה. זהו סרט בעל אופי פוליטי־פילוסופי כלשהו.

— מה תוכלי לספר על מצבו של הסרט הפולני בן־זמננו?

— בשנות השבעים המאוחרות היו התפתחויות מעניינות והבטחות מעוררות תקווה של כמה במאים צעירים. עם הכרזת המצב המלחמתי הכל נפסק ומבוכה שררה במשך כמה שנים. רק עתה מורגשת התעוררות כלשהי — ויותר בכיוון הבידור, אלא שאין במאים מתאימים...

— באמת, שמתי לב כי אין עושים בפולין קומדיות. כלומר, יתכן שעושים, אבל אין הן באות לפירסום בפסטיבלים בינלאומיים, ובארץ על אחת כמה וכמה...

— יש עכשיו במאי אחד כישרוני שמביים קומדיות ברמה מקצועית טובה — מאכאלסקי. לאחרונה עשה קומדיה „וא באנק" („על כל קופה").

— ומה עם ותיקים?

— לאחר שתיקה של כמה שנים התעורר לתחייה ויוצ'ר האס ועשה אחד אחרי שנים שלושה־ארבעה סרטים. לא ראיתי אותם וקשה לי לשפוט את טיבם לפי הביקורות המגיעות מוורשה.

— ובסוף — השאלה השיגרתית. הישראלית המאוסה: איך את מרגישה בארץ?

— כמו בוורשה, כמו בבית. הייתי כאן ביולי ואני מקווה לבוא שוב בהזדמנות הראשונה.

מאת יוסף שמי

בתי־החולים של הרמס

כאה"ב היתה בעבר תפוסה של כ־80 אחוז ממוצע בבתי חולים. בראשית 1986 ירדה התפוסה לכדי 63.7 אחוז בלבד. התרוקנות המחלקות היא תוצאה מצעדים נמרצים שעשו חברות ביטוח והממשל. הרשויות קבעו „לוח מחירים" לשהייה בבית־חולים. לפי סוגי המחלות. הממשלה מכסה הוצאות אישפוז של חולים, למשל, אך לפי לוח זמנים שנקבע מראש. הדבר נועד למנוע שהייה מאורכת על חשבון קופת המימשל. גם חברות ביטוח פועלות באותו כיוון. והתוצאה: קיצור זמן האישפוז בממוצע סטאטיסטי. המצב הזה גורם לעלייה בהוצאות התפעוליות של מוסדות האישפוז וירידה בהכנסות. זה מאלץ את שירותי הבריאות להתמסחר יותר ויותר. אחד הסימנים לכך: ריבוי הפירסומת. מוסדות אישפוז וסוגי שירותים מפרסמים עצמם כמוצר „קוקה קולה" — ברשתות השידור, בטלוויזיה, בעיתונות, בלוחות פרסומת לצידי הדרכים. אחד הרופאים ממתנגדי השיטה אמר, כי מנהלי בתי־החולים שואבים את השראתם מ„ברנום", אל המסחר ולא מהיפוקרטס, המרפא היווני של יוון העתיקה. ואכן, ב־1983 הקדישו מוסדות הרפואה 50 מיליון דולר לפירסומת. ואילו ב־1986 הוצאו, לפי המשוער, 500 מיליון דולר.

השיטות כאמור, דומות לאלה שנוקטים בתי־מסחר. בית־החולים הר־סיני במיאמי, פלורידה, מנהל ומפעל למכירת מרק עוף בארזיה הנושאת את סמל המוסד. בית־חולים בעיר רוקפורד במדינת אילינוי מחלק לבעלים, שנשותיהם ממתינות ללידה במחלקה, „ביפרים" המצפצפים ומאותתים עם התחלת הלידה. המארכז הרפואי בארבנק בקליפורניה הפך את הטיפול באבני כליות בעזרת זרם חשמל ל„גימיק" פירסומי. אחרים מנצלים את הפחד מפני הסרטן ומפרסמים את סוגי השירותים שהם יכולים להעניק באיבחון, טיפול ושיקום. לא חסרות פירסומות

המנתח ממתין לך – ניתוח בו־ביום

בדבר כישורי הכירורגים המסלקים עודף שומן שהצטבר בבטן, בשריים, בירכים וכו'.

המומחים לפירסומת יודעים את „נפש בהמתם" ומציעים טיפול נמרץ לקורבנות תאונות, טיפול מיוחד לנפגעי התעמלות או תחרויות ספורט, לסובלים מאין־אונות, מהפרעות שינה, שמיעה, תזונה ועוד. בית־חולים בפיטספורג מפעיל חנות לבגדי הריון כחלק מהפירסומת שלו. דברים דומים עושים גם בתי־חולים

עד לא מכבר, חולה פנה למוסר אישפוז על־פי המלצת רופא־המשפחה שלו. עכשיו כל אחד מסתובב ומחפש את המוסר המתאים לו על־פי הפירסומת באנגלית, כדי למשוך לקוחות בתי־החולים לוקחים להם שמות וכינויים הנקלטים בקלות ונחרתים בזכרון.

סוכנויות פירסומת מדווחות על עלייה של פי שנים ושלושה בהוצאות הפירסומת של מערכות שירותי הבריאות. הרופאים ולא תמיד מאושרים מההתפתחות, ההופכת את בית־החולים לבית־מסחר רגיל. ליתר דיוק — לבוטיק, שכן העשירים יכולים להרשות לעצמם „רכישת שירותים" אקסקלוסיביים.

וריבוי הפירסומת מגדיל כמובן את כמות המידע שיש בידי הציבור וזה כשלעצמו טוב לצרכנים. כן יש בתחרות בין בתי־החולים והרופאים על חסרי הפאציינט כדי להוריד ולא במעט את המחירים, שנטו בשנים אחרונות לעלות ללא הפוגה.

עודף סוכר בדם ממרר את חיי המין

רבים מחולי סוכרת חוששים מאובדן כושר מיני, ואכן ישנם מקרים של הפרעות בתיפקוד מיני, — כותבת ד"ר מיכל זיידיס בביטאון האגודה לסוכרת. לא תמיד אפשר להבחין אם ליקויי הזיקפה נובעים מסיבות גופניות או מסיבות נפשיות, ויש קשר בין השתיים. האידיאונות יכולה להיות חלקית, זמנית ואף תמידית.

אצל חולי סוכרת שכיחה למדי הפרעה בזיקפה, המופיעה במצב של חוסר איזון בסוכר. או שופיע גם „חוסר תיאבון מיני". התיאבון חוזר יחד עם האיזון הסוכרתי ויכולת הזיקפה. לא כן כאשר ההפרעה נגרמת בשל סיבות נפשיות.

סיבה אחרת לקשיי זיקפה היא פגיעה במערכת אספקת הדם לאבר המין או במערכת העצבים המספקת על פעולה זו. הפרעות בתפקוד המיני אינן דבר הכרחי בכל מקרה של סוכרת, וגם אינן צצות ומופיעות יום אחד בכל עוצמתן.

את האבחנה בין אימפוטנציה זמנית ומניות, או כזו על רקע נפשי ולא גופני, מוטב שיעשה מומחה, אך ישנם כמה כללים המאפשרים גם להדיוטות לאבחן את יסוד ההפרעה. אם בעת ההפרעה יש לפעמים זיקפה תוך כדי שינה או זקפה ב„סרט כחול", למשל, או כל שינוי עתאומי אחר, ניתן לקבוע כי הליקוי הוא בעיקרו על רקע נפשי. ירידה בכושרה של מערכת כלי הדם או העצבים, עקב הסוכרת, מתרחשת בהדרגה, לא בפתאומיות.

אצל חולי סוכרת עלולות להיות הפרעות באורגזמה ובשפיכה. יתכנו ליקויים בכמות הזרע ובאיכותו. החולה יכול להרגיש החלשה של עוצמת האורגזמה. ישנם מקרים נדירים כל „טעות בכתובת": הזרע אינו יוצא החוצה אלא חוזר אל תוך שלפוחית השתן, דבר שכשיגורה אצל חלק ממנותחי הערמונית, לכשניתוח נעשה דרך אבר המין ולא כחתך בבטן. אין בירידת עוצמת האורגזמה או החלשות השפיכה כדי להעיד על גורם אורגני לתופעה. לא בהכרח בעיות הזיקפה והשפיכה קשורות זו בזו. יש המגיעים לשפיכה ואורגזמה ללא זיקפה.

הליקוי בתיפקוד המיני אצל חולי סוכרת מקורו בפגיעה במערכת הדם, או בהפרת המאזן הכימי או ההורמונלי. הליקוי מופיע כפועל יוצא של פגיעה באחת או ביותר מהמערכות האלה. מחקרים הראו כי אין קשר בין אידיאונות סוכרתית ובין רמת איזון הסוכרת ומשך הזמן של המחלה. כמו אצל לא סוכרתיים, בעיות התיפקוד המיני עולות אצל בני ארבעים פלוס.

איזון כימי הוא הניתן לשיקום מבין ההפרעות. פגיעות במערכת הדם והעצבים אינן ניתנות לשיקום מלא והן גורמות להפרעות זיקפה. כאמור, השינויים הם הדרגתיים. קצב ההתפתחות, יש להרגיש, תלוי בגורמים נפשיים. גורם נפשי פירושו כוח עמידה והסתגלות למציאות. אדם לחוץ מבחינה ריגשית מתקשה בחדר המיטות מעבר להפרעות הפיזיות. החרדה מפני הכישלון מגדילה את הכישלון, במעין מעגל קסמים. הכישלון מחזק את חוסר הביטחון ומבטל את הרצון לעמוד במבחן נוסף.

ריכאון, ביטחון עצמי נמוך, חרדה, דימוי גוף נמוך, כאבים, אי נוחות פיזית — כל אלה אינם רקע נפשי מתאים לסקס. לשם כך יש צורך בשלווה נפשית, בפנאי וכמובן ביטחון שהפארטנר (ית) תשתף פעולה ולא תתגרה.

גם מצב של כעס על בן או בת זוג, גם כעס מופנם, מונע הנאה מינית. בגלל הצורך בבקרת תגובות, שמירה על דפוסי אכילה, תירגול, בדיקות וכו', חי הלוקה בסוכרת בתחושה של „כוננות", וזה מפריע לא פעם ב„ריכוז מלא למצב אירוטי". סקס, כאמור דורש שיתוף פעולה, התאמה, השתחררות מאמונות מוטעות, ודפוסי תקשורת לקויים. אצל חולי סוכרת יש כמובן סיבות נוספות לכישלונות. מלבד אלה שמנינו ושאפשר וצריך לצמצמן ככל האפשר.

ידיעת הסיבוכים האפשריים היא לא פעם בעוכרי המשכילים. הם כבר צופים מראש מה שעומד לקרות לפי התופעה הקטנה ביותר. טיפול פסיכולוגי מתאים מאפשר במקרים רבים סילוק איהבנות והרחקת האידיאונות לטווח ארוך.

עצמות שבירות

אחת התופעות של גיל המעבר, או הקמלות, היא ירידה בהפרשת הורמוני מין, הן אצל נשים והן אצל גברים. לירידה זו יש תוצאות שליליות שונות מבחינת תיפקודו של הגוף, ביניהן גם שינוי במאסה של העצם, שיורדת עם הגיל. קצב הירידה אצל נשים גדול מאשר אצל גברים, אצל לבנות גדול יותר מאצל שחורות, אצל רזות יותר משמנות. ירידת מאסת העצם מגדילה את הסיכון ללקות באוסטאופורוזיס, נקבוביות העצם. מחלה זו נפוצה למדי בקרב נשים בגיל הקמלות, ויש בה סכנה של שברים בעצמות. הסיכון גבוה יותר אצל נשים עם „סיפור משפחתי," תפריט דל סידן, עישון יתר, צריכת אלכוהול, צריכת קופאין, מיעוט פעילות גופנית.

בניית העצם וספיגת העצם הינן תהליך דינאמי מורכב וסבוך, ותלוי ברמת הסידן והזרחן בתפריט ומידת ספיגתם, רמת הסידן והזרחן בנסיוב, הפרשת הורמוני המין — האסטרוגן. מחקרים הוכיחו קשר בין חסר באסטרוגן לבין „בריחת" מאסת העצם. המאסה בורחת בקצב של אחוז אחד עד שלושה אחוז לשנה, מיום הפסקת פעילות השחלות. נשים מערביות המגיעות לגיל 80 מאבדות, 30־50 אחוז ממאסת העצם. אין יודעים את מנגנון ההשפעה של האסטרוגן על חילוף החומרים של העצם.

נקבוביות העצם גורמת לריבוי שברים ומקשה על הריפוי אחרי טיפול איחוי. כן יש בה כדי לגרום לכאבי גב, לעיוות עמוד השדרה, לקשיי תנועתיות ועוד.

הטיפול הטוב ביותר במקרה זה הוא מניעת המחלה, מניעה פירושה תפריט מתאים, פעילות גופנית, וגם תרופות — הורמון האסטרוגן וכן כדורי סידן כתוספת לתפריט. עד לא מכבר נמנעו הרופאים מלטפל בירידת מאסת העצם בעזרת תרופות הורמונליות. סברו שהדבר עלול לגרום להאצת תהליכים קרצוגניים (הופעת גידולים). דעה זו נפוצה בקרב הרופאים, והיא היא הגורמת שטיפול־מנע תרופתי נדיר למדי במרפאות של קופת־חולים. מומחים המתמצאים בנושא סבורים, כי יש לטפל בנשים בגיל הבלות באסטרוגן. הטיפול מצמצם את הסיכונים לשברים. פירסומים בנושא על סמך סקרים פורסמו כבר ב־1957 ושוב ב־1979. קבוצת חוקרים שבראשה ד"ר וייס קבעה, כי אצל נשים המטופלות באסטרוגן ירדה הנטייה לשברים כ־50־60 אחוז בהשוואה לקבוצת נשים ללא טיפול.

חוקרים מצאו כי טיפול משולב באסטרוגן וכן בפרוגסטרון מצמצם שכיחות סרטן רירית הרחם. כן נקבע כי אין ראיות לכך שטיפול באסטרוגן מגביר את הסכנה של הופעת סרטן השד. בהזדמנות זו מדגישים הרופאים, כי הטיפול המשולב בהורמונים מפחית שיעור התחלואה במחלות לב, מחלות תסחיפיות, וייתכן שיש לטיפול זה השפעה חיובית על שומני הדם.

מינון התרופות ושילובן הוא עניין לרופא, והוא שצריך לעקוב אחרי תוצאות הטיפול. הטיפול בהורמונים הוא רק חלק מהסיפור. יש לדאוג לאספקת הסידן לגוף. המקור הטוב ביותר הוא חלב ומוצריו. נשים המקבלות תרופות זקוקות לכ־1,000 מ"ג סידן, בלתי־מטופלות — ל־1,500 מ"ג סידן, כמות זו אפשר לקבל מארבע כוסות חלב או מוצריו. נשים היושבות רוב זמנן בבית, ואינן חשופות לקרני השמש חייבות לדאוג למנה מתאימה של ויטאמין די, כחלק מטיפול־מנע נגד איבוד מוגבר של הסידן. הטיפול ההורמונלי נחוץ לנשים בגיל הקמילה וגם לנשים שנגרמה להן קמילה בעקבות טיפול רפואי.

יש דברים שניתן למנוע. לא בכל מקרה, אך ברמה של סבירות גבוהה, בין אלה האוסטאופורוזיס. לשם כך צריך לזכור שכבר לפני גיל המעבר יועילו תרגילי התעמלות, הליכה, שחייה, שתיית חלב וכן צריכת מוצרי חלב ומזון עתיר בוויטאמין די.

המחשב ידבר בחצאי הברות

בסינתוז האלקטרוני של לשון בני־אדם עוסקת עתה קבוצת חוקרים במכון לאלקטרוניקה בציריך. אמנם מערכות המסוגלות לדבר באופן סינתטי במידה מוגבלת כבר מצויות בשוק, למשל לשם מסירת השעה המדוייקת, התרעות במרכזי בקרה, או מסירה של המצב הטכני (או פגמים טכניים) של מכוניות, ואולם מטרת הקבוצה בציריך היא בניית מכונה המסוגלת לקרוא כל טקסט ולבטאו בצורה נכונה מבחינה פונטית.

המערכות הקיימות עובדות במלים שלמות או בחלקי משפט שהוזנו אליהן, ולפיכך אינן מסוגלות להתאים את עצמן לטקסטים מתחלפים. אם חנרצה להכשירן לשימוש אוניברסאלי, יהיה עלינו לאכסן בהן אוצר בלתי־מוגבל למעשה של מלים, שיוכלו לזהותן בטקסט ולמוסרן. מכיוון שהדבר הזה איננו בר־ביצוע, יש לטפל בבעיית המרתו של מידע ל„סיגנאל לשוני" באופן אחר: יש לצאת מן האותיות, שמהן בנוי טקסט, שכן ברוב הלשונות (לפחות — המערביות) מספר האותיות מוגבל. אך במבט יותר מקרוב מתברר, כי המשימה היא הרבה יותר מסובכת.

שהרי אותיות מודפסות מוסרות את הלשון המדוברת רק בצורה לקויה מאוד: הן משמשות כסימן להגאים נשמעים, שמספרם הוא רב מהן בהרבה. „הכתב הפונטי", שמשתמשים בו במילונים לשפות זרות, מכיל, למשל, בגרמנית 34, בצרפתית 36 סימנים. אך מסימניו של כתב פונטי עדיין לא ניתן לבנות שפה סינתטית. כל הגה קשור עם שכנו על־ידי מעברים הנשמעים שונים לגמרי כאשר משתנה ההגה לפניהם או אחריהם. דהיינו — לשון סינתטית חייבת להיות מורכבת מהגאים ומעבריהם, שמספרם גדול לאין־ערוך מזה של ההגאים עצמם — אך עם זאת קטן לאין־ערוך ממספרן של כל המלים השימושיות.

המדענים ניסו לפתור את הבעיה המרכזית הזאת של סינתוז הלשון על־ידי השימוש ב„חצאי־הברות". הללו מתהווים כאשר את ההברות שמהן מורכבת מלה ואשר בנויות מסביב ל„תנועה" (ווקאל) חותכים באמצע, דהיינו — בתנועה, אזי כל חצי־הברה מכיל מחצית של ווקאל עם המעברים אל העיצור השכן. הדרך הזאת הינה בת־ביצוע מבחינה טכנית, ואף כבר הלכו בה. מספר חצאי־ההברות לגבי סינתוז הלשון הגרמנית הוא כ־1,400, ואותם ניתן, במאמץ אכסנה ועיבוד, להרכיב לכלל לשון.

אמנם שפה זו מחצאי־הברות אינה נשמעת טבעית כרצוי: הרי לשון נעשית חיה וניתנת להבנה רק על־ידי הטעמות (עליות וירידות בעוצמת הקול, הארכה וקיצור). אך הטעמות אלו מרוכזות תמיד בווקאלים שלמים.

הדרך רבת־הסיכויים ביותר ללשון סינתטית מוליכה דרך הרכבתה מהגאים שלמים (במובן הכתב הפונטי), שניתן להטביע בהם את ההטעמה. אך ההגאים הללו חייבים להכיל גם את המעבר אל ההגה הבא. הגאים מסוג זה, יחד עם המעברים, מכונים „דיפונים", דהיינו „צלילים כפולים". בשפה הגרמנית ישנן, להלכה, 1225 כאלה; אך בשפת היומיום מופיעים רק 770 דיפונים, שהם בחלקם נדירים ביותר. בעזרת הדיפונים ניתן להביא שפה סינתטית במלואה, על־ידי שימוש באפקטים־של־הטעמה („פרוזודיה") לכך, שתישמע טבעית.

הרעיון בדבר השימוש בדיפונים קיים כבר כמה עשרות שנים, אך באמצעים המקובלים של האלקטרוניקה הוא לא היה ניתן למימוש. רק ההישגים האחרונים בתחום זה יצרו את התנאים לכך. ואכן, עבודות הפיתוח של לשון סינתטית מלאה כזו במכון לאלקטרוניקה בציריך (ובעזרת הקרן הלאומית השוויצית) כבר נמצאות בשלב מתקדם מאוד.

בתוכנית מחקר זו נבחרו ואוכסנו 650 „יסודות מעבר של הגאים" הדרושים ללשון גרמנית סטאנדארטית. הם מחוברים על־פי אותות אלקטרוניים, המופעלים על־ידי הכתב הפונטי, למלים ולטקסטים. הלשון המופקת כך הינה תחילה רק „סיגנאל לשוני" ללא חיותה של לשון חיה, מאחר שחסרה ההטעמה. אך הסיגנאל כבר מובן כמעט במלואו, ובשיטה זו אין הגבלה כלשהי לטקסטים מרובים.

הדיפונים. הופקו מלשון טבעית שמקורה בדובר מקצועי — שחקן. לפי הנסיון עד־כה אין קול אשה כה נוח להפקת דיפונים: סינתוז לשון מדיפונים יוצר שפה שיש בה חיספוס מסויים, דהיינו — המצלצלת מראש גברית יותר.

המשך הפרוייקט אמור לאפשר למכון להפוך את הלשון הסינתטית של השיטה הזאת, על־ידי הכוונת ההטעמה, לשפה טבעית. מצפים כי על־ידי ניתוח הלשון המדוברת יתגלו עקרונות ההטעמה, שהקורא מעצב תוך קריאת טקסט. סימני הפיסוק, הקשר בין מקומותיהן של מלים מסוגים שונים בפסוק, ואיפיונים נוספים אמורים לתת בידי האלקטרונאים את המפתח להנחיה אלקטרונית של ההטעמה.

כבר היום ברור כי הצעד משפה סינתטית מובנת בלבד לשפה סינתטית הנשמעת טבעית, עם „פרוזודיה" נכונה, דורשת הגברה עצומה של מאמץ הסינתוז. יש להגדיל את כושר האכסנה של „מכונת הדיבור" מאות מונים. ובסדר־גודל דומה אף את כושר ההכוונה שלה.

סיביל להדרוש

הדמייה אקולוגית

ב־1984 בחר השבועון האמריקני „טיים" את המחשב כ„איש השנה". ב־1977 קבע ארה"ב את ה־5 ביוני כ„יום הסביבה", מאחר שנראה היה כי משבר הסביבה עלול ליהפך בסוף האלף הנוכחי לשאלה הגורלית בה״א הידיעה של האנושות. אך טבעי היה להפעיל את „איש השנה" על „משבר האלף".

אך אין זה פשוט כל־כך. הרי בעיני רבים מחשב ואקולוגיה אינם צמר חמר: האקולוגיה מעלה על הדעת ירק וטבע ואלו המחשב הוא שיא המחשבה הטכנולוגית, המסמלת דמיונות של כלייכולת וטירוף צמיחה. ואף על פי כן הופעל המחשב לגבי הבעיה. התוצאה היתה סנסאציה. כבר ב־1972 פירסמו דניס ודונלה מדוס את הדו"ח המפורסם „גבולות הצמיחה", שחיברוהו על פי הזמנתו של „מועדון רומא". בדו"ח זה הוצגו התוצאות של הדמיית מחשב, אשר בה כללו שני מנתחי המערכות את הסביבה בין „חמשת המשתנים הגדוליס" הקובעים את פני העולם.

ההצלחה העצומה של הדו"ח, שתורגם ליותר מעשרים לשונות, היתה מבוססת על „סמכות המחשב". התנועה האקולוגית צהלה. ואולם בינתיים נמתחה על הדו"ח ביקורת רצינית, שהפחיתה במידה רבה את יומרת המציאותיות של ההדמיה הנ"ל. אך מצד שני נולדו לדו"ח צאצאים לרוב. הם דומים מיסודם ל„אביהם", אך נבדלים ממנו במורכבות הגוברת של הדגמים ובמספר המשתנים, שיוחס להם משקל שונה. העולם מחולק למספר אזורים פחות או יותר הומוגניים, שלגביהם מפתחים תת־דגמים המחוברים מצדם לכלל דגם גלובאלי.

בינתיים קיימים כמעט בכל מדינות התעשיה מכונים המפתחים ובוחנים דגמים מסוג זה. ואולם כושרם של הדגמים הללו לקבוע מסמרות לגבי העתיד מוטל עדיין בספק. מחברי התוכניות הללו נעשו זהירים: לדבריהם מבקשים הם אך ורק להצביע על אפשרויות התפתחות שונות, הכול לפי בחירת המשתנים והמשקל המיוחס להם. התחזיות נקשרות בהנחות מוגדרות ברייקנות, שעם זאת איש אינו יכול להישבע שהן אכן נכונות.

הנה למשל דגמי האקלים בעולם, שנעשו כיום אקטואליים: הללו מאפשרים תחזיות מרוייקות למדי לגבי התוצאות האקלימיות של עליית הטמפראטורות בעקבות עליית תכולתה של דו־תחמוצת הפחמן באטמוספירה: יש סכנה שהקרח בקטבי כדור־הארץ יימס והתוצאה — מי ישורנה?

אך קשה לחזות מראש באיזו מידה אכן יעלה שיעור דו־תחמוצת הפחמן באטמוספירה. קשה לקבוע, למשל, כמה דלק פוסילי תשרוף האנושות במאה השנים הקרובות, וכמה דו־תחמוצת הפחמן תיווסף לאטמוספירה על־ידי דליקות יער או אירועי טבע אחרים.

בספרו המאלף „דינאמיקת הסביבה" מבחין פרופ' הארטמוט בוסל בשלושה סוגי ידע הדרושים בחיי היומיום שלנו: ידע ענייני (לשוויין 6 מיליוני תושבים), ידע לוגי (כאשר עומס עובר גבול מסויים נשבר החומר) וידע נורמאטיבי (יושר הוא טוב — רמאות היא רעה). ידע זה מספיק בתנאי חיים סטאטיים, אך לא לגבי „מערכות דינאמיות", והרי עולמנו הוא „מערכת דינאמית". כאן יש להוסיף סוג ידע רביעי, „הידע הקיברנטי". וידע קיברנטי לא ניתן לרכוש באמצעות ספרי לימוד, כשם שאי־אפשר בצורה זו ללמור לרכוב על אופניים: בידע קיברנטי צריך „ללמור לנסוע" באופן אינסטינקטיבי.

„אופניים" מסוג זה פותחו לא־מכבר על־ידי קבוצת עבודה בווינה ונבחנו בשורת סמינארים, אשר בהם השתתפו מנהלים, עסקנים מקצועיים, תלמידים ובראש וראשונה — מורים. התוכנית מבוססת על משחק־לוח בשם „אקול סולי", פרי המצאתו של פרדריק וסטר, חלוץ „החשיבה המרושתת". משתתפי המשחק נדרשים „לשלוט במדינה" על־ידי שיקול מאוזן של הגורמים השונים, וזה אינו פשוט כל־כך, שכן „חשיבה מרושתת" מושתתת על משוואות דיפרנציאליות „מחוברות", שלגביהן אין שיטת פתרון כללית ודרישה „אינטואיציה". כאן מחשבים (אישיים) עשויים לשמש ככשר המאפשר גישה אל המשוואות המופשטות.

אילונה ירגר, „ולטווכה"

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 241 בגוש 8244 רח' קדושי עירק מס' 18 בחריגות מבוקשות: עד 6% בניה. ויציאה לגג מרפסת. ת.ב. 5892/ג.
את התכנית מס' 448/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלדראי
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
פתח תקוה
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' פת/1213/7/ג' ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות התכנית: קביעת הוראות בדבר הגבלת וסוג שמושים ולהיתרים באזור באריה ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 6361 חלקות 366, 367, 370, 371, 374, 375, 78, 379, 382, 383, 385, 386, 397 (חלק) רחובות: רבינוון מבצע קדש.
כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד. שיש, יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה,
מחוז המרכז
תאריך 9.12.86

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת מוסך לחניה ולפרגולות ולשמוש חורג לבית אבות בקומת קרקע ברחוב יוסף דלה רינה מס' 20 גוש 6637 חלקה 392, תיק בנין 022"2/0836.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

ועדת משנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי
ראשון־לציון
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות — חלקה 60 בגוש 3947, רחוב שור 10.
לפי תכנית מתאר / תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב' ומותר לבנות עליה: בית מגורים 2 קומות 2 דירות.
בקשת בעלי החלקה: הקלה 2.5% למבנה עזר קיים והעברת זכויות בניה ממגורים למבנה עזר.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, ראשל"צ
תאריך: 17.12.86

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 371 בגוש 7932 רח' יחזקאל מס' 20 בחריגות מבוקשות: עד 6% בניה והרחבה יציאה לגג במסגרת שיקום שכונות. ותכ' 446/85 בת.ב. 5892 חריגה מבוקשת: עד 6% בניה, ויציאה לגג מרפסת.
את התכנית בתיקי בנין 5961 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלדראי
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
המרכז
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מס' ממ/5006" ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: קביעת חלוקה למגרשים, גודל מגרש מינימלי, כסוי קרקע, מספר קומות, יחידות ושטח בניה מקסימלי. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6720 חלקי חלקות 127, 423, סמטת הנחל גני תקוה.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול: פרוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהם היא מסתמכת.

א. זהבי, מ"מ יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז
תאריך 25.12.86

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ת.ב. 2053/2

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 82 בגוש 6996 רח' חזית חמש מס' 12 חולון הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 3% משטח המגרש 1930/2, מ"ר בקומה ב' בלבד לכל דיירי הקומה.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים 2 קומות.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון,
מ"מ ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה
לתכנון ולבניה - חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לניצול חלל הגג, ברחוב אשכנזי מס' 78 גוש 6623 חלקה 457.
תיק בנין 078"2/838
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי חולון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה באישור שר הפנים לאשר "תכנית מס' ח/277/2, שינוי לתכנית מיתאר מקומית מס' שינוי לתכנית שכון צבורי מס' 3/40/27. השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש: 6018 חלקים: 147, 164, 165, 170, 175, 178, 180, 182, גוש 6779 חלקות: 33, 40.
עיקרי הוראות התכנית: א. קביעת אזור מגורים מיוחד, שטח לבנין צבורי (בית כנסת) שטח פרטי פתוח והרחבת דרכים. ב. קביעת תחומי הבנוי, גובהים מקסימליים לבנינים ומס' הדירות בכל הבית. ג. קביעת אזורי חניה. ד. סימון מבנים להריסה.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3327 מיום 1.5.86 תשמ"ו עמ' 1952. השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.03 שעת כושר. 08.15 אורחות חטה"ב — 1. כלכלה — כסף. 2. כלכלון — כסף. 08.40 בלי סודות — שווא 2. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ד' — המכנה העשורי וכו'. 10.00 שעת כושר. 10.10 אנגלית ז'. 10.30 הגיל הרך — רגע עם דודלי — מי שמע, מי ראה. 11.00 ערבית מדוברת (ור"ה) — יום עסל ויום בסל. 11.15 אנגלית ו'. 11.30 ארץ מולדת — אל מחוץ לגדר וכו'. 12.00 אנגלית ח'. 12.25 תלמוד — שניים אוחזין — מי מפחד מארמית. 13.00 מדעי הטבע (וי"ב) חוזר. 13.30 צרפתית — העשרת. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 מאה ציורים מפורסמים — ג'ורג' דה לה טור. 14.25 קסם קסם — חלונות. 14.50 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה. 15.15 קשר משפחתי — משפחת כחלון משוחחת עם הפסיכולוגית דוית אברמסון על מערכת היחסים בין שלושת הילדים וההורים ועל הצורך שכל אחד יתרום את חלקו ולא רק ידרוש את המגיע לו. 16.00 הפונדק בערוץ חמשת המייל — פרק 9. 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף. 17.30 עליה בארץ הפלאות — שם הפרק: כדור הבדולח. 17.55 הופה היי — בדרכו להופעה בהרצליה צוות הופה היי נתקל במכשול. הכנסה למגע מאנשי הצוות להופיע. משתתפים: שלישיית כמו צועני, צופי שכיט, ספי ריבלין, הראלה בר ואחרים. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). סקירה לתכניות השבוע, בליווי שקופיות (ערבית). 18.35 תכנית ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 המרוץ אחר העלימה • הפרק השמיני: היום שבו נעדר קינגספילד. היעדרותו הלא־אופיינית של הפרופ' קינגספילד מן השיעור במועד קרוב למבחן מעוררת תמיהה בקרב תלמידיו. באותה שעה הפרופ' מבלה בפארק ודן עם הפרופ' טילר בתוצאות אפשריות של התרגיל הזה שהוא עושה לתלמידיו. עם שובו לבית הספר למחרת מתרעמים התלמידים על הודעתו, כי המבחן יתקיים במועדו למרות היעדרותו. 20.50 נקודת חן — סדרת טיולים עם אורי דביר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 בשידור חוזר — תכנית בשידור ישיר. 22.30 קנוניית קאראווג'ו — דרמה תיעודית אנגלית. הדרמה היא שחזור של סיפור התחזות של העיתונאי פיטר ווטסון לסוחר אמנות לשם איתורן של יצירות מופת גנובות. העיתונאי עבר תחת הסתרן של החברות הידועות סותבי'ס וכריסטי'ס לממכר יצירות אמנות. 23.35 בשידור חוזר — החלק השני סיכומים ועדכונים. 24.00 פסוקו של יום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה
06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה ניגוחה. 08.00 קונצרט בוקר 11.57 מגישים שיר. 12.00 מן הסרטיה. 13.05 בהאזנה ניגוחה. 15.00 הסברה מוסיקלית — מסנתרו של דביסי — סידרת תכניות. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם. 18.00 דגש על הביצוע — המבצע לרשותך. 19.00 תזמורות כלי נשיפה — מיצירות: וויליאמס, הומס ווילסון, רוג'ר קולטר, בינג', אריק בול, הואדסטול, סלטשר, ברליוז/רובינסון. 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.27 מגישים שיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם — התזמורת הסימפונית של רדיו ברלין — ר. שאי — שנברג: קונצ'רטו לסטנחר ותזמורת, אופוס 42; ומלינסקי: גבורת האגם, אופוס 24 למקהלה ותזמורת. 20.30 פעם ועוד — וויליאם היבארד: מגד — תנונו 3 פעמים. 23.00 מחזורי יצירות — הסויטות לצ'לו סולו מאת בריטן סויטה מס' 2, אופוס 80 הלידר של סיבליוס: שיר אופוס 1; מוצרט: מוסיקה לבתים חופשיים.

רשת א'
07.30 הוי שירים — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 הפוגה מחוגה. 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים. 10.30 רדיו קל — תכנית יומית בעברית קלה. 11.10 השידור היומי לבתיה"ס — ספור אני שומע — לכתות ב', ג' — מי דופק על חלוני. 11.30 השכלה ודעת לכל — מבוא לתכנות ולהכרת המחשב. 12.05 ספור ושיר. 14.05 לבת ולבן ולכל המתעניין — תכניות לילדים: א) קוטי תבקוקה; ב) השלושים מכבר עלייה. ג) ספור השבוע — פריחת האלמוגן. 14.45 לילדים הגדולים — בארץ חלמה — חירונו של שמואל רונן — בשידור חי. 15.35 הכדור עגול — ספורט לנוער — עם רני רבוירן. 15.55 מאוצר הספרים — סקירה על ספר חדש. 16.05 מקום באמצע. 17.15 מגישים שיר. 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית בארץ־ישראל מסוף המאה הקודמת ועד ימינו — אוטופיה — שיחה עם אהוד בן־עזר. 18.05 מינחת ערב. 18.05 עיונים בפרשת השבוע. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוג אילן מקר.

רשת ב'
07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הקשת בגלעון הזה. 11.30 סע לשלום — עם אהוד מנור. 12.10 אלף־אלף בבית — עם אהוד מנור. 13.00 כחצי היום — חדשות ופזמונים. 14.05 בת צחוק — חוי הזמור — בעריכת יגאל ברשון. 15.05 רגעי קסם. 15.51 לוח מודעות. 16.05 שירים ושעורים. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מסטרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 18.05 שעה חופשית — מגזין שבועי לענייני הנגך. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 דיון דברים — מגזין לענייני חוק ומשפט. 20.05 סלום הזמירות — מצעד הפזמונים המסורתיים. 22.05 מיתת תנאי. 23.05 חמישה בעקבות אחד — עורך ומנחה: שמואל שי (ש.ח.). 00.15 הוי ארצי מולדתי — שירים עבריים.

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת — דרמה יוונית — האדם כחיה. מרצה: העיטורר אהרון שבתאי. 06.30 פוקחים עין — החדשות הראשונות של היום — עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 הפסקת 10 — עם מיכל ניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 אחר אחד — פיזמונים ישראלים. 14.05 דו רה יומי עם רובי לנץ ורני ירפל. 15.05 מה יש — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.51 באוסן מילולי — פיתחו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם רן שילון ויעל דן וגוני סביר. 18.05 גבול השלום — סיור מוקלט בקו הגבול עם מצרים. עורך ומגיש: דורון רוזנבלום. (ש"ח). 18.45 מקולש — עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 לאור הזכרונות — אבי קורן משוחח עם רותי ירקוני על אמה, הזמרת יפה ירקוני. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת דרמה יוונית (ש.ח.). 22.05 על הדבש ועל הביסאק — שירים שהחברה אוהבים. 23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראלים. 23.55 שיחת חצות — עם סאלם טאריף ראש המועצה המקומית ג'ולים. 00.05 ציפורי לילה עם גילת מואב. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים. שידורי FM. 20.00 צעד וחצי • דיווחים ישירים ממשחקי הליגה בכדורסל עם אלי ישראלי. 22.00 על הדבש ועל הביסאק — שירים שהחברה אוהבים. 23.00 לילה לילה — עם יואב קוטנר.

רשת ג'
06.05 בחזרה לאושר — להיטים ותיקים. 07.05 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה כבר תשעו עם אבי אתגר. 10.05 שבעים מי יודע. 11.05 שעה תמימה עם מלאכי חוקיה. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.05 מזמן חוזר. 15.05 חדש, חדיש ומחודש עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית. 18.05 היה היה... — מצעד פזמוני העבר. 20.05 לי ולך — שיר וברכה. 21.05 יוצאת אחרת גם מתקרם עם אורלי מורג. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
9.30, 7.15, 4.30
אסתר: עיסקה ללא רחמים 9.40, 7.15, 5
אורלי: הורה לנעורים 9.30, 7.15, 5
בית לסין: יסנוני 23.15
בן־יהודה: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 5
בית ציוני אמריקה:
עיניים גדולות 9.30, 7.15, 4.30
גת: ג'ק פלש המיטנף 9.15, 6.15, 3.15
גורדון: אוונטי פופולו 9.30, 7.00
דקל: פרנקנשטיין הצעיר 9.30, 7.15, 5
הדייב אין:
זכרונות מאפריקה 9.45, 7.45, 5.45
הוד: הקיטב הלוהט 9.10, 7.15, 5
ליכוד חדש: בלגן מאירגן
כיוואון תל־אביב: "שואה"
סינמה 1: אהבה בשחקים 9.10, 7.15, 5
סינמה 2: פגישה עם אנשים מופלאים 9.10, 7.15, 5
פאר: ג'נג'ר פרד 9.30, 7.30, 5
פאריס: את מכוכב אחר 12, 2, 7.15, 9.30
תרמית הרוקנרול הגדולה 23.10
רב־חן:
חן 1: חטיפה נעימה 9.50, 7.10, 5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45, 7.25, 5
חן 3: קטיפה כחולה 9.45, 7.40, 5
חן 4: דונה פלור 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: שובו של הנוסע השמיני 9.45, 7.40, 5, 2, 11
שחף: חנה ואחיותיה 9.30, 7.00, 4.30
תל־אביב: שוטר ללא חוק 9.30, 7.15, 5
תכלת: כולם נפלו על הראש 9.30, 7.15, 4.10

רמת־גן
אואזיס: המשימה 9.10, 6.40, 4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15
ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.45, 7.30, 5
רב־חן:
גן 1: חטיפה נעימה 9.40, 7.20, 5
גן 2: גבר ואשה 20 שנה אחרי 9.40, 7.20, 5
גן 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40, 7.30, 5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15, 6.15

ירושלים
אורימון: המשימה 9.30, 7.15, 4.30
אורנע: עיסקה ללא רחמים 9.15, 7, 4.30
בית אגרון:
תקלה מופלאה 16.00
הרולד ומוד 18.00
עמק הבובות 19.45
הנוסע השמיני חלק 1 21.45
כפירי: חנה ואחיותיה 9.30, 7.00, 4.30
אורגיל: חטיפה נעימה 9.15, 7, 4.30
מיטשל: משפט הנשרים 9.00, 7.00
סמדר: דונה פלור נשואה לשניים 9.30, 7.00
חבירה: אוונטי פופולו 9.15, 7.15, 4.30
אוריון
אור 1: המשימה האחרונה 9, 6.30, 4
אור 3: שתי אצבעות מצידון 9.00, 7.00, 4.30
אור 4: שתי אצבעות מצידון 9.00, 7.00, 4.10
אור 5: צבע הארגמן 9.00, 7.00, 4.30
עדן: שוטר ללא חוק 9.00, 7.00, 4.30

חיפה
ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.00, 6.30, 4
אורה: המשימה 9.15, 7.00, 4.30
חן: כולם נפלו על הראש 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: הורה לנעורים 9.15, 7.00
עצמון 2: אוונטי פופולו 9.30, 7.15, 4.45

סאו: חטיפה נעימה
קרן אור המתחדשת
רון: משפט הנשרים
אמפי: רעם הגינגה
אורלי: הנגל הכחול
תיאטרון ירושלים: שואה
חלק ב' — חול
חלק א' — חול

נתניה
שרון: המשימה
סטודיו: נשיקת אשת העכביש

חולון
סביון: שוטר ללא חוק
מגדל: עיסקה ללא רחמים
ארמון: אהבה במחתרת

בת־ים
עצמאות: משפט הנשרים

הרצליה
היכל: משפט הנשרים
מלון דניאל - האדריאנוס
מונה ליזה

עכו
אודיטוריום
ב', ד', ה'

באר־שבע
חן: שוטר ללא חוק

פתח־תקוה
היכל 1: הורה לנעורים
היכל 2: אוונטי פופולו
היכל 3: משפט הנשרים

עפולה
מופתרון: עובדת אורח

רעננה
אורות: הטרמפיסט

גבעתיים
הדר: משפט הנשרים

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 12.1
מירלה אפרת: 20.30
ביבוף: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 12.1 — בשעה 20.30
"קידוש"

שירותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת
בת־ים
קופ"ח — עין יהב חולון
חולון
אהרון — הופיין 52; קופ"ח עין יהב
ירושלים
צרפתי — גילה מול המארק
נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31
פתח־תקוה
כפר גנים — לוחמי הגיטו 6
רמת־גן
המגן — ביאליק 30
תל־אביב
כס — פרישמן 66; קופ"ח כללית — אמסטרדם 7
חיפה
יבנה — אבן סינא 7
רעננה־כ"ס
מרכז גולן — אחוזה 198 רעננה

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
• הרכבת תופעל בימי א' בשעה ... חג בלבד.

תורנות בתי־חולים
תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.
נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
ביקור חולים — ילדים, א.א.ג
הדסה ע"כ — פנימית, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים
משגב לדך — נשים

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב־08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00.
טלפונים: 03"433500, 03"435500.
יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנער - קו לנער במצוקה
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04"229488 (11.00-20.00)
נהריה - 04"920014 (11.00-20.00)
קו פתוח לחורים במצוקה
בימי ביד־ידו - טל. 222782.
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03"221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה
עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות: לרפואת שיניים בתל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות 21.00-23.00, בלילות שבת וערבי חג בשעות: 18.00-24.00, בשבתות ובחגים בשעות: 15.00-21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' ...; בחיפה: רחוב הנמל 26, ...
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: המרפאה פתוחה כל יום כולל שבת בין השעות 9.00-24.00, טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 ...
טל': 294869, 03"285822.
מרכז סיוע לקרבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' ...; א'-ה' בשעות 17.00-21.00.
עזרה ראשונה מגן דוד אדום
ער"ן ירושלים — טל' ...
ער"ן תל־אביב — טל' 03"261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' ...
ער"ן חיפה — טל' 04"672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057"418111
ער"ן נתניה — טל' 053"35316
פילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' ...

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101; בני־ברק, גבעתיים — טל' ...; רמלה — 101, טל' ...; טלפון 065"93334; ...04"931401; ים — טל' 5511111; 057"74767.

וברקוביץ 4 נקודות
לא הולך לקפטן מכבי תל־אביב. גם אמש היה חלש והוא מופיע אחרון ברשימת הקולעים בנצחון 65:127 על מכבי רמת־גן

מכבי תל־אביב — מכבי רמת־גן 65:127 (30:55)

מאת יצחק ויסהוף

אמש ניצבה מול מכבי ת"א קבוצה שבמעט ולא היוותה יריב. היה גמצ'י, לשעבר במכבי ר"ג, מכן את חבריו ממכבי ת"א לנצחון נפוח — 65:127 — במשחק שסיים את משחקי המחזור הי"ז בליגה הלאומית בכדורסל.
עם השנו שחקני מכבי ת"א שאמיר כינו יכול להוות תחליף אמיתי לסאבוניס הענק, או גורן לדיביס הצליח הם טעו. לא בינו, לא ניק, לא תומאס, גיבסון וכל שאר השחקנים של מכבי ר"ג יכלו להוות יריב רציני. במצב עניינים זה לא התקשו דורון ג'מצ'י (4 סלי 3 נקודות), לי ג'ונסון, קווין מאגי (18 ריבאונדים) ומו ליפין לחגוג.
מיקי ברקוביץ, וקצת פחות ממנו לוויאר ארואסטי, המשיכו לאכזב ולא לעלות את היכולת מהעבר הלא רחוק. ברקוביץ סיים את המשחק עם 4 נקודות בלבד (סל שדה אחד מ־7 נסיונות). ברקוביץ הוחלף במהלך המחצית השניה לא אהב את ההחלטה של צבי שרף להכניס את ליאור אורדיטי במקומו. מו ליפין שפתח בחמישיה הראשונה והיה מצויין הוחלף ע"י מוטי ארואסטי (10). ליפין חזר במהלך המחצית השניה והמשיך להציג את יכולתו הגבוהה.
במכבי ר"ג צד את העין לארי גיבסון כל עוד עמד לו כוחו (בעיקר במחצית הראשונה). ג'ים תומאס הירבה לאבד כדורים ואילו אור גורן נשמר בצבת ע"י דורון ג'מצ'י ומיקי ברקוביץ וקלע רק 12 נקודות.
מכבי ר"ג הוליכה רק בפתיחה 3:4. בדקה הי־10 כשמכבי הוליכה 21:32 — הפסיקה מכבי ר"ג לקלוע למשך 6 דקות תמימות. עוכרה שנוצלה ע"י תל־אביב לעלות ליתרון (16) 21:42 — רק סל של עמי נאווי הזכיר לרמת־גן כי בכדורסל צריך לקלוע.
את המחצית סיימה תל־אביב ביתרון 30:55.
היתרון צמח במהירות במחצית השניה — 40:76, 48:87 (32), 60:112, שלוש דקות לסיום, ובסיום — 65:127.
שפטו צבי שגב ודני ברונשטיין, לעיני 500 צופים, בהיכל הספורט ביד־אליהו.
● קלעו למכבי ת"א: ג'מצ'י 33, מאגי 29, ג'ונסון 27, ליפין 12, לאסוף 8, אורדיטי 5, קורנליוס 5, ארואסטי 4 וברקוביץ 4.
● קלעו למכבי ר"ג: גיבסון 20, גורן 12, בינו 11, תומאס 10, בריצמן 4, נאווי 2, נעמן 2, שרוומן 2 ושידלצקי 2.

דורון ג'מצ'י
הלוואי כך מחורתיים

הגליל־העליון ואליצור נתניה בקרב מסקרן על המקום ה־2
רני כהנא כמאמן הפועל ירושלים -- במשחק תחתית נגד הפועל חיפה

● כדורסל

דו־קרב על המקום השני בטבלת הליגה הלאומית בכדורסל ייערך הערב ב־8, עם חידוש התחרויות אחרי כשלושה שבועות של הפוגה. כאשר קבוצת הפועל הגליל־העליון תארח במוקד המחזור הי"ז בכפר־גלעדי (8), את אליצור נתניה.
נקודה אחת מפרידה בין השתיים. בסיבוב הראשון ניצחה קבוצת הגליל ביד־אליהו 89:91. כדורסלני הגליל שקיימו בזמן הפגרה שני טורנירים בהולנד (באחד זכו) יבקשו לנצל את ביתיותם. אם יריביהם מאליצור לא יהיו במיטבם ישארו הנקודות בגליל.
● רני כהנא נגד הפועל חיפה... אכן, בקרב־תחתית הערב ב־8 בהיכל הספורט ברוממה ינהיג החיפני הוותיק, שהתמנה כמאמן הפועל ירושלים לאחר שהודח מהפועל חיפה, את חניכיו החדשים מול קבוצת נעוריו. לא נעים. הירושלמים, שניצחו בסיבוב הראשון, 83:100, יתקשו לעשות זאת שוב. התחזית: נצחון תחתית חשוב להפועל חיפה.
● באולם הפועל תל־אביב, ייפגשו קבוצות בית"ר ת"א והפועל חולון. החולונים לוחמים על המקום השני בטבלה. הערב צפוי להם מאבק קשה. בית"ר ת"א התגלתה כאגוז־קשה־לפיצוח. דו־קרב שקול. בסיבוב הראשון — 79:94 לחולון.

הטבלה הלאומית
(אחרי 16 מחזורים)

1.	מכבי ת"א	1358"1913	34
2.	הגליל־העליון	1404"1492	28
3.	א. נתניה	1460"1555	27
4.	הפועל חולון	1367"1470	27
5.	הפועל ת"א	1365"1382	26
6.	בית"ר ת"א	1445"1379	24
7.	מכבי חיפה	1438"1454	24
8.	הפועל גבת	1473"1356	21
9.	הפועל חיפה	1489"1379	21
10.	מכבי רמת־גן*	1685"1490	21
11.	הפועל ים	1475"1381	20
12.	הפועל ר"ג	1676"1404	18

* משחק יותר

● קבוצת התחתית של הפועל איתן גבת תעשה כל מאמץ לגבור הערב ב־8 באולמה על מכבי חיפה. שארבעה משחקניה היו גיבורי הנבחרת הלאומית שזכתה בשבוע שעבר בטורניר חג־המולד בשבדיה. משימה קשה לשחקני העמק, אם־כי לא בלתי־אפשרית. מכבי חיפה, שניצחה בסיבוב הראשון 74:104, סובלת מחוסר יציבות. אם תזכה בכושר טוב תחזור עם הנקודות.
● סוגרת הטבלה, הפועל רמת־גן, עדיין לא הרימה ידיים, אם־כי סיכוייה להינצל מירידה קלושים. הערב ב־8, ביהוד, ינסו חניכיו של אברהם חנו להפתיע את ההרכב החסר של הפועל ת"א. גורל המשחק בידי התל־אביבים, שהוכיחו שגם ללא מייק לארגי וחיים זלוטיקמן הם מסוגלים להתעלות. בסיבוב הראשון — 89:109 להפועל ת"א.

במכבי חיפה, כדורסל, חושבים על אליפות
ראש העיר, אריה גוראל, הבטיח סיוע כספי בקבלת פנים לנציגי הקבוצה בנבחרת הלאומית

מאת יוסף גליר

קבלת פנים חגיגית לארבעת נציגי מכבי חיפה בנבחרת ישראל בכדורסל נערכה אתמול בלשכת ראש עירית חיפה אריה גוראל.
ראש העיר בירך את הארבעה: אריה רוונברג, תומר שטיינהאואר, עדי גורדון ודורון שפע על ההישג הנאה ועל הצטיינותם בטורניר המרובע בשבדיה בו זכתה ישראל במקום הראשון.
גוראל העניק לשחקנים את רגלוני העיר חיפה ושיגר ברכה גם למאמן הנבחרת רני כהנא ולשופט הבין לאומי שנלווה לנבחרת שמעון גוטליב, שניהם חיפנים.
ראש העיר גילה עניין רב בנעשה בכדורסל החיפני וביקש לדעת מה נחוץ לקבוצה כדי לזכות ב... אליפות המדינה.
יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי חיפה אבנר יוסף ומנהל הקבוצה מיכה רב שטחו בפני ראש העיר את בעיותיהם התקציביות המהוות לדבריהם אבן נגף במאמצי מכבי חיפה להעמיד קבוצה שתתמודד על תואר האליפות.
"אילו היו לנו שחקני חיזוק זרים כמו לי ג'ונסון וקווין מאגי היינו זוכים. באליפות המדינה" אמר המנהל רב.
גוראל "הרים את הכפפה" שזרקו לעברו אנשי מכבי חיפה והצהיר: "אם הייתם מבטיחים לי שתזכו באליפות המדינה הייתי דואג לצד הכספי. אם משימתכם תהיה זכיה בכתר יש לכם עם מי לדבר".
הכדורסלנים סיפרו לגוראל על הטורניר בשבדיה וארי רוונברג אף סיפר כיצד נסע 200 ק"מ כדי להשתתף במשחק ובלבד שלא לחלל את השבת.

ישראל זכתה בטורניר ארבע האומות בלוכסנבורג
גברה אתמול על נבחרת פורטוגל 15:24

● כדוריד

שירות "על המשמר"

נבחרת הכדוריד של ישראל זכתה אתמול במקום הראשון בטורניר ארבע האומות שנערך בלוכסנבורג. במשחקה האחרון ניצחה ישראל את פורטוגל 15:24 לאחר 7:13 במחצית.
שחקני הנבחרת הציגו משחק הגנה מעולה כשהבולט היה השוער ישראל פלטה מהפועל פתח תקוה שעצר 6 כדורי 7 מטר מתוך 8 שנפסקו לזכות פורטוגל.
את השערים לישראל כבשו: רזי סומך 6, אמיר גרא 5, דורון דיין 4, יואב דרוקר 3, זיו קושניר 2, אליעזר ורד 2, יורם ולינגר 1 וגדעון פרוכטר 1.
שלשום סיימה ישראל את משחקה עם לוכסנבורג בתיקו 22:22 (ולא כפי שפורסם בטעות עם פורטוגל).
במשחק אחר גברה הולנד על פורטוגל 13:19.
כתבנו יוסף חכם מוסיף כי יו"ר איגוד הכדוריד מני וייצמן שיגר אתמול מברק ברכה לשחקני הנבחרת על ההישג המצוין בטורניר. וייצמן אמר: "אני מקווה שבטורניר הקרוב שיהיה בארץ בתחילת החודש הבא בהשתתפות נבחרות הולנד, איטליה ונורבגיה יציגו שחקני הנבחרת את מה שהם יודעים."

● טניס שולחן

הערב המחזור הי"11 בליגה

משחקי המחזור הי"11 בליגה הלאומית בטניס שולחן יערכו הערב.
במחוז הדרום יתמודדו הפועל לוד נגד הפועל אשדוד. יתר המשחקים בדרום: הפועל ר"ג — מכבי רחובות; הפועל חולון — הפועל ב"ש; מכבי יוסף ב' — מכבי החוטבים קרית מלאכי.
בצפון: מכבי זהר הכרמל — מכבי ת"א; מכבי זכרון יעקב — אליצור ת"א; אליצור נתניה — מכבי יוסף ת"א כ'; מכבי נתניה — הפועל חדרה.

בנשים אין תקרים אצל הפועל בת־ים

טבלה
(לאחר עשרה מחזורים)

1.	הפועל בת־ים	4"30	20
2.	אליצור יבנה	15"21	16
3.	אס"א ב"ש	14"19	16
4.	עמק־יזרעאל	18"20	16
5.	עין־החורש	13"21	15
6.	הפועל כפ"ס	20"21	15
7.	הפועל ק. חיים	27"11	11
8.	הפועל ר. אביב	30"1	10

● כדורעף

מאת אבנר מיימן

מוליכת טבלת הליגה הלאומית לנשים בכדורעף, קבוצת הפועל בת ים, ניצחה במחזור העשירי את הפועל קרית חיים 1:3 והיא הותירה ללא הפסד.
ענת הרשקו היתה הבולטת בשורות בת־ים שניצחה במערכות (15:10, 15:1, 15:9, 15:13). בשורות קרית אתא בלטה מיכל גושן.
אליצור יבנה ניצחה ביבנה את הפועל עין החורש 1:3 (15:3, 6:15, 7:15, 12:15), ביבנה בלטו ג'ני וטלי ירון.
הפועל עמק יזרעאל — הפועל רמת אביב 0:3 (14:16, 4:15, 13:15). בעמק יזרעאל הצטיינו מלכה זמיר וקרין יעל ואילו ברמת אביב ודרה מגדל.
אס"א באר־שבע ניצחה את הפועל כפ"ס 1:3.

מארדונה החזיר את נאפולי לפיסגת הליגה האיטלקית — 0:3

דייגו ארמנדו מאראדונה העלה שוב את נאפולי לראש טבלת הליגה האיטלקית בכדורגל, בשסייע לחבריו לנצח את קבוצת התחתית אסקולי 0:3.
ציירו מורו כבש ראשון בדקה ה־59 וכעבור תשע דקות ניצל פרנצ'סקו רומאנו קרן שבעט מאראדונה והעלה את התוצאה ל־0:2. סאלבטורה באני חתם בדקת הסיום.
לנאפולי בראש הטבלה 22 נקודות. היא מקדימה בשתי נקודות את אינטר מילאנו שהפסידה לוורונה 2:1.
אלסנדרו אלטובלי היקנה יתרון לאינטר בדקה ה־32 לאחר שניצל היטב מסירה מצויינת של הגרמני קרל היינץ רומניגה. אולם החלוץ הדני הבין לאומי פרבן אלקייר הפך את הקערה כשכבש צמד בדקות 40 ו־88 מרגלו הימנית ובנגיחת ראש.
רומא הכניעה 0:3 את אבלינו. משעריהם של הפולני בונייק, רוברטו פרוצ'ו ומאסימו אגוסטיני. היא מדורגת חמישית (18) אחרי מילאן ויובנטוס עם 19 נקודות.
יובנטוס סיימה בתיקו אפס עם קבוצת התחתית ברשייה ובאותה תוצאה נפרדה מילאן מאורינזה.
טורינו — סמפדוריה 0:2
אבוליו — קומו 0:0.
המשחק השמיני בין אטאלנטה ופיורנטינה נידחה, בגלל שלג כבד.

בליגה הספרדית בכדורגל:
ריאל צימקה לשתי נקודות

האלופה ריאל מאדריד צימקה את הפער בינה לברצלונה בשתי נקודות, לאחר שהבקיעה במגרשה את ריאל בטיס סביליה 0:3 ואילו ברצלונה סיימה בתיקו אפס עם סביליה במגרשה של האחרונה.
לברצלונה בראש הטבלה הספרדית 33 נקודות מ־22 משחקים, לפני ריאל 31 ואספניול 30 שגברה על סאראגוסה 0:2.
יתר התוצאות: בילבאו — אוסאסונה 1:4; לאס־פאלמאס — אתלטיקו מאדריד 1:2; מורסיה — ספורטינג 0:2; סאבאדל — ראסינג 1:1.

אליצור רמלה עם רגל בלאומית
גברה באולמה על אליצור קרית־אונו
82:100 ● מכבי ראשל"צ הופתעה בנען 81:79

צמרת המחוז הדרומי
(לאחר 12 מחזורים)

1.	אליצור רמלה	920"1159	23
2.	אלי ק. אונו	907"1112	22
3.	מכבי ראשל"צ	901"1110	22
4.	מכבי פ"ת	911"1005	20

צמרת המחוז הצפוני
(לאחר 11 מחזורים)

1.	מכבי נתניה	781"1001	22
2.	הפועל נהריה	738"1012	21
3.	מכבי מוצקין	766"876	19
4.	מכבי בת־גלים	777"765	18

● ארצית

קבוצת הכדורסל של אליצור נוה דוד רמלה מוליכה הארצית עשתה אמש צעד משמעותי לעבר הליגה הלאומית לאחר שגברה על מוליכת הטבלה, עד אמש, אליצור קרית אונו — 82:100 (32:49).
נוה דוד רמלה הציגה משחק קבוצתי ממושמע וכושר אישי גבוה של מרבית שחקניה.
מייקל אוליבייר, המתאזרח של רמלה, היה השחקן המצטיין כשקלע 25 נקודות.
המתאזרח השני של רמלה, ארל ויליאמס, הסתפק ב־15 נקודות בלבד אך הצטיין במשחק ההגנה שלו. גם מאיר אליהו ואלי ברזילי הציגו דקות מצויינות כשמאחור ריגו משה סניור שאף צלף סלי 3 נקודות.
יתרון השיא של רמלה היה בדקה הי"36 (62:86). 1000 הצופים שחזו במשחק ברמלה הריעו ממשוכות לאליליהם בכל מהלך המשחק.
אליצור קרית אונו הוליכה עד לדקה העשירית כאשר הבולטים בשורותיה היו חנן קרן ומשה רייס (20 נקודות כל אחד), יהודה לוי הענק גילה חולשה.
בסיום המשחק, בו שפטו דוד דגן ורמי פישר, הודיע מאמן נוה דוד רמלה יעקב אדלר כי הוא מתפטר מסיבות אישיות. אדלר הוא המאמן השני של נוה דוד רמלה שהתפטר. הראשון היה שמואל יעקבוסון.
● קלעו לאליצור רמלה: אוליברי 25, אליהו 18, ברזילי 18, סניור 15, ויליאמס 15, ניסים 4, דנן 2 וקופטיקו 2.
● קלעו לאליצור קרית־אונו: קרן 20, רייס 20, רוונפרב 12, אגמי 12, מרקוביץ 7, יהודה לוי 6, מגידו 3 וקריין 2.
הטוענת השלישית לכתר, מכבי ראשון לציון עם קורקי נלסון נחלה הפסד מפתיע 81:79 להפועל נען במשחק שנערך בנען.
יתר התוצאות בדרום: מכבי ירושלים — הפועל קרית־גת 58:76; מכבי פתח־תקוה — הפועל גבעתיים 63:64; א.ס. רמת־השרון — אליצור פ"ת 59:63; מכבי דרום ת"א — בית"ר ירושלים 59:116.
במחוז הצפון לא נרשמו הפתעות. המוליך המכבי נתניה גברה על הפועל עמק הירדן 59:95; מכבי קרית־מוצקין — הפועל גן־שמואל 71:80; הפועל נהריה — הפועל בקעת בית־שאן 90:111; מכבי בת־גלים — מכבי חדרה 61:68; הפועל עין־דור — הפועל בית־אלפא — 78:91.

דרבי תל־אביבי בליגה לנשים

דרבי תל־אביבי יהיה הערב במחזור הי"13 בליגה הלאומית לנשים בכדורסל כאשר האלופה והמובילה, אליצור ת"ד, תארח את בנות־יהודה ת"א. בסיבוב הראשון — 35:84 לאליצור.
שאר משחקי הערב: מכבי ת"א — אליצור ראשל"צ (8; 63:71); הפועל חיפה — אס"א ירושלים (6.45; 43:53); מכבי רמת־חן — מכבי דרום/רמת־חן (8; 91:69); הפועל ירושלים — הפועל ת"א (8; 66:41); הפועל גבעת־חיים — הפועל גלבוע (8; 46:72).

נוטינגהאם הודחה מהגביע

קבוצת הצמרת נוטינגהאם־פורסט, הודחה מגביע האנגלי כבר בראשית דרכה הערנה, כשנוצחה בלונדון על ידי קריסטל־פאלאס מהליגה השניה 1:0. את שער הנצחון הבקיע אלן אירווין בדקה הי"22.
זה היה משחק השלמה בסיבוב השלישי, שהוא הראשון לקבוצות הליגה הראשונה והשניה.
לוטון נפרדה במגרשה הקפוא בתיקו אפס ממחזיקת התואר הכפול ליברפול, לאחר שהארפורד בעט לקורה וקרייג ג'ונסטון הרחיק מקו השער.
לידס מהליגה השניה ניצחה על מגרשה של ווסט־ברומיץ' את טלפורד מהליגה האיזורית 1:2. איאן ברד כבש את השערים ללידס, השני בדקה הי"86. 300 שוטרים, כמה מהם רכובים על סוסים, איבטחו את המקום מפני אלימות.
המשחק החוזר בין לוטון לליברפול יתקיים מחרתיים על מגרשה של ליברפול.

מיחיץ' — שלב ב'

מאת אשר גולדשלגר

המאמן הלאומי מילינקו מיחיץ' ימסור היום בפני הוועדה המקצועית של ההתאחדות לכדורגל את תכנית העבודה שלו לחצי השנה הקרובה.
מיחיץ' מסר כזכור, את תכנית העבודה שלו עד לראשון בינואר שנה זו ולפיכך התבקש למסור בפירוט את תכנית — שלב ב' של הנבחרת הלאומית.
המאמן הלאומי טען כי השלב ראשון שלו ינוצל להיכרות בלבד. עתה עם סיום שלב ההיכרות יחל המאמן הלאומי לפעול באופן עצמאי לחלוטין הן בניפוי שחקנים והן בהזמנת שחקנים.
בתכנית העבודה של המאמן מספר משחקי מבחן בין־לאומיים שהראשון בהם ב־18 בפברואר מול נבחרת צפון אירלנד.
היום תתכנס הנהלת ההתאחדות לכדורגל כדי לשמוע סקירה על טורניר הנוער הבין־לאומי ועל יציאת נבחרת הנוער לטורניר קדם אליפות העולם בניו־זילנד. כמו כן תעסוק ההנהלה בקרן השחקנים.
מחר תתכנס נבחרת העתודה ליום אימון בהדרכת המאמן מיחיץ'.
ליום האימון צורף כדורגלן מכבי חיפה עופר מזרחי. המאמן הלאומי יקיים מחר משחק מבחן בין שחקני נבחרת העתודה ולשם כך זומנו כ־25 שחקנים.

ליבריה וקוסטה־ריקה יבואו למשחקי הפועל

הועדים האולימפיים של ליבריה וקוסטה־ריקה אישרו את השתתפותם במשחקי הפועל הי"13.
במברקים שהתקבלו במטה המשחקים והחתומים ע"י יושבי ראש הועדים האולימפיים נאמר שליבריה תשלח 5 ספורטאים ולגבי קוסטה־ריקה — עדיין לא נקבע מספר המשתתפים.

באליפות אוסטרליה הפתוחה המתחילה היום:
מנסדורף נגד המנצח בין אנגר ופרימן

● טניס

אלוף ישראל עמוס מנסדורף יפתח באליפות הטניס הפתוחה של אוסטרליה בסיבוב השני נגד המנצח בין האמריקאים מאט אנגר ומרסל פרימן ואילו גלעד בלום יתמודד עם האמריקאי ג'ון לאטס.
האליפות האוסטרלית תפתח היום והיא תהיה האחרונה במגרשי הדשא של קויונג במלבורן, זאת משום שכבר התחילו בבניית איצטדיון טניס לאומי שיעלה 44 מיליון דולר, עם מגרשים סינתטיים.
איצטדיון זה ממוקם עתה באזור העסקים של מלבורן והוא יארח את האליפות החל מ־1988.
איצטדיון קויונג אירח את האליפות הפתוחה של אוסטרליה מאז 1972, ובסה"כ נערכו שם 27 אליפויות אוסטרליות על מגרשי דשא.
כוכב נבחרת אוסטרליה, פט קש, שהביא את גביע דייוויס לארצו, סבור כי בוריס בקר, המערב־גרמני שזכה פעמיים באליפות ווימבלדון, יזכה באליפות האוסטרלית.
קש אמר כי משחקו של בקר השתפר בצורה דרמאטית מאז זכה לראשונה בווימבלדון לפני שנתיים. ומשחקו מתאים בצורה טבעית יותר לדשא, מאשר משחקו של איוואן לנדל, השחקן מספר אחד בעולם.

טלקס

● **יוון תרכוש 40 מטוסי אף־16**

אתונה. – ממשלת יוון תחתום היום על הסכם עם החברה האמריקנית „גנרל דיינמיקס" לרכישה 40 מטוסי־קרב נודגם „אף־16". מעריכים, כי מדובר בעיסקה של מליארד דולר, והיא תמומן ע"י אשראי צבאי אמריקני ליוון. (ע"ר)

● **האשה „שלא תוכל עוד ללכת" – צעדה בכל זאת 70 אלף ק"מ**

מוסקווה. – באבושקה (סבתא) רוסית בת 67, שרופאיה אמרו כי לעולם לא תוכל עוד ללכת כתוצאה מתאונה, עברה מרחק 70,000 ק"מ ברגל, על מגלשי סקי ועל אופניים – מסרה סוכנות הידיעות „טאס".

נינה באזנבוה, מהעיר קם, בצפון רוסיה, יצאה לפני שנתיים מחצי־האי קאמצ'אטקה, במזרח הרחוק, והגיעה זה עתה לדושאנבה, בירת טאדז'יקיסטאן באסיה התיכונה.

הקשישה, שבמסעה נודע לה כי נולד לה נין, סיפרה, כי היא מקווה לשוב לביתה בנובמבר, לאחר שתעבור את הרי קווקאז, אוקראינה, בילורוסיה והרפובליקות הבאלטיות.

לפני שנים מספר אמרו לה רופאיה, כי לעולם לא תוכל עוד ללכת, לאחר שנפצעה קשה בתאונה במחסן הרכבת, שם עבדה כמכונאית. אולם, באזנובה סרבה לקבל את גזר־דינם והחזירה את רגליה לפעילות תקינה, בין היתר ע"י שחייה במי־קרח בחורף. (ע"ר)

● **מאות נהרגו בהתמוטט שביתת הנשק בבורמה**

ראנגון. – יותר מ־760 מורדים קומוניסטים וחיילים של צבא בורמה נהרגו בחודשיים האחרונים, בקרבות עזים בקרבת גבול סין – נמסר רשמית.

בידיעות נאמר, כי הקרבות פרצו ב־16 בנובמבר, כאשר כוח של 1,500 לוחמים של המפלגה הקומוניסטית הבורמית חפר שביתת נשק בלתי־רשמית בת 16 שנה ותקף במפתיע מוצבים ממשלתיים בצפון־מזרח בורמה.

כוח זה השתלט על בסיסים הרריים באזור, אך נאלץ לסגת כאשר צבא בורמה ערך מיתקפת־נגד.

בידיעות שפורסמו בעתונים רשמיים נאמר, כי 175 חיילי ממשלה ו־591 מורדים נהרגו.

רדיו בורמה מסר, כי 18 קרבות גדולים ו־20 התנגשויות התנהלו למן נובמבר, והקרבות עדיין נמשכים, כאשר כוחות הממשלה רודפים אחרי המורדים הנמלטים. (ע"ר)

● **הנכד בגד ב„מלך הטבק" האמריקני**

בוסטון. – נכדו של מייסד אחד ממפעלי הסיגריות הגדולים ביותר בארה"ב קרא בשבת לכל קורבנות העישון להגיש תביעות משפטיות נגד יצרני הסיגריות.

פאטריק ריינולדס, בן 37, נכדו של ר. ג'יי ריינולדס, מייסד המפעל הנושא את שמו, הסביר, כי משפטנים ורופאים תמימי דעים בהערכתם, כי „ע"י שיתוף פעולה, שיבהיר לכל כי תעשיית הטבק אחראית מבחינה חוקית למחלות ולפטירות הנגרמות ע"י הסיגריה, אפשר לנצח במלחמה נגד הטבק." (ע"צ)

סיקור נרחב ברומא לדברי פרס שהשלום קרוב מתמיד

מאת אהרן ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — רק רייגן וגורבאצ'וב, אילו ערכו ביקור באיטליה, היו זוכים לכיסוי כה נרחב באמצעי התקשורת האיטלקיים, שלו זכה שמעון פרס במשך שני ימי שהותו ברומא.

בפגישת העתונאים במוצאי־שבת, כאשר מטוס ממלכתי מצפה לו, במנועים מתודלקים, כדי להטיסו בחזרה ללוד, הצטופפו כ־500 עתונאים, בתוכם כל הכתבים הזרים באיטליה ובכללם כתבי העתונות האמריקנית, שציפו לשמוע מפי שר החוץ הישראלי חדשות בפרשת „איראנגייט".

אלא שפרס לא נפל בפח שהטמינו לו הכתבים האמריקניים, וענה להם קצרות, חד וחלק: „בחודש מאי 1985, פנו אלינו האמריקנים (בעניין איראן) ואנו נענינו לדרישותיהם. תרומתנו היתה יותר סמלית מאשר ממשית. פרט למקרה ההוא, עמדת ישראל כלפי איראן לא השתנתה. ישראל מכרה נשק לשאה, אולם לא לחומייני".

עלילה לרומן בלשי

את פרשת ועננו (מסתבר שהיא לא גרמה כל מתיחות בין ישראל לאיטליה) הגדיר פרס פעם נוספת כעלילה לרומן הבלשים החדש של להקארה.

כאשר דרשו ממנו הכתבים האיטלקיים להצהיר ברורות, שוענונו לא נחטף ברומא על־ידי סוכני שין בית, השיב פרס תשובה רגזנית במקצת: „אין אני עומד לפני בית־משפט ואיני מחוייב לענות על שאלות מסוג זה."

השלום קרוב

דעת הקהל האיטלקית התרשמה לחיוב מהעמדה האופטימית של שר החוץ הישראלי ביחס לסיכויי השלום. „מעולם לא היה השלום כה קרוב כפי שהינו כעת," הצהיר פרס בבטחה רבה, „לא רק ישראל, אלא גם מדינות ערביות מתונות פעילות כעת למענו".

פרס קרא בשם המדינות האלה: מצרים, ירדן, מארוקו.

לעומת זאת, טרק פרס את הדלת בפני אש"ף. „יש למצוא" — הוא קבע — „בני־שיח פלשתינים מהימנים".

לשאלת עתונאי, אם היה יושב לשולחן אחד עם ערפאת, אילו חתם ערפאת על הכרה במדינת ישראל, הניד פרס ראשו לשלילה.

פגישות עם בכירים

פרס נפגש ברומא לשיחות ארוכות עם הבכירים בקרב המנהיגות הפוליטית האיטלקית — קראקסי ואנדריאוטי — ושיחתו עם שר הבטחון ספאדוליני ארכה שעתיים שלמות. הוא גם נפגש עם ג'ורג'ו נפוליטאנו, „שר החוץ" של המפלגה הקומוניסטית האיטלקית, אשר לא מזמן ערך „ביקור היכרות" בישראל. מהשיחה עם נפוליטאנו ומלויו, יצא פרס עם רושם של התפתחות חיובית ומעודדת. לגבי הבעיות הבין־לאומיות, אמר פרס, „הם נראו לי יותר איטלקים מאשר קומוניסטים."

פרס לא שכח גם את נציגי המפלגה הרדיקלית הקטנה, היחידה באיטליה, אשר בעקבות שחרור סחרוב, ערכה הפגנה מול בניין השגרירות הסובייטית ברומא, כדי לדרוש זכויות הגירה וביטוי תרבותי ליהודים בברית־המועצות.

לתרום לפריצת־דרך

המנהיגות הפוליטית האיטלקית רוצה כעת לתרום לפריצת־דרך לשלום ישראלי־ערבי. הנה יצא במפתיע סגן ראש ממשלת איטליה, המנהיג הדמוקרטי־הנוצרי ארנלדו פורלאני, לישראל, שם ייפגש עם פרס ויתקבל על־ידי הנשיא הרצוג.

אלא שמהלך חשוב בעניין השלום עשוי להיות ביום ה' הקרוב ברומא, כאשר חוסיין מלך ירדן יגיע לביקור ממלכתי.

לא יישלח עוד נשק לאיראן — הרגיע מרפי את המצרים

קאהיר. — השליח האמריקני ריצ'ארד מרפי הודיע אתמול למצרים, כי עסקות הנשק האמריקניות החשאיות עם איראן לא הניבו את התוצאות המיוחלות והן לא יישנו.

„זה היה חריג חד־פעמי, נסיון לבחון את האפשרויות לשיפור היחסים, שלא עלה יפה. ועד כמה שנוגע במשלוחי נשק, הדבר לא יישנה," אמר עוזר שר החוץ האמריקני לכתבים, לאחר פגישה עם הנשיא מובארק.

מרפי, שביקר גם בישראל, אמר, כי לא הביא הצעות חדשות לשלום במזה"ת, אך הוסיף, כי וושינגטון מנסה „לגשר על חילוקי הדעות כדי להשיג התקדמות".

„אנו מנסים לגלות, אם יש די הסכמה בין הצדדים השונים כדי להתקדם בנושא, שהכל יודעים כי הוא קשה מאוד ואין לו פתרונות קלים" אמר מרפי.

בפגישה אתמול נכח גם יועצו המדיני של מובארק, אוסאמה אל־באז, שחזר מטוניס, שם נפגש עם ערפאת. (ע"צ, ע"ר)

גם לכלכלה קר בבריה"מ...

מוסקווה.— גל קור עז, הפוקד עתה את בריה"מ, החל פוגע בכלכלת המדינה, הסובלת בלאו־הכי ממחסור באנרגיה.

כלי־התקשורת הסובייטיים מוסרים, כי בחודש ינואר, הקר ביותר למן 1950, ניספו 48 איש בדלקות שנגרמו בעיקר ע"י מכשירי הסקה לקויים. הקור גרם לעלייה תלולה בצריכת הדלק, בעוד ייצור האנרגיה נפגע.

הטמפרטורות באזורים מסויימים ירדו עד ל־60 מעלות מתחת לאפס, ובמוסקווה ירדו ל־39 מעלות מתחת לאפס.

סופות פגעו בהספקת החשמל. בלנינגראד לא הצליחו 19 אוניות לעגון בנמל, בשל הקרח. רדיו מוסקווה מסר: „הקור העז פגע בחיים הכלכליים בבריה"מ".

משרד האנרגיה הוא אחד המשרדים שנפגע בצורה הקשה ביותר, על־ידי שיבושים בתנועת הרכבות ואי־היכולת להוביל פחם למקומות הזקוקים לו. למן תחילת השנה החדשה, הצטברו כעשרה מיליון טונות מטענים, שלא היה אפשר להעבירם ליעדיהם.

מומחים מערביים לחקלאות אומרים, כי הקור הקיצוני ישפיע קרוב לוודאי על יבולי החיטה החורפיים. כלכלנים מערביים אמרו, כי העלייה בצריכת הדלק לא תשפיע מיד על ייצוא הנפט הסובייטי למערב.

כלי התקשורת הרשמיים בברית המועצות פתחו במערכה לחיסכון באנרגיה. הם קובלים, כי מיליוני טונות דלק הולכות לאיבוד מדי שנה בשל ביזבוז בייצור נפט, חשמל וגז. תפוקת האנרגיה הגרעינית בשנה שעברה פיגרה בהרבה אחר היעדים, בגלל האסון הגרעיני בצ'רנוביל.

הוועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בקשה: גוש 6418 חלקה: 32 ברחוב השופטים 33 המסומנת כאזור מגורים ב' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים קיים. ההקלה המבוקשת בשטח הבניה בקומת גג של 20.25 מ"ר במקום 15 מ"ר. כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הקלה, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו והובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

הוועדה המקומית לתכנון ובניה עומר

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי מר וייס בני הקלה בקו בנין צידי (צד צפון) 30 ס"מ בגוש 38558 חלקה 1007 רחוב הצב מספר 10 בניגוד לתכנית/שנוי תכנית 2/100/03/14.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרד המחלקה הטכנית במועצה מקומית עומר, ברחוב רותם בימים א'־ב'־ג'־ד'־ה' בין השעות 8.00־12.00 לפנה"צ וביום ג' בין השעות 17.00־19.00 אחה"צ ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.

זאב ארז, יו"ר הוועדה המקומית עומר
תאריך: 2.2.87

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הקריות הוגשה בקשה לתוכנית שינויים ברח' אושה 33 קרית מוצקין גוש 11562 חלקה 18. מהות הסטיה: חריגה של 7.72 מ"ר מההותר 1.23% משטח החלקה.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – קריות

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי פתח תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/864/ ביחד עם התשריט המצורף אליו".

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד שטח חקלאי לשטח בנייני ציבור. איחוד חלוקה. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6322 חלקות 1, 2 רחוב ועד ארבע ארצות.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. זהבי, מ"מ יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך 25.12.86

עיריית פתח־תקוה הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1968

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6375 חלקה 190 ברח' רוטשילד מס' 25. לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ג' בו מותר להקים בנין דיור בן 5 קומות על עמודים 137.5% בניה 4.94 דירות.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 5 קומות על עמודים וחדר על הגג 135.65% בניה 5 דירות. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

ועדת המשנה לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 511 בגוש 3945 רח' התקוה 7, ראשל"צ. לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג', ומותר לבנות עליה: בית מגורים, 4 קומות.

בקשת בעלי החלקה: הקלה 2½% עבור קומה חמישית, הקלה 5% עבור מעלית, הקלה להשלמת דירה.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה, תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשל"צ

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ובניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי ה"ה גיא ושוורץ לאשר תכניה, מצב סופי, להקמת בית מגורים דו־משפחתי ברחוב האג מס' 38, חלקה 173, גוש 12264, דניה. הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל המותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לרשוי ופיקוח על הבניה בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00–11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעבין — מהנדס העיר

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בניה על חלקה בגוש 6043 רח' בורוכוב מס' 23 הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה משטח המגרש 453/2 בשתי הקומות. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים.

את התכנית אפשר לראות בבנין הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות ובימים של קבלת קהל. התנגדות לבקשה להקלה לעיל יש להגיש תוך 14 יום מתאריך הודעה זו. התנגדות שתוגש צריכה להיות בכתב ומנומקת.

מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 9.1.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שער יציג
סל מטבעות	1	—	—	1.5039	1.5227	1.5119
דולר אמריקני	1	1.44	1.51	1.4778	1.4962	1.4860
מרק גרמני	1	0.75	0.79	0.7694	0.7790	0.7726
לירה שטרלינג	1	2.14	2.24	2.1746	2.2017	2.1881
פרנק צרפתי	1	0.22	0.24	0.2305	0.2334	0.2319
ין יפאני	100	0.92	0.96	0.9337	0.9454	0.9383
גילדן הולנדי	1	0.67	0.70	0.6819	0.6905	0.6842
פרנק שווייצרי	1	0.90	0.94	0.9171	0.9285	0.9204
כתר שבדי	1	0.22	0.23	0.2189	0.2216	0.2196
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2009	0.2034	0.2021
כתר דני	1	0.20	0.21	0.2028	0.2053	0.2040
מרק פיני	1	0.30	0.32	0.3112	0.3151	0.3126
דולר קנדי	1	1.06	1.11	1.0803	1.0937	1.0853
דולר אוסטרלי	1	0.95	1.02	0.9866	0.9990	0.9921
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.70	0.6895	0.6981	0.6936
פרנק בלגי	10	0.35	0.38	0.3686	0.3732	0.3709
שילינג אוסטרי	10	1.07	1.12	1.0914	1.1050	1.0963
לירה איטלקית	1,000	1.06	1.13	1.0851	1.0987	1.0882

שוויץ תרכוש מישראל 48 מזל"טים

מאת יוסף הלפרין, כתב „על המשמר" בשוויץ

ז'נבה. — שוויץ תרכוש 48 מזל"טים ישראליים בסכום כולל של 110 מיליון פרנק.

מזל"ט אחד הובא לנסויי־הערכה בקיץ 1985, ולדברי גנרל ולטר דוריג, מפקד חיל־האוויר השוויצרי, הניסוי עבר בהצלחה.

דובר משרד ההגנה בברן אמר, כי שוויץ מנסה לקבל מישראל את זכות הייצור, על מנת שמשרד ההגנה יוכל לספק הזמנות לתעשייה השוויצרית.

מדבריו לא היה ברור אם שוויץ רוצה לייצר רק חלקים מסויימים של המזל"ט, או את כולו.

„טיהור" נרחב בשורות המשטרה הסובייטית

מוסקווה. — בעקבות משטרת הבטחון (ק.ג.ב.), מכה עתה גם המשטרה הסובייטית על חטא ומודיעה על „טיהור נרחב" בשורותיה.

שר הפנים הסובייטי, אלכסנדר ולאסוב, אמר בראיון לבטאון הנוער הקומוניסטי „קומסומולסקאיה פראוודה": „אנו מנהלים עתה פעולת טיהור נמרצת במשטרה". הוא הודה, כי קיימת בעיה חריפה במיליציה (המשטרה), ובשורותיה נמצאים „אנשים בלתי ראויים, ואפילו עבריינים מועדים".

ולאסוב הודיע, כי מעתה יקפיד יותר בגיוס אנשים למשטרה. „ומעכשיו, אנו בוחנים את המועמדים במשך שישה חודשים. אנו בודקים כל מקרה של הפרת חוק (מצד המיליציה) עפ"י נהלי החוק ואנו נפטרים מאלה שאינם ראויים לאמון שלנו".

שר הפנים ציין, כי רבים מאנשי המשטרה אינם ממלאים את חובותיהם כראוי. „רבים מהאנשים שלנו עדיין רשלניים, חסרי התמדה וטאקט. אחרים לא אומנו כראוי, לא הוכשרו מבחינה מקצועית ואינם מסוגלים להוציא עבריין מכלל פעולה".

הוא הוקיע את חוסר היעילות של המשטרה בהדברת הפשיעה, עבריינות־הנוער, המלחמה בסמים, המסחר במטבע־חוץ, בקלטות וידיאו פורנוגראפיות ובמלחמה בזנות. הוא גילה, כי נשיאות הסוביט העליון התבקשה לטפל בבעיות הזנות והמסחר במט"ח, ושקלה נקיטת צעדים להגברת המלחמה בתופעות אלה.

השר הזכיר שוד שנערך בחנות גדולה במוסקווה, ושמבצעיו היו אנשי משטרה לשעבר, שפוטרו ב־1984. „היתה זו כנופיה מסוכנת ביותר, והצלחנו לנטרל אותה. אולם קופאים ושוטר נהרגו במהלך פעולה זו", ציין. (ע"ר)

„הוועידה הבינלאומית למזה"ת תיערך באביב או בקיץ"

רבת־עמון. — מקור ערבי יודע דבר בכוויית מסר לעתון הירדני „אחבאר אל אסבוע", כי מכינים עתה בחשאי תוכנית חדשה לפתרון בעיית המזה"ת, והערבים מגעים כדי לקבל את הסכמת הערבים וישראל לכינוס הוועידה הבין־לאומית לשלום במזרח־התיכון.

המקור, שסירב להזדהות, אמר, לדברי העתון הירדני, בראיון לזה לוקסמבורג, כי הוא צופה שהוועידה הבין־לאומית תיערך באביב או בקיץ הבא לכל המאוחר. המקור, שעורך התוכנית תיאר אותו כאישיות פוליטית בכירה בעלת חשיבות במזה"ת, אמר גם, כי נשיא מצרים, חוסני מובארק, יגלה כמה סעיפים מתוכנית זו במהלך פגישותיו עם המנהיגים הערביים בכוויית, בפיסגה האיסלאמית. (ע"ר)

חומר הנפץ „לא הזיז" לקיר חדר הכספות בבל"ל חיפה

הפורצים נאלצו להסתפק בפיצוח כספת קטנה שלא הכילה כסף

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר".

התפוצצות עזות בעזרת חומרי נפץ בוצעה אור לאתמול בסניף בנק לאומי לישראל במרכז הכרמל בחיפה.

הפורצים ניסו לפוצץ את קיר חדר הכספות המרכזי של הבנק בעזרת חומרי נפץ אולם נכשלו. מערכת האזעקה של הבנק לא פעלה והמשטרה הוזעקה על־ידי אורח שהתעורר משנתו לשמע הפיצוצים. לכוחות המשטרה שהגיעו למקום הוברר כי הפורצים הסתלקו מבלי ליטול עימם כסף מזומן.

הפיצוץ הראשון והגדול מבין שני הפיצוצים אירע להערכת חוקרי המשטרה סמוך לשעה 3.15 לפנות בוקר, למרות שהקריאה הראשונה למטה מרחב חיפה הגיעה רק סמוך לשעה 4 בבוקר.

בפיצוץ זה ביקשו ככל הנראה הפורצים להרוס את קיר חדר הכספות ולחדור לתוכו. אולם מזימה זו סוכלה מכיוון שמטען חומר הנפץ לא גרם לביקוע הקיר העשוי בטון מזוין. מחמת הפיצוץ נגרם נזק כבד לתכולת הבנק. המבנה נפגע, זכוכיות נופצו והרהיטים נהרסו.

הפיצוץ השני אירע כעבור כחצי שעה, לאחר שהפורצים ויתרו על נסיונם לחדור אל תוך חדר הכספות. בדרך נסיגתם פיצחו הפורצים כספת קטנה תוך שימוש בחומר נפץ, שהכילה לרוע מזלם רק ניירות ומסמכים בנקאיים ולא היה בה כסף.

אחד השכנים, שהזעיק את המשטרה, שמע את שני הפיצוצים, אולם רק לאחר הפיצוץ השני החליט להודיע למשטרה.

עם התקבל ההודעה הגיעו למקום כוחות משטרה גדולים בפיקודם של מפקד המרחב, תנ"ץ יעקב חביב, וקצין אגף החקירות, סנ"ץ משה גולדגרט. המשטרה עיכבה לחקירה שני חשודים שנמצאו משוטטים בקירבת מקום.

חוקרי המשטרה בודקים כיצד עלה בידם של הפורצים לחדור לבנק מבלי להפעיל את מערכת האזעקה. עוד בודקת המשטרה אפשרות כי אדם מתוך הבנק שיתף פעולה עם הפורצים.

עשרות אורחים מודאגים המחזיקים בכספות בבנק התקשרו אתמול למטה מרחב חיפה בבקשה לבדוק מה עלה בגורל הכספות שלהם, לאחר שסניף הבנק ההרוס היה סגור משך יום אתמול.

הריסות סניף בל"ל בחיפה בעקבות הפיצוץ (צילום: יניר אלפיה / „חדשות")

טלקס

● **שביתה במועצת מרכז הגליל**

100 עובדי המועצה האזורית מרכז הגליל המאגדת ארבעה כפרים דרוזים, פותחים בשביתת מחאה על אי־קבלת משכורת חודש דצמבר.

השביתה תימשך 24 שעות והיא תקיף גם את 30 המורים בבית־הספר התיכון המקיף של הכפרים הדרוזים. לא תתקיימנה הסעות לתלמידים ולא יוגשו שירותים לכפרים הדרוזים.

העובדים מוחים על כך שלא קיבלו את משכורתם וטרם סודר שובו לעבודה של מזכיר וגזבר המועצה שהושעה מתפקידו בגלל סכסוך בינו לבין ראש המועצה.

יהודה צור

● **מוחה על החרמת עדרי בדואים**

מוחמד וותד (מפ"ם) הגיש אתמול הצעה דחופה לסדר היום בתגובה להחרמת עדרי צאן של בדואים.

בהתבססו על ידיעה שפורסמה ב„על המשמר" מבקש לדעת באיזו זכות מחרימה הסיירת הירוקה עדרי צאן. בניגוד לצו מפורש של בית־המשפט.

מוטי בסוק

● **המלונאים רוצים פיחות**

התאחדות המלונות מודאגת מהתארכות הדיונים בתוכנית הכלכלית ומכך שלא מדגישים את נושא היצוא. ההתאחדות טוענת, כי הקפאת שער החליפין תביאה את היצואנים והמלונאים למצב של הפסדים שאינו יכול להימשך לאורך זמן. ללא פתרון מהיר עלולים המלונות לצמצם פעילותיהם, להיסגר ולפטר את עובדיהם מזהירה התאחדות המלונות.

יוסף שמי

● **צעדי ייעול ב„סאיטקס"**

חברת „סאיטקס" מתכוונת לצמצם 10 אחוזים מכוח האדם בארץ ובחו"ל – על כך מסר אפי אריזי מנכ"ל החברה.

אריזי הדגיש, כי הצמצומים הם במסגרת המאמצים להקטין את היקף ההוצאות ומיקוד פעולותיה של החברה בשוק העיקרי – דפוס ויציאה לאור.

הוא ציין, כי מכירות הרבעון האחרון של 1986 צפויות לעלות על מכירות הרבעון השלישי, שהסתכמו ב־33 מיליון דולר.

חיים מרגלית

● **אהרון בקר הגיע לגבורות**

הוועדה המרכזת של ההסתדרות ציינה בישיבתה אתמול מלאות 80 שנה לאהרון בקר, שכיהן בתפקידים שונים ומרכזיים בהסתדרות.

בין 1960־1970 שימש בקר כמזכ"ל ההסתדרות.

המזכ"ל קיסר עמד בישיבה על ההישגים המקצועיים שהושגו בקופתו.

בתום הישיבה הוגשה לבקר תעודת הרשמה בספר הזהב של הקרן הקיימת לישראל.

אבשלום קוות

● **כינוסי מועצות מפעליות**

חברת־העובדים החלה לארגן כינוסי מועצות מפעליות במפעליה כהמשך לתהליך שהחל במועצות המכונות שהתקיימו לקראת מועצת חברת־העובדים. (שע"ה)

10 אלפים מנות הרואין בשווי מיליון דולר נתפסו בגליל

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

משטרת מרחב הגליל תפסה בשבוע שעבר עשרות אלפים מנות הרואין שמחירן נאמד בלמעלה ממליון דולר. זאת התפיסה הגדולה ביותר של משטרת מרחב הגליל מאז קום המדינה.

לפני כמה ימים עצרה משטרת מסעדה בפיקודו של סגן מפקח דוד הראל שניים מתושבי כפר רג'ר כשברשותם 4000 מנות הרואין. יומיים לאחר מכן תפסה המשטרה עוד שני חשודים, גם הם תושבי כפר רג'ר, כשברשותם 6000 מנות הרואין נוספות. אחד החשודים הוא אחיו של אחד משני החשודים שנעצרו בפשיטה הקודמת. החשוד השני, קטין בן 15, הוא קרוב משפחתה של צעירה שנעצרה לפני כמה חדשים כאשר בתחתוניה 200 גרם הרואין ששווים כ־200 אלף דולר. הצעירה היתה קשורה לרשת הברחה של הרואין מלבנון לישראל.

בחודשים האחרונים נעצרו כמה מתושבי כפר רג'ר כחשודים בסחר בסמים אולם זו הפעם הראשונה שהמשטרה מצליחה לתפוס בני משפחה אחת שעסקו בסחר בהרואין בקנה מידה גדול במונחים ארציים.

4 אישומים נוספים הוגשו נגד רפי לוי שמשפטו ייפתח היום

עוד ארבעה סעיפי אישום מיוחסים לרפי לוי, מי שהיה הממונה על מחוז ירושלים מטעם משרד־הפנים. סעיפי אשמה אלה כלולים בכתב־אישום המתוקן שהוגש אתמול, לבית המשפט המחוזי.

עם הגשת כתב־האישום המתוקן מיוחסים לרפי לוי 11 סעיפי אשמה של לקיחת שוחד, הפרת אימונים, עיסקות במט"ח ללא היתר ושיבוש הליכי חקירה. לפי כתב־האישום המתוקן תזמן התביעה 72 עדי תביעה.

הבוקר יתן בית־המשפט המחוזי בירושלים את החלטתו אם יישאר רפי לוי במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו או ישוחרר בערובה, כמו כן ייפתח היום משפטם של הנאשמים בפרשה בפני השופטת דליה דורנר, והם יצטרכו להגיב בישיבה זו על האשמות המיוחסות להם.

בראשון מבין האישומים הנוספים נגד רפי לוי נטען, כי בעליו ומנהלו של מלון „הר ציון" בירושלים, ממן סימון פרץ, הגיש במהלך 1986 בקשה לוועדה המקומית לתכנון ובנייה בירושלים לקבל היתר להקמת בריכת שחייה פתוחה בשטח המלון. רפי לוי דאג לאישור תוכנית הבריכה ובתמורה רכש המלון בחודש יולי 1986, מבנו של הנאשם, תמונות עבור המלון בסכום הכולל השווה ל־2400 דולר. הוא מואשם באישום זה בלקיחת שוחד.

בכתב־אישום אחר מואשם רפי לוי במתן תעודות מעבר חופשיות בגשרי הירדן לבני משפחת נאסר אל־דין, בעלי מינימרקט בירושלים המזרחית. במשך 5 פעמים העניק רפי לוי תעודות מעבר בגשרי הירדן לבני המשפחה ובתמורה לכך ערך הנאשם קניות במינימרקט פעם בשבוע, במשך תקופה ארוכה של כחצי שנה וחוייב במחירי הקרן בלבד עבור המצרכים שרכש.

רפי לוי מואשם, כי הנפיק במשך כ־3 שנים 18 פעם תעודות מעבר, לצורך הקלת המעבר בגשרי הירדן, לנילי זנגירי וידידיה עלי שאין. שני אלה הם סוכנים של מפעל לבגדי ילדים בירדן ובעלי חנות לבגדים בבית חנינא. במשך תקופה זו נהג הנאשם לקבל פריטים שונים, מבלי ששילם תמורתם, מנילי זנגירי.

סעיף האישום האחרון המיוחס לרפי לוי, שנוסף לכתב־האישום המתוקן, הינו פנייה לשופט שתכליתה להניעו למשוא פנים בפרשייה בין הנאשמת השנייה בתיק, חליל ג'נחו, לבין קבלן בשם איסע טוויל. (עתי"ם)

להלל הרמתי, לאמיר ולכל בני המשפחה

אתכם באבל במות

האב־הסב

בנכר

בית קיבוץ עין־דור

בפלילים

11 שנות מאסר לשודדים שחנקו קשיש למוות

11 שנות מאסר בפועל נגזרו אתמול על בוריס יורעלוב מבאר־שבע וגרשום גרילוב מאור־עקיבא, לאחר שהודו ברציחתו של אהרן קרפ, קשיש מראשון לציון, ובשוד 10 אלפים דולר ממנו.

הם זוכו מאשמת רצח בעקבות עסקת טיעון בין ההגנה לתביעה.

שופטי בית־המשפט המחוזי בראשותה של שולמית ולנשטיין והשופטים יעקב קדמי ועדנה שצקי אמרו בגזר־הדין, כי הנאשמים חנקו את קורבנם שהיה חולה לב ופעלו מתוך התעלמות מוחלטת ממצבו. הם תקפו בחמת זעם איש קשיש שניסה להתנגד לפריצתם לביתו ולא הירפו ממנו עד שלא הכריעו אותו, ציינו השופטים.

יורעלוב (26) וגרילוב (29) באו לדירתו של אהרן קרפ בשכונת רמת־אליהו בראשון־לציון ב־14 בספטמבר 1985 בשעות הערב. הם נגשו לדלת הדירה, הודיעו כי „הביאו מברק" וכאשר קורבנם פתח את הדלת פרצו פנימה.

כאשר ניסה להימלט מהם, סתמו את פיו, כפתו אותו ולבסוף הורידו ממנו את כותנתו, קשרו אותה סביב צווארו וחנקו אותו.

בוריס יורעלוב ניגש אחר־כך לארון והוציא שקית ניילון ובה 10,000 דולר. שני השודדים עזבו את הדירה לאחר שנעלו את הדלת מבחוץ. (עתי"ם)

2 חשודים בסמים נעצרו בפשיטה במעוז־חיים

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

בית־משפט השלום בבית־שאן האריך אתמול בחמישה ימים את מעצרם של שני חשודים בעישון סמים מקיבוץ מעוז־חיים שבעמק בית־שאן.

במשטרה הצטבר בעת האחרונה חומר רב על פעילות הקשורה בסמים בקיבוץ, ובליל שישי האחרון הוחלט לפעול. כוח משטרה בפיקוד מפקד התחנה בבית־שאן, פקד אבי בן־חמו, פשט על המשק, חיפש במגורי חברים ובמועדון הצעירים בקיבוץ. מספר אנשים נעצרו לחקירה, מהם נשארו שניים במעצר ואתמול, כאמור, הוארך מעצרם.

מזכיר הקיבוץ יפתח אופק מסר לכתבנו, כי השניים שנעצרו הם זמניים העובדים במפעל הקיבוץ במסגרת פרוייקט מיוחד לצעירים. לדבריו, ישתף הקיבוץ פעולה עם המשטרה ככל שיידרש.

מהמשטרה נמסר כי החקירה מסתעפת לכוונים שונים. מזה זמן מגיעות למשטרת בית־שאן ידיעות רבות על עישון וסחר בסמים בקיבוצי העמק ובכוונתה לפעול ביד קשה ותקיפה לביעור הנגע.

הוארך מעצרו של אלוף ישראל בסיוף

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מעצרו של אלוף ישראל בסיוף, יצחק חתואל הוארך אתמול ב־12 יום בבית־משפט השלום בחיפה. סניגורו ביקש מבית־המשפט להורות למשטרה לאפשר לחתואל להתאמן בבית המעצר.

מפקד היחידה המרכזית במרחב חיפה, פקד יצחק טיילר, טען בפני השופט ראובן בן־חורין, כי המשטרה עומדת לשגר בימים הקרובים חוקר מטעמה לצרפת על מנת לחקור את דודתו של דוד אלקיים, מי שהביא לחשיפת פרשת „קשר ההרואין הצרפתי", בראשו עומד חתואל על־פי החשד.

לדברי פקד טיילר, יש בידי המשטרה ראיות לכאורה לכך שחתואל עמד לייבא ארצה מאות גרמים של הרואין מצרפת בעזרת שני בלדרים, יפה איבגי בת־דודתו ודוד אלקיים, עימו הסתכסך. עוד טען נציג המשטרה, כי חתואל חשוד בחטיפתו של אלקיים ודקירתו ותכנון לפיצוץ בתיהם של שני עבריינים תושבי עכו.

פקד יצחק טיילר אמר עוד, כי המשטרה עומדת להגיש כתב־אישום נגד חתואל בתקופת מעצרו.

סניגורו של חתואל עו"ד משה גלעד, דבק בגירסתו כי חתואל ואיבגי אינם מעורבים כלל בפרשה וכי זו „הודבקה" להם בעקבות חיסולי חשבונות בעולם התחתון.

הסניגור ביקש לאפשר לאלוף ישראל לשמור על כושרו כסייף ולהתאמן במשך ימי מעצרו.

השופט ראובן בן־חורין אמר בהחלטתו, כי יש ראיות לכאורה המצדיקות את מעצרו של חתואל ל־12 יום והשאיר את שאלת האימונים לשיקולו של מפקד היחידה המרכזית במרחב חיפה, פקד יצחק טיילר.

לחוה, לשמעון ולבני המשפחה

אתכם אנו באבל הכבד
במותה הטראגי של גיסתכם

גילה לזרוביץ

קיבוץ רשפים

לרון והמשפחה

המומים ומזועזעים ממות

גילה

אתכם באבלכם

קבוצת סלע־לבנה
חניכי ועובדי עינות ירדן

אנו שותפים באבלו של חברנו

ינצ'ו

במות

אחותו

בניכר

בית געתון